

Viața noastră

Revistă trimestrială de cultură și viață a Casei de Ajutor Reciproc
a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad * Nr. 17 - Octombrie 2014

1 Octombrie 2004 - 1 Octombrie 2014
10 ani de la apariția primului număr

Revista „Viața noastră”

Revistă de cultură și viață a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”
Bârlad

**Așteptăm de la membrii noștri, și nu numai,
TEXTE, FOTOGRAFII, ESEURI, PROZĂ SAU POEZIE, ARTICOLE PE ORICE TEMĂ
și chiar întrebări sau nelămuriri în legătură cu activitatea Casei noastre
la datele de contact de mai jos:**

**Adresa: Str. Nicolae Iorga Nr. 7a, loc. Bârlad, județul Vaslui, CP 731182
Colectivul de redacție**

Telefon: 0235-421.340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933. Email: revista@carpbarlad.ro

Din cuprins

MESAJE CU OCAZIA ZILEI DE 1 OCTOMBRIE ȘI A ANIVERSĂRII C.A.R.P. „ELENA CUZA” 3 Isabel BOGDAN, Nicolaie MIHAI, Teodora Elena ZALDEA, Vasile CHELARU, Alixandru PORUMB, Aneta MATEI	PETRUȘ ANDREI 25 <i>Limba română – cea mai de preț avuție a întregului popor</i>	IULIAN MAXIM 61 <i>Constantin Brâncoveanu - model demn de urmat</i>
GHEORGHE GHERGHE 6 C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad	VALENTIN ROȘCA 27 <i>Formarea limbii și a poporului român</i>	LĂCRĂMIOARA-IOLANDINA IVAN 63 <i>Vasile Fânaru - „Principalele sărbători creștine și precreștine de peste tot anul”</i>
ION EDI CHIRILĂ-MANEA 9 <i>Mihai Nicolaie - model de om, model de președinte</i>	MARIA MARIN 28 <i>Povestea Imnului național</i>	CRONICAR 64 <i>Oana Andrei Pavăl, „Sărutul mării - The Kiss of the Sea”</i>
TEODORA ELENA ZALDEA 11 <i>Politici de incluziune socială pentru grupurile vulnerabile</i>	ELENA POPOIU 30 <i>Pledoarie reînnoită pentru francofonie</i>	NECULAI GHEȚĂU 66 <i>Ionel Fernic</i>
ȘTEFAN CONSTANTINCIU 14 <i>Implicarea Spitalului de Urgență „Elena Beldiman” Bârlad în viața persoanelor de vârstă a treia</i>	ELENA POPOIU 33 <i>Cronica unei întâlniri anunțate</i>	ECATERINA TELETIN 67 <i>Rețetă pentru o viață lungă</i>
VALENTIN ROȘCA 14 <i>Tenis - sport de masă</i>	IOAN STAȘ 38 <i>Întâlnirea cu francezii</i>	DANIELA T. TEODORU 68 <i>GONARTROZA - afecțiunea care imobilizează genunchiul</i>
PETRUȘ ANDREI 15 <i>Imnul vârstei de aur</i>	SERGHEI COLOȘENCO 39 <i>Manifestări franco-române</i>	POEZII Ovidiu KEREKES, Ștefan Constantinciu, Eliza-Mihaela ARTENE, Teodor OANĂ, Dorina STOICA, Iftene CIORICIU, Aneta MATEI, Ioana TEODORU, Dumitru OLARU, Iftene CIORICIU
VALER BUNEA 15 <i>Balada pensionarului</i>	VICTOR EFTIMIU 41 <i>Alexandru Vlahuță</i>	IORGU GĂLĂȚEANU 76 <i>Magia destinului</i>
PAULA ȘI STELIAN FILIP 16 <i>Basarabia și Bucovina sub stăpânire străină</i>	GHEORGHE CLAPA 43 <i>Constantin Clisu</i>	VASILE CHELARU 78 <i>Ironia sorții: „Pe cine nu lași să moară, nu te lasă să trăiești”</i>
RITTA MINTIADE 17 <i>Gânduri despre „Viața noastră”</i>	PROF. CRISTIAN GHIȚĂ 45 <i>Ioan C. Dimitriu - Bârlad</i>	MARIAN ROTARU 83 <i>DUSSELDORF</i>
IRINA DOROBĂȚ 19 <i>Centenar Gheorghe Negară</i>	MARIA MARIN 49 <i>Personalități Maria Drăgescu, Smaranda Brăescu</i>	ION MORARU 88 <i>Dangățul durerii</i>
TEODORA ELENA ZALDEA 21 <i>Mărită Doamnă, Limba Românească!</i>	MARIA MARIN 52 <i>Tinere personalități bârlădene: Andreea Mocanu, Roxana Lupu</i>	SERGHEI COLOȘENCO 89 <i>Rebus</i>
CRONICAR 22 <i>Sărbătoarea limbii române la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad</i>	PETRUȘ ANDREI 54 <i>Basmul cu cele trei zâne</i>	NICOLAIE MIHAI 93 <i>Activitatea de protecție socială a Asociației C.A.R.P. „Elena Cuza”</i>
TEODORA ELENA ZALDEA 23 <i>Dulcea și frumoasa noastră, Limba românească</i>	GRUIA NOVAC 55 <i>Păreri de azi despre fapte de ieri...</i>	
	GHEORGHE CLAPA 56 <i>Pagini din istoria înființării și organizării pompierilor în orașul Bârlad</i>	

1 Octombrie, Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice

Ca în fiecare an, ziua de 1 Octombrie este dedicată înțelepciunii, celor care, prin munca și experiența lor au asigurat trecutul, prezentul și viitorul. Ei sunt părinții și bunicii noștri. Mulți nu mai sunt printre noi, mulți încă mai sunt în putere, însă o mare parte a vârstnicilor se simt singuri, uitați și abandonați într-o lume în care nu se mai regăsesc. În fuga noastră de zi cu zi, în agitația vremurilor actuale, să ne oprim măcar pentru o clipă să ne gândim la cei care

ne-au dat viață, care ne-au educat, care ne-au învățat ce e bine și ce e rău. Să ne sunăm părinții și bunicii, să le spunem cât îi iubim și îi prețuim, să le oferim sprijinul nostru acum când au nevoie de el. Să dăm zilei de 1 Octombrie importanța cuvenită pentru că și noi vom ajunge acele zile în care să așteptăm un gând bun și o urare de la cei din jur. E gestul pe care ar trebui să îl facem în fiecare zi, nu doar o dată pe an.

Dragi pensionari, la zi aniversară vă transmit cele mai alese gânduri și vă urez multă sănătate, cât mai mulți ani de pensie, liniștiți și lipsiți de griji! Să vă bucurați de tot ce ați realizat de-a lungul vieții, de copii și nepoți pentru care sunteți un exemplu de înțelepciune și un izvor de experiențe de viață. Ca și până acum, Casa Județeană de Pensii Vaslui vă așteaptă cu ușile deschise și eu, în calitatea mea de director executiv, vă asigur de tot sprijinul meu.

La mulți ani tuturor vârstnicilor bărlădeni și membrilor pensionari ai C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad!

Cu deosebit respect și considerație,

ISABEL BOGDAN

Director executiv al CJP Vaslui

Stimați membri, simpatizanți și susținători,

Ne bucurăm în fiecare an când, de **1 Octombrie**, sărbătorim **Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice**, iar pe **9 octombrie** numărăm 60 de ani de la înființarea Casei noastre.

Respectul pe care societatea umană îl arată generațiilor care au trecut de vârsta

pensionării este vădit în chiar Rezoluția 46, adoptată de Sesiunea O.N.U. din februarie 1991, care a stabilit și principiile pe baza cărora Persoanele Vârstnice pot trăi decent într-o lume pașnică. Cu atât mai mult cu cât acest segment important al populației și-a pus toată capacitatea de muncă în folosul țării, sperând și crezând într-o viață mai bună pentru toți.

Iată de ce, C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad își arată, și de data aceasta, întregul respect pentru Persoanele Vârstnice, membri, simpatizanți sau susținători ai noștri, care au trudit de-a lungul întregii lor cariere pentru propășirea țării, pentru o evoluție pozitivă a societății, dar și pentru îmbunătățirea existenței cotidiene a fiecăruia.

Îi felicităm pe toți cu ocazia acestei duble sărbători și-i asigurăm că toate încercările noastre vor conduce spre rezolvarea cerințelor de fiecare zi, siguri fiind că vom depăși greutățile inerente ale unei perioade de încercări materiale și morale.

Conducerea C.A.R.P. „Elena Cuza”, care și-a probat competențele în toate împrejurările, va ști și în continuare să găsească mijloacele de rezolvare a fiecărei cerințe legate de cei pe care-i slujesc.

Ca și alte dăți, vă îndemn și acum la răbdare și toleranță, întrucât numai așa putem ilustra capacitatea, dar și înțelepciunea noastră.

Doresc tuttora sănătatea de care avem nevoie, fericirea la care visăm și împlinirea dorințelor compatibile cu posibilitățile de care dispunem.

La mulți și frumoși ani !

NICOLAIE MIHAI

Președintele C.A.R.P. „Elena Cuza”

Zua de 1 octombrie, **Ziua internațională a persoanelor vârstnice**, ne oferă plăcutul prilej de a ne exprima respectul și admirația față de concetățenii noștri vârstnici, cărora le datorăm recunoștință pentru contribuția adusă de-a lungul anilor la dezvoltarea și progresul societății românești. Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad a transformat deja într-o frumoasă tradiție cinstirea persoanelor de vârstă a treia, alăturându-se Primăriei municipiului Bârlad în acțiunile dedicate lor, în semn de apreciere și prețuire.

Polițiștii bârlădeni se pleacă cu respect în fața concetățenilor în etate, spre care și-au orientat activitățile profesionale în scopul diminuării riscurilor, folosind orice ocazie în a-i îndruma și informa cu privire la capcanele în care indivizi certați cu legea încearcă să-i atragă. Totodată, dâșii le-au fost polițiștilor modele de înțelepciune, seriozitate, omenie, cinste, dispuși să valorifice întreaga experiență de viață pentru a perpetua aceste valori, chiar în condițiile în care destinul și societatea i-a supus multor grele încercări.

Frumoasa imagine a oamenilor în vârstă este strâns legată de dragostea copiilor pentru părinți, a nepoților față de bunici, a unei veritabile legături între generații, în tradiția și educația poporului român stând nevoia de a ajuta și cinsti pe cei împovărați de ani. În acest context, adresăm tuturor pensionarilor, tuturor vârstnicilor din județul nostru, sincere urări de sănătate, viață lipsită de griji, bucurii care să poată fi savurate alături de cei dragi.

Cu aleasă considerație,

Comisar șef de poliție Vasile CHELARU
Șeful Poliției municipiului Bârlad

Dragi străbunici, bunici și părinți,

În fiecare an, pe 1 octombrie, înțelepciunea, experiența și cunoașterea de care dați dovadă în fiecare moment al existenței dumneavoastră, sunt omagiate de întreaga umanitate.

„Ziua internațională a persoanelor vârstnice”, e o zi cu totul specială, pentru noi toți, tineri și bătrâni deopotrivă, dat fiind faptul că în această zi mai mult decât în oricare alta din an, noi, cei lipsiți de maturitate, ne aplecăm cu respect și prețuire în fața domniilor voastre, cărora vă datorăm existența noastră pe această lume.

Ne sunteți bunici și îndrumători, ne oferiți exemple de viață trăită simplu, frumos, în armonie cu întregul univers, iar pentru aceasta vă mulțumim și vă stimăm! Suntem norocoși că avem ocazia de a învăța din experiența dvs., de a înțelege mai bine trecutul, prezentul, și în special viitorul, de a prețui eforturile și realizările obținute de către dumneavoastră de – a lungul anilor.

La ceas aniversar, permiteți-mi să vă urez, să vă bucurați de ani mulți cu sănătate și belșug, de dragostea filor, a nepoților și a strănepoților, de căldura prietenilor care vă stau alături și de stima tuturor celor din jur. De asemenea, vă adresez rugămintea de a rămâne alături de noi, tână generație, de a ne ajuta cu sfaturile dumneavoastră, de a ne împărtăși din experiența pe care ați adunat-o de-a lungul timpului.

Pentru toate acestea, mă înclin cu respect în fața domniilor voastre.

Un tânăr al mileniului III,

TEODORA ELENA ZALDEA

C.A.R. PENSIONARI „ELENA CUZA”

LA CEAS ANIVERSAR

Mesaj de suflet

M-am bucurat atunci, în anul 2012, când domnul magistrat pensionar Nicolaie Mihai, președintele în exercițiu al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, Bârlad a acceptat să devină membru în Comitetul consultativ de dialog civic al persoanelor vârstnice din cadrul Prefecturii Vaslui, fascinându-mă efortul său și al celorlalți membri ai consiliului director pentru bunul mers al acestei asociații de pensionari, fapt care mă determină să adresez un mesaj cu ocazia sărbătoririi a 116 ani de la înființare, 60 de ani de la reorganizarea acestui „TEMPLU DE BINEFACERE” materială și socială pentru membrii în vârstă și nu numai, precum și la sărbătorirea datei de 1 octombrie 2014 „ZIUA INTERNAȚIONALĂ A VÂRSTNICILOR”.

Este de datoria noastră să ne amintim de cei care au pus prima cărămidă și au reorganizat acest edificiu de binefacere individuală și colectivă. Să-i pomenim și să nu îi uităm pe cei care în 60 de ani de existență a C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad au contribuit la evoluția și dezvoltarea permanentă, cantitativă și calitativă, a celei mai mari organizații a pensionarilor din județul Vaslui și printre primele din țară.

Astăzi, C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, sub îndrumarea profesionistă a actualei conduceri, oferă o reală protecție socială și activități multiple de comunicare, sociale, petrecerea timpului liber și nu numai.

Sunt și voi fi alături de dvs. atât timp cât puțințele îmi vor permite pentru a veni în ajutorul celor care societatea actuală i-a adus într-un grad ridicat de vulnerabilitate.

Vă rog să îmi îngăduiți ca la acest moment aniversar să urez sănătate conducerii, membrilor, familiilor și tuturor celor care vă sunt dragi.

La mulți ani!

Cu deosebit respect,

ALIXANDRU PORUMB

președinte C.A.R.P. Vaslui

Într-adevăr, 60 de ani de existență a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, poate nu sunt mulți, la scară istorică, dar să ne gândim la „misiunea apostolică” pe care această asociație de binefacere o propovăduiește și anume: întrajutorarea generațiilor de pensionari. Dintotdeauna, vârstnicii au găsit în asociațiile de tip C.A.R.P. un sprijin, în lupta zilnică cu traiul mizer în care intemperiiile vieții, guvernau i-au aruncat.

La ceas aniversar, pentru Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, care astăzi împlinește 116 ani de la înființarea sa și 60 de ani de la reorganizare adresăm sincere și meritate felicitări pentru activitatea depusă în îndeplinirea unuia dintre cele mai importante obiective ale unei asociații de tip C.A.R.P. și anume: promovarea politicilor de protecție socială în spiritul principiului solidarității și întrajutorării persoanelor de vârstă a treia.

Sărbătoarea de astăzi reprezintă și un moment de evaluare a proiectelor ce au fost implementate de-a lungul timpului, dar și un prilej de recunoștință față de Dumnezeu și de toți cei care au contribuit la formarea și creșterea prestigiului acestei instituții.

În acești ani pe care Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad i-a străbătut, drumul nu a fost unul ușor, dar, spre cinstea tuturor celor care au onorat-o, ca și conducători, salariați, membri, voluntari, fiecare a contribuit prin entuziasm, competență și dăruire, la dezvoltarea celei mai mari organizații a pensionarilor din județul Vaslui.

În aceste clipe de sărbătoare, urăm sănătate și putere de muncă conducerii Casei și la cât mai multe proiecte în sprijinul persoanelor vârstnice.

LA MULȚI ANI!!!

TEODORA ELENA ZALDEA

C.A.R.P. „ELENA CUZA” BÂRLAD

Înființată la 1898 și reorganizată la 1954

GHEORGHE GHERGHE

Asociația C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, cu sediul în Bârlad, strada Nicolae Iorga nr. 7A, județul Vaslui, este persoană juridică înscrisă în Registrul Special privind Asociațiile și Fundațiile aflate în grefa Judecătoriei Bârlad, la poziția 1/1999. Înscrierea Casei în acest Registru special a fost statuată prin Sentința Civilă nr. 4814 pronunțată de către Judecătoria Bârlad la data de 14 decembrie 1999 în Dosarul Civil numărul 7.238/1999.

De la înscrisere și până în prezent, Asociația C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad a operat modificări în statut:

- Prin sentința civilă nr. 1200 din 19 mai 2003, s-a dispus înregistrarea noului statut de funcționare al C.A.R.P., aprobat de către Adunarea Generală din 6 aprilie 2003, cu modificări aduse articolului 1, alin. 1; art. 12, alin. f; art. 14, alin. 2; art. 23, alin. 4; art. 24, alin. 4; art. 30, alin. 1; art. 34 și art. 35, alin. 2.

- Prin încheierea din 20 martie 2006, în temeiul art. 17 din O.G. nr. 26/2000, s-a înregistrat statutul de funcționare al C.A.R.P. Bârlad în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor aflat la Grefa Judecătoriei Bârlad, conferindu-i asociației personalitate juridică.

- Prin încheierea din 5 decembrie 2007, s-a dispus înregistrarea în Registrul special aflat la Grefa Judecătoriei Bârlad a modificărilor aduse Statutului C.A.R.P. Bârlad conform Hotărârii Adunării Generale înregistrată cu nr. 673/30.04.2006 cu privire la alegerea Consiliului director și a Comisiei de Cenzori a C.A.R.P. Bârlad.

- Prin încheierea nr. 3 din 18 ianuarie 2010, s-a dispus înregistrarea în Registrul special a modificărilor aduse Statutului C.A.R.P. Bârlad, conform Procesului verbal al Adunării Generale a membrilor C.A.R.P. din 10.05.2009. Modificări au fost aduse: art. 23, pct. 1, lit. h; art. 23, pct. 1, lit. i; art. 23, pct. 5; art. 23, pct. 6; art. 26, pct. 4; art. 26, pct. 5; art. 31.

- Prin încheierea nr. 19 din 24 mai 2011, instanța judecătorească a luat act de modificarea denumirii în Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”

Bârlad, conform art. 4 din Anexa la Hotărârea nr. 1/2011 a Adunării Generale din 29.04.2011.

- Prin încheierea nr. 19 din 22 mai 2012, s-a dispus înregistrarea în Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor aflat la Grefa Judecătoriei Bârlad, a unor modificări aduse Statutului C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, stabilite prin Hotărârea nr. 2 din 29.04.2012 și anexa aferentă, adoptate de către Adunarea Generală a membrilor C.A.R.P. Bârlad.

- Prin încheierea nr. 24 din 7 august 2012, instanța judecătorească a luat act de modificările aduse Statutului prin Hotărârea nr. 4 a Adunării Generale Extraordinare a membrilor Asociației Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad din 30 iulie 2012. Modificările aduse au vizat: art. 4, alin. 1; art. 10, alin. 2; art. 32, alin. 2; art. 32, alin. 3, ce face referire la activitățile pe care Casa le desfășoară, acestea fiind clasificate conform Clasificării Activităților din Economia Națională a României (coduri CAEN).

După Statut, Asociația C.A.R.P. Bârlad a fost înființată din inițiativa unui comitet format din 9 pensionari, prin asocierea lor voluntară, la data de 8 octombrie 1954, prin Hotărârea nr. 41105 a Secțiunii Prevederi Sociale a Sfatului Popular al raionului Bârlad, în baza statutului elaborat de Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale. Au trecut 60 de ani, moment de sărbătoare!

C.A.R.P. Bârlad, înființată în 1954, a continuat Asociația Pensionarilor Publici din Bârlad din Bârlad organizată în 1932. Sunt, de atunci, 82 ani. Cei 9 pensionari „inițiatori” proveneau din vechea asociație, formau de fapt Consiliul de Administrație al acesteia. Printre ei se găsea și președintele vechii asociații, Gheorghe Barbu, aflat în funcție din 1945. Acesta va deveni și noul președinte al C.A.R.P. Bârlad, până în 1958. Noua asociație este de fapt vechea asociație, reorganizată în condițiile impuse de regimul comunist. Toate organizațiile, guvernamentale/negvernamentale, trebuiau conduse și îndrumate

de P.C.R. (P.M.R. atunci). Sub conducerea acestuia, în 11 iunie 1948, a avut loc naționalizarea, când cea mai mare parte a patrimoniului individual sau colectiv a trecut în proprietatea statului. Naționalizarea a produs schimbări în sistemul social, economic, politic și cultural, desființând proprietatea și formele ei de existență. Acest act al naționalizării a avut implicații și asupra instituțiilor de întraajutorare. Primele încercări de reorganizare, la nivel național, au început din 1949, dar nu se crease un cadru oficial. Vechile asociații se înființaseră pe baza Legii 21/1924, cunoscută cu numele de Legea Mârzescu, publicată în Monitorul Oficial nr. 27 din 6 februarie 1924. Regimul comunist pentru reorganizarea asociațiilor de pensionari și controlul lor prin subordonare a dat Decretul nr. 204 din 1951 și Decizia nr. 14371 din 1952. Actele au fost emise de Ministerul Prevederilor Sociale și votate de Marea Adunare Națională, Ministerul a elaborat și statutul cadru. Acest statut prevedea: Casele de înmormântare vor fi afiliate la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor și contopite cu Secția de Ajutoare nerambursabile speciale în caz de deces. S-a hotărât că membrii vechilor asociații se puteau transfera la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor, unde li se va păstra vechimea și să fie scutiți de taxa de înscriere. În Bârlad, inițiativa a apărut mai târziu, în 1954. S-a plecat de la zero, pensionarii pierzând prin naționalizare sediul, banii, mobilierul. Noul statut a fost modificat în 1965, avându-se în vedere lărgirea atribuțiilor de întraajutorare și protecție socială. În 1972 a apărut Legea nr. 13, act emis de Marea Adunare Națională și publicat în Buletinul Oficial nr. 138/29 noiembrie 1972. Prin această lege Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor au fost puse sub îndrumarea și controlul Direcției de Muncă județene. Această instituție aviza încadrarea și salarizarea personalului, acordarea indemnizațiilor organelor alese, statutul de funcționare și desfășurarea Adunărilor Generale, de fapt Rapoartele Consiliului de Administrație trebuiau să primească în prealabil avizul. În 30 ianuarie 2000 a apărut Ordonanța Guvernului nr. 26 cu privire la înființarea și desfășurarea activității asociațiilor și fundațiilor și pe baza căreia s-a obținut calitatea de persoană juridică și a fost creat un statut nou.

În 27 septembrie 2002, a apărut Legea 540 privind Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor. Pe baza acestei legi, Casele au elaborat un nou statut, un Regulament de organizare și funcționare și un Regulament de Ordine Internă.

Ordonanța de Guvern nr. 28 din 26 ianuarie 2006, completată de Legea nr. 286/2006 și Legea nr. 23/2009, a adus la încadrarea Caselor de Ajutor Reciproc ca Instituții Nebancare. Pe baza lor au fost trecute în

Registrul Special al Băncii Naționale.

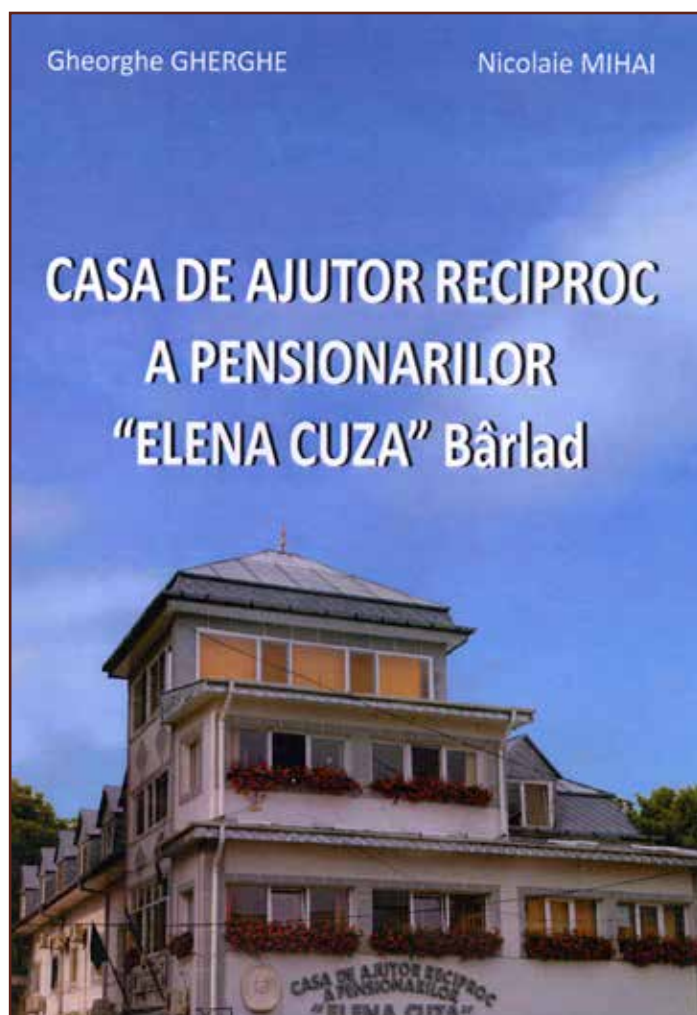
Au urmat: Legea nr. 34/2010, Legea nr. 256/2011, Legea nr. 76/2012, Legea nr. 122/2012, Legea nr. 145/2012, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 44/2012, Legea nr. 204/2012, Ordonanța de Urgență nr. 4/2013, Ordonanța de Urgență nr. 58/2013, Legea nr. 22/2014, Legea nr. 73/2014, dar și Codurile civil și de procedură civilă, Codurile penal și de procedură penală, Codurile fiscal și de procedură fiscală. Toate au avut impact în organizarea Caselor de Ajutor Reciproc și desfășurarea activității lor.

Pentru C.A.R.P. Bârlad un moment important în evoluția sa l-a avut atribuirea numelui de „Elena Cuza” la data de 24 mai 2011, fapt statuat de Judecătoria Bârlad prin Încheierea nr. 19 din data de 24 mai 2011, pronunțată în dosarul civil nr. 2.174/2011.

În conformitate cu statutul Asociației, Casa de Ajutor Reciproc Bârlad este o asociație cu caracter neguvernamental, apolitic, civic, privat, nonprofit, o persoană juridică de binefacere, de caritate, de întraajutorare mutuală, filantropică, cu scop de ocrotire socială, medicală și juridică, care nu urmărește foloase pecuniare sau patrimoniale pentru asociații săi.

Organele de conducere sunt: Adunarea Generală, Consiliul Director și Comisia de Cenzori.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena

Cuza" Bârlad a continuat „Asociația Solidară a Pensionarilor Civili din România” – filiala Tutova, precum fiica urmează mamei. Fiica a avut și bunică, numită Societatea Funcționarilor Publici „Funcționarul – 24 Ianuarie 1898” Tutova. Înființată în 1898, are vârsta de 116 ani. Această societate a fost reorganizată în 1932 pe baza Legii Mârzescu și în 1954 de regimul comunist. Societatea „Funcționarul – 24 Ianuarie 1898” a avut sediul în strada Dobranici, într-o casă închiriată. Cele trei societăți ale pensionarilor din Bârlad, bunica, mama, fiica, formează o triadă asemănătoare cu Sfânta Treime. Cele trei etape sunt trei ipostaze. În timp s-au continuat una pe alta. Că așa stau lucrurile ne demonstrează dosarele aflate în Arhiva Națională din Vaslui. Aceste dosare nu acoperă toți anii, unele s-au pierdut. Cele existente au fost salvate de președintele Ioan Hizic și secretarul Constantin Ciobotaru. Cei doi au predat dosarele Arhivelor raionului Bârlad, de unde au ajuns la Vaslui. Dosarele cuprind activitatea din perioada 1916-1927 și 1932-1949. Dosarele Societății „Funcționarul – 24 Ianuarie 1898” s-au aflat în arhiva Asociației Solidare a Pensionarilor – filiala Tutova și apoi a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor. Este o dovadă a continuității Societății pensionarilor din 1898 până în prezent. Un dosar din Arhivele Naționale ale Județului Vaslui este grăitor. Coperțile lui sunt foarte vechi, dosarul fiind folosit de primele două societăți. Pe prima copertă apar două inscripții: „Registru de jurnal de casă – 1924” și „Asociația Pensionarilor Tutoveni – Filiala Tutova (Dosar de corespondență)”.

Președinții Societății Funcționarilor Publici „Funcționarul – 24 Ianuarie 1898” Tutova

Cunoaștem numai doi:

- 1) Gheorghe Chiriac
- 2) Gheorghe Bahrim.

Președinții Asociației Pensionarilor Tutoveni din orașul Bârlad

1. N. K. Gheorghiu (1932-1933);
2. A. Mihăilescu (1933-1934);
3. C.I. Droc (1934-1940);
4. Ștefan Coșniță (1940-1945);
5. Adam Atanasiu (1 aprilie – 4 iulie 1945);
6. Gheorghe Barbu (1945 – 1954).

Președinții Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor

1. Gheorghe Barbu (1954 - 1958);
2. Ioan Hizic (1958 - 1966);
3. Gheorghe Iacob (1966 - 1974);
4. Vasile Ariton (1974 - 1978);
5. Gheorghe Saulea (1978 - 1980);
6. Vasile Parfene (1980 - 1989);
7. Gheorghe Vrabie (1989 – 2001);
8. Gheorghe Tănase (2001 – 2010);
9. Mihai Nicolae (2010 - prezent).

La aniversare

ANETA MATEI

Vin să dăm mână cu mână
În CARP te-adună
Ca să ne-ajutăm ca frați
Cei săraci cu cei bogați!

Astăzi tu m-ajuti pe mine,
Măine eu te-ajut pe tine
Tu – mi dai mie, eu îți dau ție
Mult mai bine o să ne fie!

Vino-ncoace, măi vecine,
Înscrie-te și tu ca mine
Că în lumea asta mare
CARP-ul îi cel mai tare!

CARP-ul te învață
Cum să-ți faci ordine-n viață
Cum să-ți pui un ban deoparte
Pentru zile neașteptate!

De ești bătrân sau în putere,
De ai necaz sau o durere,
Vine-n ajutorul tău,
Nu te lasă când ți-e greu!

Hai! apropie-te, frate,
Nu cu vorbe, ci cu fapte
Punând mână de la mână
CARP-ul merge strună!

Haide! dă-mi mâna, creștine,
Prinde-te-n horă cu mine!
Nu mai sta atât pe gânduri!
Întregește a noastre rânduri!

Azi e zi de sărbătoare!
E a 60-a aniversare!
CARP-ul să trăiască!
Și ca număr să tot crească!

CARP! Noi îți dorim
“La mulți ani!” căci te iubim.

MIHAI NICOLAIE

Model de om, model de Președinte

Oricine ce cunoaște istoricul Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad și ascensiunea acesteia în decursul timpului, nu poate a nu recunoaște avântul ei fulminant din ultimii ani, de când Președinte ales al acesteia este Magistratul pensionar **Mihai Nicolaie**.

Născut la 26 noiembrie 1956 la Bârlad, din părinții Nicolaie și Maria, cel mai mare între patru frați, Mihai Nicolaie a fost de formație învățător, absolvent al Liceului Pedagogic „Mihai Eminescu” din Bârlad și mai apoi sânguinos student al Facultății de Științe Juridice de la Iași, pe care a absolvit-o cu succes, fiind licențiat cu nota 10.

Copilăria și-a petrecut-o în jocurile curate ale acelei vremi pure, într-o familie simplă, fără pretenții, care nu a dus-o chiar pe roze, dar care prin exemplul ei l-a învățat că munca, credința și onoarea sfințesc omul. Părinții săi nu au fost oameni școliți, dar oameni înțelepți și foarte educați – unul din nesfârșitele exemple ce demonstrează că educația se face în primul rând în familie și nu în școală.

Fiind cel mai mare între frați, adesea avea grijă de întreaga gospodărie și mai ales de frații săi mai mici. Tatăl său trudea în trei schimburi la fabrică, iar mama sa muncea pământul gospodăriei dător de hrană. Alături de părinți, de mic - fire matură și muncitoare, a ajutat la ridicarea casei bătrânești, pe care au zidit-o cu propriile mâini, casă în care mama sa trăiește și astăzi.

Fire modestă și cumpătată în purtare, viitorul învățător, magistrat și președinte al C.A.R.P. Bârlad, și-a dorit inițial să devină muncitor în fabrică, la fel ca și tatăl său; părinții săi, însă, nu au fost de acord și cum domnia sa era un exemplu de ascultare și dintr-o pioasă recunoștință nu ieșea din cuvântul celor care l-au adus pe lume, a ajuns să termine liceul pedagogic. Văzând în dânsul un accentuat simț al onoarei, cumineniei, responsabilității și dreptății, profesorii săi l-au îndemnat să se axeze înspre justiție.

După ce a absolvit liceul, Nicolaie Mihai a fost repartizat ca învățător într-un sat din apropierea Vasluiului. După sfatul dascălilor săi, imediat încearcă să dea la facultate, dar nu reușește din prima, căci pe atunci – cei mai în vârstă știu – nu intra precum astăzi oricine în păturile sociale decizionale, ci se învăța pe rupe, trebuia să ai talent și chemare, condițiile de acceptare erau așa

cum trebuie să fie, adică exigente, vizând calitatea, iar concurența era teribilă. A dat de trei ori la rând, dar când a reușit, a intrat printre primii.

Ajungând procuror, deși având rezultate extraordinare în activitatea sa – fiind propus de mai multe ori a deveni procuror în mari centre precum Iașiul, fiind un om cu frica lui Dumnezeu și cu o conștiință vie, omul Mihai Nicolaie nu și-a uitat niciodată obârșia și crezul său de a-și respecta menirea, demnitatea și onoarea. Nu a uitat niciodată de unde a pornit, fiind astfel foarte iubit și respectat de concitadini în general, dar mai ales de oamenii simpli, în vârstă, nevoiași, pe care i-a privit cu milă, cu dreptate și niciodată de sus, fiind el însuși unul care a cunoscut cu prisosință greutățile vieții, nelăsându-se însă biruit de acestea.

Cât a fost procuror, în timpul liber, se poate spune că era un suflet de mamă, ajutând după putere pe fiecare care-i cerea ajutorul în scopuri legale și oneste, dar și un suflet puternic, care, din dragoste de om se arăta ca fiind dur – dar numai spre a-l feri pe acela de a nu greși, astfel că de multe ori a primit palme chiar de la aceia pe care i-a ajutat cel mai mult, neînțelegând că dragostea adevărată este nu doar miloasă, ci și rațională, dreaptă – pedagogă, dacă vreți. Cu toate că mulți, din neînțelegere, au încercat a-i face rău chiar când acesta încerca să le facă bine, Mihai Nicolaie nu a urât și nu urăște pe nimeni, este unul din foarte puținii oameni care știu să ierte cu adevărat și care nu pune la suflet răul.

Așa cum era și de așteptat, de-a lungul timpului și datorită specificului meseriei sale, s-a întâmplat de mai multe ori ca anumite persoane să vină să-i ceară „ajutorul”. Cele mai multe situații de acest gen apăreau în dosarele în care erau anchetate infracțiuni economice. Cel care voia să te corupă nu venea niciodată direct, ci trimitea intermediari. Nu s-a pretat, însă, niciodată la astfel de practici necurate – urându-le din tot sufletul, dar nejudicând totuși disperarea și căderea celor care ajung a încerca să le pună în practică. Nu sunt cuvinte goale: niciodată nu i-a plăcut banul, scumpătatea, opulența, bogăția, sau lăudăroșenia, ci a fost și este un mare iubitor de liniște, de pace, cinste și dreptate.

Cu acest simț al dreptății, dar și cu o sete nestăvilă de a ajuta oamenii, îndeosebi vârstnicii, cu credința că în România se mai poate face ceva – cu acest vis a participat la alegerile pentru președenția Casei de Ajutor

Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad din 6 aprilie 2010, alegeri pe care le-a câștigat detașat, dovadă că și oamenii din jur îl cunoșteau ca un om nu numai onest și cinstit, dar și ca un bun organizator, aproape de sufletul oamenilor, cu atât mai mult al celor necăjiți.

Ce s-a făcut cu Casa de atunci și până acum este foarte greu de sintetizat, căci asociația pur și simplu are o cu totul altă față, crescând vertiginos în calitate, servicii și complexitate, a cunoscut atâtea îmbunătățiri și sporiri, că ne-ar trebui multe pagini spre a le exemplifica pe toate.

Fiind o fire de gospodar, știind să atragă oameni de bună credință drept sponsori, știind să înmulțească banul cu înțelepciune și fără lăcomie, sediul Casei a devenit unul de nerecunoscut – foarte viabil și călduros pentru membri, renovat din temelii, sigur și eficient în manipularea valorilor și în oferirea serviciilor.

Dorind a veni în sprijinul membrilor de la țară, oameni bătrâni și bolnavi căroră le e greu a se deplasa, președintele a inițiat ideea implementată cu succes de a deschide cât mai multe sucursale în satele și comunele în care Casa avea membri, astfel că s-au deschis 31 de sucursale pentru aceștia, în majoritatea din ele funcționând și magazine de tip economat cu produse la prețuri de furnizor, fără adaos comercial, comercializând produse alimentare de bază, dar și unele produse nealimentare sau obiecte funerare (sicrie, cruci, coroane etc.) la prețuri mult sub nivelul pieței.

Serviciile sociale pentru membri s-au înmulțit considerabil și nu putem a nu le enumera: Magazin economat cu produse de bază, alimentare și nealimentare; Frizerie (5 lei tuns bărbai, 7 lei femei); Atelier croitorie (realizează la comandă orice produs de croitorie, la prețuri imbatabile față de prețul pieței); Consultanță juridică (avocat) gratuită pentru membrii Casei; Consultanță Consilierii; Birou dactilografiere; Magazin naturist, prețuri de producător, cel mai bine aprovizionat din județ și cu cea mai complexă gamă de

produse; 3 cabinete Stomatologice (reducere pentru membri de peste 50% față de prețul pieței); 2 Cabinete Oftalmologie (2 lei consultația pentru membri); Cabinet Tratamente (injecții, tensiune, glicemie, aerosoli etc.); Cabinet Reflexoterapie și kinetoterapie; Cabinet Ecograf; Cabinet protezare auditivă, Cabinet Termomasaj; Sală gimnastică aerobă; Salon de înfrumusețare; Servicii funerare și Revista "Viața noastră" – revistă de atitudine, cultură și patriotism, care se distribuie gratuit membrilor în limita tirajului rezultat din sponsorizări, revistă la care orice membru poate participa cu texte și sugestii.

Având concepția că doar ajutorul material față de membrii săi ar fi insuficient și că omul trăiește mai ușor fără pâine decât fără credință, idealuri, cultură și spiritualitate, că adevărata criză este nu aceea de ordin material, ci de fapt aceea de ordin spiritual și moral, fără de care criza economică nici nu ar fi simțită, Președintele Mihai Nicolaie s-a străduit să îmbogățească cât mai mult inimile și viața membrilor noștri prin organizarea diferitelor manifestări culturale sau chiar sportive, simpozioane, spectacole, cercuri etc. cât de des s-a putut, cu diferite ocazii și pe diferite teme: istorice, patriotice, economice, sociale, culturale sau chiar teologice.

Nu e de mirare că în cei mai puțin de patru ani, numărul membrilor a sporit considerabil, cu peste 6000 de când domnul Nicolaie Mihai a ocupat poziția de președinte a acestei asociații (25.148 membri în 2010, 31.512 membri la 31 decembrie 2013).

Toate acestea și, după cum am spus, multe altele s-au realizat la C.A.R.P. Bârlad sub conducerea lui Mihai Nicolaie și chiar dacă ar fi timp și loc a le enumera pe toate, acestea n-ar reprezenta decât o brumă din marele suflet al acestui om, în fața căruia mă înclin cu admirație și mare recunoștință și pe care nu pot decât să îl iubesc cu toată inima și ființa mea.

ION EDI CHIRILĂ-MANEA,
un simpatizant al C.A.R.P.

POLITICI DE INCLUZIUNE SOCIALĂ PENTRU GRUPURILE VULNERABILE

Situația persoanelor vârstnice

TEODORA ELENA ZALDEA

Conceptele de "excluziune" și "incluziune socială" sunt unele de dată recentă, intrând de curând în sfera de interes a cercetătorilor preocupați de fenomenele sociale. De altfel, pentru unii cetățeni europeni, excluziunea socială și condițiile precare de muncă constituie o realitate a vieții lor cotidiene. Aici, având în vedere faptul că fiecare stat membru al Uniunii Europene se confruntă cu îmbătrânirea demografică a populației sale, facem referire la persoanele vârstnice ce suferă din cauza marginalizării, a excluderii sociale, a privării de drepturi.

Oferind definițiile termenilor de "excluziune" și "incluziune socială", pe parcursul acestui studiu, ne propunem să trecem în revistă problemele și soluțiile ce trebuie adoptate pentru a oferi bunicilor noștri un trai decent.

Menționăm faptul că noțiunea de incluziune socială este una strâns legată de conceptul de excluziune socială. Astfel, incluziunea socială urmărește să asigure că fiecare persoană, inclusiv cele provenite din grupuri vulnerabile, va avea un rol important pe piața forței de muncă, dar și în societate, beneficiind de șanse egale în acest sens. În ceea ce privește excluziunea socială, aceasta a fost definită ca "fiind excluderea cetățenilor de la drepturi și de la posibilitatea de participare la viața publică. Astfel, cei aflați în situație de excluziune socială, din diferite cauze precum sărăcia, au un acces redus la piața muncii, posibilități scăzute de a câștiga un venit și o participare redusă la viața comunității".¹

Comisia Europeană preciza că "factorii ce cresc riscul excluziunii sociale și al menținerii pe termen mediu sau

lung sub pragul sărăciei sunt: șomajul pe termen lung; veniturile reduse; locuri de muncă prost plătite; starea de sănătate precară; lipsa locuinței; statutul de imigrant; nivelul de calificare redus; handicapul; dependența de drog sau alcool; apartenența la comunități marginalizate/sărace".² În anul 2009,³ Comisia elabora un raport privind incluziunea socială unde confirma faptul că sărăcia și excluziunea socială continuau să fie provocări pentru statele membre. Raportul Comisiei Europene preciza faptul că grupurile vulnerabile sunt alcătuite din persoanele cu dizabilități, imigranții, minoritățile etnice, în special minoritatea romă, persoanele fără adăpost, **bătrânii singuri**, prizonierii.

Potrivit celor menționate până în acest punct al demersului nostru, observăm faptul că noțiunea de excluziune socială este tot mai utilizată de către instituțiile publice fie europene, fie naționale, ea înlocuind clasicul termen de sărăcie. De asemenea, sintagma promovarea incluziunii sociale este preferată în locul conceptului de măsuri de combatere a sărăciei. Iată că, incluziunea socială este atât responsabilitatea societății cât și a individului, întrucât o societate

incluzivă implică o armonie între drepturile și obligațiile individuale, dar și creșterea coeziunii sociale.

„O creștere favorabilă incluziunii presupune asigurarea autonomiei cetățenilor prin rate ridicate ale ocupării forței de muncă, investirea în dezvoltarea competențelor, combaterea sărăciei și modernizarea

Damian Vasile și Cecilia din Ciocani

1 Bărbulescu, Iordan, Gheorghe; Ion, Oana, Andreea; Iancu, Alice; Toderas, Nicolae, "Tratatul de la Lisabona: implicații asupra instituțiilor și politicilor românești," Studii de strategie și politici – SPOS 2010, Studiul nr. 1/2010, Institutul European din România, București, p.59 (http://www.ier.ro/documente/spos_2010/SPOS_1_site.pdf)

2 Arpinte, Daniel; Baboi, Adriana; Cace, Sorin; Tomescu, Cristina; Stănescu Iulian, „Politici de incluziune socială”, Revista Calitatea vieții, XIX, nr.3-4/2008, București, p.361

3 Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitatea de Șanse, "Raport comun privind protecția socială și incluziunea socială," 2009, Luxemburg, p.5 (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=751&langId=ro&pubId=332&type=2&furtherPubs=yes>)

piețelor muncii și a sistemelor de formare și de protecție socială pentru a ajuta cetățenii să anticipeze și să gestioneze schimbările, precum și pentru a construi o societate solidară. O creștere favorabilă incluziunii presupune să se asigure tuturor cetățenilor acces și oportunități pe tot parcursul vieții.”⁴

Având conturat un cadru teoretic, putem acum descrie situația în care se găsesc un număr tot mai mare de bătrâni – ce îngroașă rândurile persoanelor defavorizate, sărace, cu venituri mici, ce îi fac dependenți de serviciile sociale și medicale oferite de către stat. În atare condiții, tot mai mulți vârstnici sunt lipsiți de resursele financiare, materiale necesare pentru a duce o viață decentă, sunt privați de posibilitatea de participare la viața publică, socială, culturală, nu dispun de serviciile sociale de îngrijire adaptate propriilor nevoi.

Data fiind această situație, autoritățile publice naționale, respectiv europene, au creionat un pachet de norme și măsuri de protecție a generațiilor vârstnice împotriva riscurilor de sărăcie și dependență, din care cităm următoarele:

- ”punerea la dispoziție a unor locuințe corespunzătoare nevoilor vârstnicilor și stării lor de sănătate sau sprijin adecvat în vederea amenajării locuinței;
- asigurarea mijloacelor materiale necesare unui trai decent;
- sprijinirea persoanelor aflate în situații dificile;
- asigurarea de servicii sociale de îngrijire în funcție de nevoile individuale;
- îngrijirea sănătății și servicii pe care starea acestora le-o impune».⁵

Dintre inițiativele promovate la nivel național sau european, pentru îmbunătățirea situației persoanelor vârstnice, considerăm de bun augur a menționa pe scurt câteva dintre acestea. Spre exemplu, ”Comisia Europeană a promovat mai multe acțiuni în favoarea persoanelor vârstnice împotriva riscurilor de sărăcie și dependență, modul în care se poate asigura o asistență de lungă durată și îngrijiri constante ale acestora. Printre acțiunile propuse se pot enumera:

- catalizarea și difuzarea inovațiilor privind potențialul de activitate al pensionarilor;
- promovarea celor mai bune practici privind forța de muncă vârstnică;
- tranziția de la activitatea profesională la pensionare;

4 Secretariatul Tehnic Permanent al Pactului Teritorial pentru Ocuparea Forței de Muncă și Incluziune Socială Regiunea Sud Muntenia.2011.„Studiu privind incluziunea socială pe piața muncii în regiunea Sud Muntenia,” București, decembrie 2010 - martie 2011, p. 23-24; (<http://www.stpsudmuntenia.ro/docs/studiu%20privind%20incluziunea%20sociala%20pe%20piața%20muncii%20in%20regiunea%20sm.pdf>, accesat în data de 23.12.2012)

5 Centrul Național al Persoanelor Vârstnice, ”Incluziunea socială a persoanelor vârstnice”, București, 2013, p.6 (http://www.cnpv.ro/pdf/analize2013/Incluziunea_sociala_a_persoanelor_varstnice_2013.pdf)

- ameliorarea condiției femeii vârstnice;
- îngrijirea și accesul la îngrijire al persoanelor vârstnice dependente;
- întărirea solidarității între generații și integrarea socială a persoanelor vârstnice amenințate de izolare».⁶

Avansând pe calea raționamentelor, descoperim faptul că omenirea se confruntă cu un fenomen accentuat de îmbătrânire al populației. Astfel, ”se estimează că, între anii 2010-2050, se va modifica fundamental structura populației pe grupe de vârstă. Persoanele cu vârste de peste 65 de ani vor reprezenta în anul 2050 peste 30% din totalul populației, față de 17% în prezent, în timp ce ponderea populației de 24 de ani, se va reduce în același interval de timp, de la 30% la 23%”.⁷

Cristea Vasile și Reveica din Ivești

Întrucât un număr considerabil de vârstnici încearcă la vârsta pensionării un sentiment de marginalizare, Uniunea Europeană a decretat anul 2012 drept **Anul îmbătrânirii active și al solidarității între generații**, promovând măsuri în cadrul a 3 domenii:

- **”ocuparea forței de muncă** – crearea de posibilități și condiții mai bune de lucru pentru a le permite vârstnicilor să joace un rol pe piața forței de muncă;
- **participarea la viața societății** – stimularea participării active a bătrânilor la viața publică a comunității;
- **traiul independent** – promovarea unei îmbătrâniri în condiții bune de sănătate”.⁸

În vederea îmbunătățirii situației persoanelor vârstnice, țara noastră întâmpină greutăți în adoptarea și promovarea unor măsuri de protecție socială.

Diminuarea substanțială a numărului de contributory la sistemul de pensii, creșterea rapidă a numărului de

6 Idem, p.15

7 Idem, p.3

8 Centrul Național al Persoanelor Vârstnice, *Op.cit.*, p.19

pensionari, sunt câteva dintre cauzele ce sugerează din nefericire faptul că nivelul protecției sociale din țara noastră nu este unul care să se ridice la standardele promovate de Uniunea Europeană. Totuși, trebuie să recunoaștem faptul că se fac eforturi pentru îndreptarea acestei stări de fapt, combaterea excluziunii sociale devenind unul dintre principalele obiective ale sistemului de pensii. Pensile sunt cele care ar trebui măcar în planul teoretic, dacă nu și în cel practic, să asigure persoanelor vârstnice un loc în societate ferit de riscul excluziunii sociale, astfel încât să se bucure de un standard decent de viață, de asemenea, trebuie să le garanteze și participarea la viața publică a comunității.

Ar fi multe de spus despre acest subiect, însă din lipsă de spațiu, considerăm cele afirmate ca fiind suficiente pentru a ne putea forma o opinie despre respectul și importanța pe care trebuie să o acordăm în societate vârstnicilor, ce cu experiența lor de viață, cu cunoștințele acumulate de-a lungul anilor nu trebuie percepuți drept o povară, ci mai degrabă ca fiind o resursă umană demnă de utilizat. Planul teoretic din păcate, nu corespunde cu cel practic, mai sunt multe de făcut, de realizat în această

materie, având în vedere că nivelul de trai al bătrânilor se degradează tot mai mult pe zi ce trece, la acest aspect adăugându-se și un nivel redus al pensiilor, cheltuielile tot mai mari cu medicamentele și alimentele de bază, cu întreținerea locuinței.

Bătrânii își mai îndulcesc traiul, grație sprijinului oferit de către Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad ce le conferă împrumuturi cu dobânzi reduse, ajutoare nerambursabile, ajutoare în situațiile tragice ale vieții, iar prin magazinul de tip economat și naturist se pot cumpăra produse la prețuri de depozit. De asemenea, Casa a venit în întâmpinarea nevoilor bunicilor noștri, prin intermediul atelierului de croitorie, saloanelor de frizerie, kinetoterapie, cosmetică, cabinete medicale. Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad, prin activitățile sale cu caracter cultural, sportiv, încearcă să inducă vârstnicilor o clipă de relaxare, mângâiere și speranță, precum și sentimentul de implicare în viața comunității în care își duc traiul zilnic, pentru a nu se simți singuri și marginalizați.

În încheiere, propunem să ne aducem aminte în fiecare zi de zicala: ***Dacă n-ai bătrâni, să-i cumperi!***

„Nunta de Aur” - Ciocani

IMPLICAREA SPITALULUI DE URGENȚĂ „ELENA BELDIMAN” BÂRLAD ÎN VIAȚA PERSOANELOR DE VÂRSTA A TREIA

FARM. ȘTEFAN CONSTANTINCIU

În condițiile actuale, se observă o creștere a numărului de pacienți vârstnici, ce, din nefericire, se înscriu în categoria persoanelor vulnerabile. Intervenția Spitalului „Elena Beldiman” Bârlad nu se mai limitează doar la acordarea primului ajutor sau în ameliorarea stării de sănătate, prezența pacientului vârstnic impunând o abordare complexă a problematicei acestora.

De cele mai multe ori, bătrânii se prezintă în serviciul de urgență fără a fi însoțiți de membri ai familiei sau de alte persoane, neputând oferi informații utile personalului medical sau să participe la decizii referitoare la situația medicală a acestora, (intervenții chirurgicale, îngrijiri paliative etc.) aflându-ne astfel, în situația de a mobiliza „forțe suplimentare” și instituții publice (primărie, poliție etc.) în vederea identificării celor mai bune soluții pentru pacienți.

Din păcate, ne confruntăm din ce în ce mai des cu abandonul pacientului în unitatea spitalicească. Familia alege „calea” cea mai ușoară în situații de criză, refuzând să îngrijească persoanele vârstnice suferinde, lipsite de autonomie, imobilizate la pat.

Unitatea spitalicească este nevoită să identifice soluții în condiții „de criză”, absența alternativelor sociale spunându-și cuvântul de cele mai multe ori. Cu toate acestea, pe durata spitalizării se oferă consiliere cu privire la serviciile sociale existente și la modul în care pot fi accesate.

Din aceste considerente, facem apel la comportamentul preventiv, acesta având ca scop identificarea de către pacient a nevoilor familiale și instituționale în timp util, cu scopul prevenirii abandonului, sau a pierderii totale a autonomiei de îngrijire.

TENIS – SPORT DE MASĂ

ÎNCĂ UN OBIECTIV REALIZAT DIN STRATEGIA DE DEZVOLTARE A C.A.R.P. PE ANUL 2014

VALENTIN ROȘCA

Pe 1 iulie 2014, prima zi din luna lui cupor, la sediul principal al C.A.R.P. „Elena Cuza,” Bârlad din str. Nicolae Iorga nr.7A, a avut loc un fapt deosebit pentru membrii pensionari, ce iubesc sportul și mișcarea. .

Acest eveniment a constat în redeschiderea sălii de tenis de masă, sală ce se află la ultimul etaj al clădirii, în prezența câtorva zeci de salariați și pensionari.

Prin munca depusă de întregul colectiv de angajați și cu ajutorul unor sponsori, această sală arată foarte bine. Este dotată cu o masă de tenis de ultimă generație, camera are multă lumină de zi, iar pe timpul sezonului rece este racordată la instalația de căldură, podeaua are un parchet melaminat, uniform finisat și o culoare plăcută ochiului.

Panglica de inaugurare a fost tăiată de domnul magistrat pensionar Mihai Nicolaie - președintele C.A.R.P. Bârlad și de domnul viceprimar al municipiului Bârlad, Bunea Marin, care în cuvântul dumnealor au vorbit despre rolul sportului în viața de zi cu zi, întrucât mișcarea cât mai multă pentru vârstnici, îi ajută pe aceștia din urmă, în menținerea vitalității corpului, în combaterea sedentarismului.

Primele persoane care au jucat la această masă au fost domnul Mihai Nicolae și domnul Bunea Marin, urmași de alte cupluri de pensionari.

Adresăm invitația tuturor pensionarilor de a practica acest sport de masă, TENISUL, pentru binele și sănătatea lor.

IMNUL VÂRSTEI DE AUR

PETRUȘ ANDREI

Se-adun-a anilor avere
Și zile cresc în calendar
Cum strângi cireșele-n panere
Să faci copiilor un dar.

Cu un surâs plin de lumină
De drumul nostru mulțumiți
Ca într-a raiului grădină
Ne ducem viața liniștiți.

Refren:

*Au fost destule vremuri grele
Și am purtat în noi poveri,
Am năzuit însă spre stele
Și am trecut peste dureri.*

Azi ne mândrim că viața noastră
Le este altora model
Și luminam ca floarea-n glastră
Și ca al soarelui inel.

Noi cei cu tâmpla argintie
Cu bărbi și plete colilii,
Aveam o sfântă datorie:
Să creștem rânduri de copii.

Refren

*Au fost destule vremuri grele
Și am purtat în noi poveri,
Am năzuit însă spre stele
Și am trecut peste dureri.*

Tot noi am construit o țară
Cu tot trecutu-i furtunos
Și de la noi alții-nvățară
Și-așa îmbătrânim frumos.

Și vorba încă ni-i duiosă
În fața nemiloasei sorți
Că orice vârstă e frumoasă
De știi în lume să ți-o porți.

Refren:

*Au fost destule vremuri grele
Și am purtat în noi poveri,
Am năzuit însă spre stele
Și am trecut peste dureri.*

Să v-amintiți câte-o povață,
Să-nvingeți piedici și nevoi
Și bucurați-vă de viață
Așa cum am făcut și noi.

Iar de-o vrea pronia divină
În ceasul sfintei izbăviri
Vom fi atunci numai lumină
Peste-un noian de amintiri.

Refren:

*Au fost destule vremuri grele
Și am purtat în noi poveri,
Am năzuit însă spre stele
Și am trecut peste dureri.*

BALADA PENSIONARULUI

VALER BUNEA

S-a așternut trista toamnă,
Ca un preambul de iarnă.
A căzut un slujbaș iar,
Devenind pensionar.
Deși știa ce-l așteaptă,
Coborâși din treaptă-n treaptă,
Să ai grijă cum trăiești,
Ca să nu te stafidești.
Și să fii plăcut de toți,
La copii și la nepoți.
Cel puțin ca stagiar,
FAZA ÎNTĂI DE PENSIONAR.

Și încercând să te-amăgești,
Cu ce mai știi, cu ce mai ești,
Ai căzut deja în plasă,
Bun să fii doar pentru casă.
Intrând în FAZA SECUNDĂ,
Slăbiciunea stă la pândă.
De scârțâie toate cele,
Doamne, ce mai zile grele!

În FAZA TREI de pensionar,
În toate ești deficitar,
Credincioasa ta ureche,
Te minte fără pereche.
Ochiul tău pătrunzător,
Te-nșală necruțător.
Mintea ceea sclipitoare,
Este acuma visătoare.
Inima plină de viață
Este ca un sloi de gheață.
Simțu-acela de vulpoi
A rămas mult înapoi.
Ținuta e gârbovită
Și fața este zbârcită.
Glasul greu te mai slujește,
Dar proteza-ți clămpănește.
Trupul are trebuință,
De toiag, de neputință.
Mersul tău ca de gândac,
Nici ție nu ți-e pe plac.
Trup sleit în straie grele,
Ce n-ai da să scapi de ele.

Toate-s o nimica toată,
Pe lângă ce-a fost odată.
Chiar dacă ai fost vlădică,
Ori slujit-ai la opincă,
La fel vei fi socotit,
Un zvon public, nu un mit.
Că viața e o scenă mare,
Și omul multe roluri are,
Joacă tragedii și drame
Comedii sau melodrame,
Iar ultimul rol de neputință
E trecerea în neființă.
Și acum să te coboare,
În adâncul fără soare.
Și să te astupe glia,
Că ți-ai facut datoria.
.....
Mai bine ar fi să nu știe,
C-ajunge de zeflemie,
D-aceea fă-ți un destin,
Ca să trăiești mai puțin..

BASARABIA ȘI BUCOVINA SUB STĂPÂNIRE STRĂINĂ

PAULA ȘI STELIAN FILIP

"A fost sortit ca în zilele noastre să trăim o mare și grea durere. Ni s-au schimbat hotarele țării. S-a rupt din trupul Moldovei lui Ștefan cel Mare partea de răsărit, de acolo de unde se înalță soarele dimineața, aurind câmpurile, înjumătățind frumosul ținut al fagilor și tulburând odihna voievodului din Sfânta mănăstire a Putnei. Se vede că trebuia să ispășim păcate grele de suntem puși la așa chinuitoare încercări. Poate am supărat pe acela care toate le vede și le orânduiește, poate am slujit necinstei și nedreptății sau am ocolit biserica sau am alungat de la dărnicia străveche pe sărmani, dar orice am fi păcătuit suferința de azi ni-i de ajuns. Așa spuneau bieții românii noștri de sub stăpânirea străină. Străjuiesc cruci de morminte prin

munți, prin văi, prin luminișuri sătești și sub fiecare cruce odihnește un frate care cu sângele lui a botezat glia ROMÂNIEI MARI! Pretutindeni întâlnim eroi înfrățiți prin moarte la marea biruință și la moștenirea care ne-a lăsat-o. Căci își ziceau ei că de vom lăsa urmașilor noștri o ROMÂNIE știrbită, blestemul lor se va cuveni pe deplin și rușinea va pune pecetea ei de foc pe obrazul fiecăruia. A fost sfârșitul lunii iulie din anul 1940 așa de dureros încât nu-i slovă să-l descrie. Plâneau clopotele bisericilor și odoare de sute de mii de milioane și-au luat drumul peste Nistru și din biserici au făcut grajduri de cai".

Aceasta este teza din clasa a VII-a a anilor 1942-1943 a unei bunicuțe pe nume ELENA ANDRIEȘ, care acum are 85 de ani. Bunicuța trăiește în satul

RĂDĂȘENI, județul SUCEAVA, sat răzășesc ce datează din secolul al XV - lea, când ALEXANDRU CEL BUN îl dăruiește lui popa IUGA, sfetnicul său credincios, danie întărită de ȘTEFAN Voievod la 24.04.1434.

Bunicuța la cei 85 de ani ai săi mi-a citat din memorie această teză în stațiunea Sângeorz Băi, unde am întâlnit-o. Nu m-a uimit doar faptul că după 70-71 de ani de la cele întâmplate, ea ținea minte tot ce a scris în acea teză, cât mai degrabă conținutul acesteia. Mi-a povestit cum a învățat ea doar 7 clase. Mama ei fiind văduvă de tânără și având de crescut singură copii ce erau numai fete, nu a putut să le dea la școală pe niciuna dintre ele întrucât nu avea cine munci bucată cea mică de pământ pe care o aveau. Era singura ei sursă de venit pentru a-și putea crește fetele. Elena, când mama sa o trimitea la sapă, își ascundea cartea sub haină și o lua cu ea. Săpa un rând și apoi se ducea la umbră și citea, mai săpa un rând și mai citea un pic și tot așa. Îi era tare dragă cartea. Astfel, și-a îmbogățit vocabularul pe care l-a utilizat în scrierea acelei teze din clasa a VII-a și mai târziu la scrierea și compunerea unor poezii. La etatea de 71 de ani a reușit să își publice un volum de versuri, apoi încă 2 volume. În prezent are 3 volume de versuri publicate.

Deci, se poate dacă vrei, fiind un exemplu pentru tinerii din ziua de azi. Pe unde merge își ia cu ea volumele de versuri și povestește cu modestie, fiecăruia care dorește să o asculte, viața ei atât de zbuciumată, dar demnă. Este o persoană foarte modestă și plină de viață.

GÂNDURI DESPRE „VIAȚA NOASTRĂ”

RITTA MINTIADE

Revista „**Viața noastră**”. Publicație editată de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor, Bârlad, a venit în mâinile și în sufletele cititorilor, la 1 octombrie 2004, din inițiativa domnului Gheorghe Tănase, președintele C.A.R.P. Bârlad, cu prilejul aniversării a 50 de ani de existență a Casei.

Colectivul de redacție (Serghei Coloșenco, Gheorghe Tănase, Daniela Epure) a realizat într-un număr mic de pagini o revistă cu un conținut dens, cu materiale care se adresează direct membrilor C.A.R.P., oferindu-le informații despre activitatea Casei și despre proiectele acesteia.

Au semnat în numărul 1: Lucia Burghilea (30 de ani de muncă în cadrul CARP), avocatul Aurel Hobjilă, Comisia de cenzori, dr. Laurenția Adriana Ichim, Vasile Turculescu, Dumitru Leonte, Gheorghe Tănase, Serghei Coloșenco.

A urmat o perioadă de tăcere până în 2010 când, în urma hotărârii 209 din 24 septembrie, Consiliul director, în frunte cu președintele Nicolae Mihai, a hotărât prin articol unic „Reeditarea revistei „Viața noastră”, nr. 2/2010, cu ocazia „**Zilei Persoanelor Vârstnice**”. Argumentul a fost limpede: „*Banii nu sunt scopul final, ci mijlocul de a îmbunătăți condițiile materiale și sociale ale membrilor noștri. În virtutea acestei viziuni, apreciem că se impune cu necesitate, reeditarea revistei „Viața noastră” și apariția ei trimestrială, pentru a evidenția activitatea Casei, sub toate aspectele, a agențiilor din subordine, a salariiților acesteia, precum și a membrilor ei*”.

Argumentul a devenit principiu și revista „Viața noastră” a renăscut, a ajuns la numărul 17 și prin strădania și pasiunea coordonatorilor și a colaboratorilor săi, a devenit una din cele mai valoroase reviste din domeniu la nivel național, un adevărat purtător de cuvânt scris al CARP Bârlad.

Dincolo de conținut, revista „Viața noastră” se impune și printr-o ținută grafică elegantă, o tehnoredactare modernă grație lui Bogdan Artene de la S.C. Irimpeș S.R.L. Bârlad, unde se tipărește revista.

În 2010, au apărut numerele 2 și 3 în coordonarea domnului Gruia Novac, Serghei Coloșenco și Nicolaie Mihai.

În numai 20 de pagini fiecare, cele două reviste cuprind materiale de informare asupra activității desfășurate în cadrul CARP Bârlad semnate de Nicolae Mihai, prof. Mariana Marin, Mihai Epure, contabil șef,

Lucia Burghilea, Contabil pr.1, Adrian-Liviu Râncu, consilier, Anca și Iulian Chituță, membri CAR, Carmen Mihaela Rășcanu, asistent, dr. Laurențiu Adriana Ichim, dr. Rodica Dornianu, dr. Aura Andreea Rotaru, Daniela Teodoru, specialist, av. Aurel Hobjilă, dr. Ileana Podaru, dr. Roxana Ionescu, dr. Mihail Ionescu.

În aceste numere apar și pagini care dau expresie unor gânduri, speranțe, realizări profesionale, pagini literare și de divertisment sub semnătura unor oameni în mediul cultural bârlădean: prof. Gruia Novac, prof. Marin Bunea, comisar șef de poliție Marinel Gâlcă, prof. Serghei Coloșenco.

În anul 2011, revista „Viața noastră” își manifestă prezența prin numerele 4, 5, 6 și prin suplimentul dedicat copiilor de 1 lunie.

Cititorul pensionar descoperă în aceste numere deschiderea pe care o manifestă personalul CARP în frunte cu președintele ei de a informa pe membrii CARP despre facilitățile de care pot beneficia, despre activitățile organizate pentru ei, despre viața de zi cu zi, despre sănătate, despre credință și înțelegere, despre sărăcie.

Apar colaboratori noi, se conturează rubrici și pagini permanente, tematici noi. Astfel, numărul 4 este închinat Sfințelor Sărbători Pascale, în numărul 5 se sărbătorește 57 de ani de la înființarea C.A.R.P. Bârlad, iar numărul 6 omagiază Nașterea Domnului.

Semnatarii materialelor sunt: proc. Nicolaie Mihai, ec. Constantin

Antochi, col.[r] Ioan Stas, contabil Lucica Burghilea, contabil Mihai Epure, prof. Gh. Clapa, prof. Mariana Marin, cenzor Cocioabă Elena, funcționar economic Anca Chituță, prof. Gruia Novac, Corneliu Florența, Serghei Coloșenco, responsabil serviciu administrativ Mariana Huștiu, „*Un consilier care reproduce un adevăr crud*” – Mircea Fitcal, operator IT Sorin Bocan, Elena Cocioabă, prof. Ecaterina Vieru, Mariana Gavrilă, Claudia Comănescu, referent Alina Helgiu, Georgeta Rîncu, ing. Stelian Filip (vicepreședinte CARP), specialist Daniela Teodoru, Aneta Matei, voluntar Andrei-Nicolae Mihai, curier, Rodica Râpan, casier Mariana Neagu, casier Dana Capră, casier Cristian Paul Clisu, Ionel Necula, Dana Potârniche.

Fotografiile colaboratorilor, secvențele color din timpul activităților organizate de Casă, copertile cu imagini sugestive imprimă revistelor o notă optimistă,

trezesc plăcerea lecturii.

În aceeași coordonare, revista „Viața noastră” dăruiește cititorilor săi în anul 2012, **„Anul European al îmbătrânirii active și al solidarității între generații”** numerele 7 (martie), 8 (iunie), 9 (octombrie) și 10 (decembrie). Semn al activității efervescente din cadrul CARP Bârlad, revista crește și înflorește, având din ce în ce mai multe pagini, oferind pensionarilor și nu numai, informații cât mai variate și utile, modele de existență pe care uneori nu le observăm, poezie, proză, divertisment, sport.

Cititorul simte dorința saltului calitativ care însuflețește colectivul redacțional și pe semnarii materialelor apărute în aceste numere: proc. Nicolaie Mihai, Lucia Burghilea, comisar șef, Vasile Chelaru, Claudia Comănescu, Gabriel Gheorghe și Cosina Mihăilă, prof. Mariana Marin, referent Adrian Rîpan, Aneta Matei, Mariana Gavrilă, col. [r] Ioan Staș, Gruia Novac, Sorin Bocan, prof. Neculai Ghețău, Maria Mihăilă, dr. Marina Prunea, Mircea Fitcal, Maria Epure, Edith Dumitrașcu, Paraschiva Ciobîcă, Frosica și Iulian Chituță, Ioan Stoian, Serghei Coloșenco, prof. univ. dr. ing. Vlad Cozma, Andrei-Nicolae Mihai, prof. Lucian Ravaru, G.N. Cronicărescu, Rareș Ștefan Grădinaru (10 ani), Corneliu Croitoru, prof. Doinița Grigore, Aiana Grigore (8 ani), înv. Marcela și Ion Poghircă, Ema Iftimie, Paul Maghiar, Catinca Popa (Președinte al Sindicatului Liber al Pensionarilor Bârlad), Dumitru Delcă, Comisar șef de poliție Marinel Gîlcă, prof. Gheorghe Gherghe, dr. Laurenția Ichim, Daniela T. Teodoru, Simona Hriscu, Vasile Dumitriu, prof. univ. dr. Georgeta Sinițchi, cercetător științific Constantin Lipșa și Aurica Lipșa, Rodica Lipșa, prof. Ecaterina Teletin, Neculai Apostu, dr. Iorgu Gălățeanu (scriitor) și prof. Virgil Giușcă.

Îmi veți ierta, sper, hotărârea de a enumera pe toți colaboratorii revistei, dar o istorie înseamnă nume, date, locuri, evenimente, iar revista „Viața noastră”, dincolo de partea materială care aparține Casei și conducătorilor ei, trăiește datorită acestor oameni minunați.

În 2013, „Viața noastră” capătă mai multă consistență publicistică prin numărul crescut de pagini: numărul 11 (aprilie) cuprinde 52 de pagini; numărul 12 (iulie) – 56 de pagini, numărul 13 (octombrie) – 68 de pagini, numărul 14 (decembrie) – 76 de pagini.

Un an foarte bogat în activități culturale, sportive, de omagiere a unor personalități bârlădene, de promovare a facilităților oferite membrilor săi de CARP Bârlad. Toate își găsesc locul prin imagini sau articole în „Viața noastră”.

Cititorul descoperă pe lângă acestea, pagini literare ale scriitorilor bârlădeni, medalioane, documentare care evocă locuri și evenimente de mare rezonanță spirituală, precum și un filon de cultură religioasă creștin-ortodoxă care îndeamnă la mântuire prin milostenie, îngăduință, iubirea aproapelui, sentimente care se pierd în lumea ciudată în care trăim.

Coordonatorii revistei sunt: Gruia Novac, Serghei

Coloșenco, Nicolaie Mihai, Andrei Nicolae Mihai, iar semnarii în aceste numere sunt: Lucia Burghilea, proc. Nicolaie Mihai, col. [r] Ioan Staș, Catinca Popa, Dorina Stoica, Andrei-Nicolae Mihai, Serghei Coloșenco, Gheorghe Gherghe, Sabina Ghiorghe („Obiectivul de Vaslui”), prof. Neculai Ghețău, prof. Gruia Novac, scriitorul dr. Iorgu Gălățeanu, Daniela Teodoru, dr. Marina Prunea, Comisar șef de poliție Marinel Gîlcă, Iftene Cioriciu, Popa Catinca, prof. Mariana Marin, Vasile Fânaru, Dumitru Olaru, înv. Rudi Victoria, prof. Ecaterina Dendrino-Teletin, ing. Stelian Filip, pr. Nicușor Olariu (Parohia Ruginoasa), Livia Andrei, prof. Lucia Munteanu, Petruș Andrei, col. [r] Pavel Pavelescu, Comisar șef de poliție Vasile Chelaru, prof. Maria Perestroiu, Claudiu Balan, Aneta Matei, Gheorghita Știrbu, Alexandru Porumb, Mariana Bohman, Cristina Hriscu, Sidonia Elena Diaconu, Iurie Colesnic, Mircea Coloșenco, educ. Mihaela Blănaru, Teodora Ioana.

Am în față „Viața noastră” nr. 15, martie 2014 și „Viața noastră” nr. 16, iunie 2014 și scriu aceste rânduri pentru „Viața noastră” nr. 17. Este incitant să scrii pentru viitor, este ca și cum ai introduce un mesaj într-o sticlă pe care o arunci în ocean. O va găsi cineva? Va descifra cineva mesajul meu?

Epistole, mesaje, biografii, comemorări, evocări, secvențe de viață, pagini de literatură, evenimente ale Casei, dări de seamă, portrete ale unor mari oameni, urări de bine, fapte frumoase, tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte (?!), sănătate, boală, bucurie, tristețe adică viață. „Viața noastră”. Au semnat și au semănat în aceste numere: Mihai Andrei-Nicolae, prof. Elena Gabriela Cotaie, înv. Victoria Rudi, Dumitru Olaru, Vasile Fânaru, Vlad Botez, prof. Mariana Marin, prof. Lucia Munteanu, înv. Maria Mihăilă, Vasile Chelaru, Neculai Ghețău, prof. Ecaterina Teletin, Daniela T. Teodoru, Petruș Andrei, Ioana Teodoru, Valentin Roșca, col. [r] Ioan Staș, Gruia Novac, Serghei Coloșenco, muzeograf Nicoleta Arnăutu, Geta Modiga, prof. Ghiță Cristian, Geo Coșeriu, muzeograf Alina Butnaru, Teodor Oancă, copiii: Mălina-Maria Martac, Daira Giurgea, Sebastian Munteanu, Nadina-Andreea Rebegea, prof. Mihai Luca, Valentin Roșca, Cristina Postelnicu, prof. Gheorghe Clapa, prof. Livia Andrei, Dorina Stoica, Iftene Cioriciu, Virgil Giușcă, scriitorul dr. Iorgu Gălățeanu, prof. Gheorghe Gherghe, prof. Virgil Vesel, Chiriac Samoilă, col. [r] Pavel Pavelescu, Ioan Toderașcu, Alexandru Porumb, Florian Pricop, prof. Dorina Lupașcu.

„Viața noastră”, revista trimestrială de cultură și viață a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, Bârlad este o revistă din care răzbate efortul susținut al CARP Bârlad de a construi pentru membrii ei o lume mai bună, mai frumoasă. Să sperăm că așa va mereu.

Doresc revistei „Viața noastră” o viață cât mai lungă și tuturor celor care și-au legat numele de existența ei numai bine.

ARIPA UNUI VEAC

PROF. IRINA DOROBĂȚ

Anul acesta, într-un sătuc pitoresc cu nume desprins din cărțile sfinte, în Raiu, sub coama unui deal atins de cursul nemilos al timpului, într-o căsuță țărănească, moș Gheorghe a fost sărbătorit la împlinirea celor 100 de ani.

Cu nostalgie amintirile se deapănă ușor și amarul timpurilor trecute răzbate din fiecare eveniment trăit. Sărăcie, foamete, războaie, cele mai aspre încercări, pe toate le-a trăit supus și credincios moș Gheorghe... numai ochii au rămas senini și vorba tare blândă: "A fost greu tată, a fost greu, dar am trăit cum am putut!", spune el acum nepoților.

La nici doi anișori a plecat tătuca pe front. Plângea întreg satul căci rămăneau singure femeile cu copiii să-și ducă greul zilelor ce vor urma sub umbra milostivirii Lui Dumnezeu. Sora bătrânului povestea fiicei cum alerga micuțul Gheorghe prin praf cu tălpile goale strigând: "Tată, tată, să vii acasă sănătos!," însă nu după mult timp sosește în bătătură vestea grea a morții tatălui. De aici începe chinul vieții de orfan.

A venit apoi și foametea de mână cu seceta și bolile. Experiența cumplită a războiului s-a repetat și în timpul celei de-a doua conflagrații mondiale. Tânărul, tată a doi

băieți pe atunci, pleca încruntat la război, simțind tot ceea ce trăise cândva cu tatăl său: despărțirea de cei dragi, neputința în fața nemiloasei realități. Credea că soarta se va repeta. Însă Dumnezeu l-a ocrotit și a ajuns teafăr acasă, iar pentru aceasta și-a așezat lumina recunoștinței pe altarul slujirii Bisericii și aproapelui. Familia i s-a mărit cu încă doi feciori și două fete. Băieții au învățat tainele meseriei de tâmplar de la tatăl lor, ajutându-l să construiască peste 100 de case.

Și-a sfătuit întotdeauna fiii să iubească pământul și să-și prețuiască familiile. Unul dintre fii a devenit primar al Murgeniului. Acesta s-a stins din viață prea curând însă, la scurt timp după ce moș Gheorghe rămăsese văduv.

În fața tuturor grelelor încercări, el a rămas demn împodobindu-și sufletul cu post și rugăciune, iar traiul prin muncă precum un adevărat răzeș. Astfel, a rămas cel mai bun model în viață pentru fii, nepoți și numeroasa familie ce-l înconjoară cu dragoste.

La ceas aniversar a fost sărbătorit cum rar s-a mai întâmplat în Raiu, persoane oficiale și cei dragi i-au cântat "Mulți ani trăiască!", iar moș Gheorghe are acum o lacrimă în colțul ochiului... lacrima mulțumirii.

Negară Gheorghe, la împlinirea frumoasei vârste de 100 de ani

IFTENE CIORICIU

Bade Gheorghe,
Bunul Dumnezeu te-a învrednicit
Să treci cu fruntea sus.
Zece decenii
În care ai iubit
Chiar și pe cei
Care te-au umilit
Și astăzi la sărbătoarea ta
Nu au venit,
Căci n-au avut acceptul
Transumanței spre lumină,
Nici nu au putut cerși
Îndurarea vremii
Din chemarea Demiurgului Divină.

Noi am venit cu drag
Să-ți picurăm

Un strop de iubire
La rădăcina ce rezistă
În vremuri tumultos de neguroase
A unor banale politici
De vitregiri murdare
Prin a noroaielor rugină.

Să nu plângi, bade Gheorghe,
Zâmbește larg

Cum știi tu
Să o faci de-o viață.
Exemplul tău
Ne fie tuturor speranță
Și năzuință pentru înc-o zi.
Se poate dacă e dorință
Și dacă știm a ne iubi

Învățând ce-i bun
Din viață
De fapt v-om învăța
A ne muri.

La mulți ani ! bade Gheorghe,
Și multă sănătate.
Suntem mândri
Că ești român.
Pentru tot și toate
Câte ai făcut în viață
Te respectăm, te prețuim,
Cu drag și multă stimă
În fața ta ne înclinăm
Și pentru că ești
Noi toți îți mulțumim!

MĂRITĂ DOAMNĂ, LIMBA ROMÂNEASCĂ!

TEODORA ELENA ZALDEA

Cu ocazia Zilei Limbii Române (31 august), Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad a sărbătorit prin organizarea unor manifestari sub denumirea "Mărită Doamnă, Limba Românească!"

Conferința a fost moderată de către președintele în exercițiu, Nicolaie Mihai care ne-a reamintit că nu există nimic mai de preț pentru un popor decât graiul matern, întrucât acesta este plămânul prin care respiră întregul neam și suflarea în care se contopește sufletul român. De asemenea, prin graiul pe care-l vorbește fiecare popor, acesta ajunge să-și dezvelească întreaga sa făptură lăuntrică și spiritul său patriotic în fața neamurilor străine.

Expunerea președintelui Casei s-a fundamentat și pe calitatea de neprețuit a graiului matern ce se explică prin harul ei de a oglindi întreaga istorie a neamului, cu toate bucuriile și tristețile ei, victoriile și înfrângerile trăite, visele realizate și speranțele spulberate de împrejurările nesigure prin care i-a fost sortit să treacă. În graiul matern se ascunde amintirea trecutului nostru, zestrea noastră strămoșească, a originilor cu care suntem înfrății încă de la naștere, iată de ce oamenii au calificat dintotdeauna limba maternă drept o comoară care nu are vreun preț de vânzare sau cumpărare, dar, în schimb, ea poate fi moștenită, păstrată, cultivată cu sfințenie.

Discursul domnului Nicolaie Mihai a fost unul înălțător, ce a ajuns direct la sufletele auditoriului prezent în sala de conferințe a C.A.R.P. Bârlad, fiind presărat, printre altele, și cu informații ce

au stârnit curiozitatea participanților. Aici facem referire la faptul că domnul președinte a expus ipoteza teologului de talie internațională Miceal Ledwith potrivit căreia limba latină este o limbă românească și nu cum toți cunoaștem că limba română este o limbă de origine latină.

Concluzia acestui simpozion a fost foarte bine sintetizată de către președintele Mihai Nicolaie în afirmația potrivit căreia graiul matern este șansa fiecărui popor de a fi o personalitate pe arena mondială, șansa lui la o existență continuă.

Îndemnul adresat cu prilejul acestei sărbători e unul simplu pe care fiecare dintre noi trebuie să îl aibă prezent în memorie în fiecare clipă a existenței sale: Să-ți prețuiești, să-ți iubești, să-ți respecti limba, e datoria fiecăruia dintre noi atât timp cât pretindem că suntem o părticică dintr-un popor, căci avem o patrie căreia trebuie să îi fi devotați cu tot sufletul.

Sărbătoarea limbii române la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

Duminică, 31 august 2014, într-un cadru festiv și emoționant, a avut loc, în sala de conferințe a C.A.R.P. „Elena Cuza Bârlad” sărbătorirea limbii române, sub titlul inspirat „Mărită Doamnă, limbă românească”.

Ca de obicei, la astfel de manifestări organizate de domnul președinte Nicolae Mihai, sala a devenit neîncăpătoare.

S-a intonat cu solemnitatea cuvenită Imnul Național după care domnul președinte Nicolae Mihai, în calitate de moderator de această dată, a anunțat programul: mai întâi Conferința cu titlul „Limba română – cea mai de preț avuție a întregului popor” susținută de profesorul Petruș Andrei. După conferință, poetul Petruș Andrei a prezentat numărul

Poetul Dumitru Olaru a entuziasmat sala cu recitățile sale însuflețite care amintesc de cenaclul „Flacăra” al poetului Adrian Păunescu. Aplauzele bine meritate au răsunat îndelung după ce poetul Dumitru Olaru și-a încheiat recitalul.

Doamna profesoară Munteanu Lucia și-a exprimat la rândul ei dragostea de-o viață pentru limba română citând cu emoție și cu profesionalism din poezii canonice George Coșbuc, Lucian Blaga și Nichita Stănescu.

Domnul președinte Nicolae Mihai i-a promis că la următoarea sărbătorire îi va acorda mult mai mult timp pentru a-și prezenta întregul evantai de idei și de sentimente..

Doamna Aneta Matei și corul „Crizantema” a C.A.R.P. „Elena Cuza Bârlad” au cântat „De vrei să știi ce înseamnă român” emoționând pe toți cei prezenți care, încântați au răsplătit cu aplauze, cu felicitări și cu mulțumiri această surpriză.

Tot o crizantemă a fost și tânăra solistă Izabela Sbârcea acompaniată la chitară de Olivier Olaru.

În final, domnul președinte a mulțumit tuturor pentru frumusețea și reușita întregii manifestări, exprimându-și totodată regretul că mass-media nu a avut răbdarea să înregistreze întreaga activitate.

Bârladul cultural își menține, prin manifestările care au loc la C.A.R.P. Bârlad prin strădania domnului președinte Nicolae Mihai și a colaboratorilor domniei sale, statutul de oraș cultural european.

Cronicar

16 (iunie 2014) al revistei „Viața noastră” cu colaborări dintre cele mai reușite și colaboratori din ce în ce mai prezenți în viața culturală a urbei. Poetul Petruș Andrei a prezentat în continuare antologia doamnei Ligya Diaconescu intitulată „Limba noastră cea română” STARPRESS – 2014, antologie în care sunt incluși și doi poeți bârlădeni: Oana Andrei Pavăl și Petruș Andrei. Poetul a citit câte două creații și în final, poezia „Sunteți prea tineri pentru a fi bătrâni”, dedicată pensionarilor C.A.R.P. „Elena Cuza Bârlad”.

Profesorul de muzică Nicolae Ghețau a cântat tinerește două melodii pe versurile lui G. Sion și Alexe Mateevici.

Comisarul șef Vasile Chelaru și-a exprimat respectul și dragostea pentru limba română pe care a învățat s-o îndrăgească încă de pe băncile școlii, devenind astfel scriitorul prezent număr de număr în revista „Viața noastră”, care e din ce mai interesantă, mai atractivă și mai valoroasă.

DULCEA ȘI FRUMOASA NOASTRĂ, LIMBĂ ROMÂNEASCĂ

TEODORA ELENA ZALDEA

Întreaga suflare românească de pretutindeni trăiește astăzi, 31 august clipe de înaltă mândrie și bucurie de **A FI ROMÂN**. Ne aflăm la ceas aniversar, unde 20 de milioane de persoane, aflate acasă, în România, sau oriunde în această lume mare, sărbătoresc unul dintre simbolurile ce ne definesc ca și națiune: **LIMBA ROMÂNĂ!**

Element fundamental de identitate națională, limba română este unul dintre darurile pe care le-am moștenit de la strămoșii noștri și pe care avem datoria de a o păstra și cultiva ca și esență a spiritualității și culturii noastre într-o lume aflată în plin proces de globalizare.

Învățată în familie și apoi în școală, limba română nu a constituit doar un mijloc de comunicare în societate, ci a fost și o parte importantă din istoria noastră, definindu-ne ca o insulă de latinitate în această parte a Europei dominată de popoare de origine slavă, maghiară, turcă.

Iată, că limba noastră maternă în care descriem frumusețile locurilor natale, în care comunicăm cu Dumnezeu în rugăciune, reprezintă unul dintre elementele principale de identitate ale românilor.

Celor care vorbesc și simt românește, Parlamentul României le-a oferit șansa de a aduce un bine meritat omagiu limbii române, prin promovarea și susținerea Legii nr. 53/2013 privind declararea zilei de 31 august drept **ZIUA LIMBII ROMÂNE**. Această sărbătorire își are originile în Republica Moldova, amintind de momentele în care limba română a devenit limbă oficială, precum și de cele în care s-a revenit la alfabetul latin.

Această sărbătoare presupune un fericit prilej de a redescoperi împreună cu românii din întreaga lume o limbă frumoasă și curată, în care se ascunde zestrea noastră strămoșească, pe care pe bună dreptate o putem considera drept o **COMOARĂ NAȚIONALĂ**, ce nu este de vânzare și pe care avem obligația de a o transmite generațiilor viitoare.

Limba română cu bogăția și forța sa expresivă, nu a avut nevoie de o zi aniversară, ea fiind mereu celebrată, de către marii gânditori, scriitori, poeți. Un astfel de exemplu ni-l oferă Nichita Stănescu ce afirma: "A vorbi despre limba română este ca o duminică... Noi, de fapt, avem două părți coincidente, o dată este patrie de pământ și de piatră, și încă o dată este numele patriei de pământ și de piatră. Numele patriei este tot patrie. O patrie fără de nume nu este patrie. Limba română este patria mea". Iar Vasile Alecsandri aprecia limba română ca fiind "tezaurul cel mai de preț pe care îl moștenesc copiii de la părinți, depozitul sacru lăsat de generațiile trecute". Grigore Vieru exprima despre limba română înalte considerații: "În limba ta/ Ți-e dor de mamă,/ Și vinul e mai vin,/ Și prânzul e mai prânz./Și doar în limba ta/ Poți râde singur,/ Și doar în limba ta/ Te poți opri din plâns. (**"În limba ta" de Grigore Vieru**)

Acum, pe 31 august, să ne amintim cu mândrie că suntem români, că suntem copiii unei limbi atât de frumoase și să avem mereu în memorie îndemnul lui Ienăchiță Văcărescu: "Urmașilor mei Văcărești!/ Las vouă moștenire:/ Creșterea limbii românești/Și-a patriei cinstire". (**"Testament" de Ienăchiță Văcărescu**)

Viata noastră

LIMBA MATERNĂ

MIRCEA COLOȘENCO

Cântec de dor, izvor de apă vie,
Mândru țesut de cuget și cămin!
Cu tine-avem o țară, un destin,
Cu tine vom trăi în veșnicie!

Din moși strămoși, noi stăpânim deplin
Această neîntinată avuție:
Cântec de dor, izvor de apă vie,
Mândru țesut de cuget și cămin.

Cine te schimbă pe altă seminție?
Cine-s ticăloșii cu suflet hain?
Cei ce fac așa mor câte puțin,
Pierzând pe veci, de-atâta străinie,

Cântec de dor, izvor de apă vie.

VORBIND, SIMȚIND ROMÂNEȘTE

Limba românească

de Gheorghe Sion

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său,
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu.

Frați ce-n dulcea Românie
Nașteți și muriți
Și-n lumina ei cea vie
Dulce viețuiți!

De ce limba românească
Să n-o cultivăm?
Au voiți ca să roșească
Țărna ce călcăm?

Limba, țara, vorbe sfinte
La strămoși erau;
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!

Limba noastră

de Alexei Mateevici

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.
Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste.
Limba noastră-i numai cântec,
Doina dorurilor noastre,

Roi de fulgere, ce spintec
Nouri negri, zări albastre.

Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara;
În rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfințit-au țara.
Limba noastră-i frunză verde,
Zbuciumul din codrii veșnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeșnici.
Nu veți plânge-atunci amarnic,
Că vi-i limba prea săracă,
Și-ți vedea, cât îi de darnic
Graiul țării noastre dragă.

Limba noastră-i vechi izvoade.
Povestiri din alte vremuri;
Și citindu-le ,nșirate, -
Te-nfiori adânc și tremuri.
Limba noastră îi aleasă
Să ridice slava-n ceruri,
Să ne spuie-n hram și-acasă
Veșnicele adevăruri.
Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii,
Care o plâng și care o cântă
Pe la vatra lor țărani.

Înviați-vă dar graiul,
Ruginit de multă vreme,
Ștergeți slinul, mucegaiul
Al uitării ,n care geme.
Strângeți piatra lucitoare
Ce din soare se aprinde -
Și-ți avea în revărsare
Un potop nou de cuvinte.
Răsări-vă o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Limba noastră cea română

de Grigore Vieru

Sărut vatra și-al ei nume
Care veșnic ne adună,

Vatra ce-a născut pe lume
Limba noastră cea română.

Cânt a Patriei ființă
Și-a ei rodnică țărână
Ce-a născut în suferință
Limba noastră cea română.

Pre pământ străvechi și magic
Numai dânsa ni-i stăpână:
Limba neamului meu dacic,
Limba noastră cea română.

În al limbii tezaur
Pururea o să rămână
Limba doinelor de aur,
Limba noastră cea română.

În limba ta

de Grigore Vieru

În aceeași limbă
Toată lumea plânge,
În aceeași limbă
Râde un pământ.
Ci doar în limba ta
Durerea poți s-o mângâi,
Iar bucuria
S-o preschimbi în cânt.

În limba ta
Ți-e dor de mama,
Și vinul e mai vin,
Și prânzul e mai prânz.
Și doar în limba ta
Poți râde singur,
Și doar în limba ta
Te poți opri din plâns.

Iar când nu poți
Nici plânge și nici râde,
Când nu poți mângâia
Și nici cânta,
Cu-al tău pământ,
Cu cerul tău în față,
Tu taci atuncea
Tot în limba ta.

LIMBA ROMÂNĂ – CEA MAI DE PREȚ AVUȚIE A ÎNTREGULUI POPOR

PETRUȘ ANDREI

*„Mult e dulce și frumoasă / Limba ce-o vorbim
Altă limbă armonioasă / Ca ea nu găsim.” (G. Sion)*

Limba română literară, afirma academicianul Iorgu Iordan, este aspectul cel mai îngrijit al limbii. Limba română s-a format în timpul celor două milenii, o dată cu evoluția societății omenești. Ea face parte din familia nobilă a limbilor romanice, alături de italiană, franceză, spaniolă, portugheză, catalană, reto-romană, provensală, sardă și dalmată. Ultimul vorbitor de limbă dalmată se numea Antonio Udina și a murit pe la 1800, dispărând odată cu el, o limbă și un popor.

Acest pericol mortal ne pândeste și pe noi, românii, în acest început de secol din noul mileniu. E destul să amintim că chineza este vorbită de peste un miliard de oameni, indiana și engleza la fel, iar româna de numai 17 milioane de români.

De-a lungul istoriei, multe furtuni s-au abătut peste noi și peste limba noastră. Până în prezent limba a rezistat, luând din alte limbi numai atât cât i-a trebuit. A existat un snobism al limbii franceze satirizat cu mult umor de părintele dramaturgiei românești, Vasile Alecsandri, în ciclul *Chiriței*, al limbii grecești și turce, iar astăzi e la modă snobismul limbii anglo-americe: ok, night-club, dar și email, scanner, download etc.

În monumentală sa „Istorie a literaturii române de la origini până în prezent” (1941) genialul critic George Călinescu compune un frumos imn închinat limbii demonstrând fără putință de tăgadă că „tot ce privește situarea omului pe pământ și sub astre, ca ființă liberă, civilă, cu instituții și viață economică elementară, categoriile existenței, în sfârșit, intră în zona latină. Românul crede în Dumnezeu, în îngeri, în zâne și a fost botezat de preot în biserică, unde duminica, mai ales bătrânul își face cruce și se roagă.”

Migrația slavă a adus cu ea infirmitățile trupești și sufletești. Noul stăpân, jupân este: mârșav, scârnav, trândav, gângav, gârbov, cârn, pleșuv, curvar, năuc, prost, tâmp, iar românul este rob, sărac, slab, blajin. Ungurul zice că el e de neam gingaș, plin de gânduri și de alean, dar te suduiește și-ți cere să-i plătești bir. Turcii au venit cu pezevenglăcuri, caraghioslăcuri și pehlivănii punând tribut, cerând ciubuc și peșcheș, bacșiș și consumând rahat, sarailie, baclava și bând tutun. Grecii vin cu știință de carte: ei au condei și călimară, stau pe canapea și vin la noi ca să se pricopsească nu numai să mănânce chifle și turte.

Doi factori pun în pericol limba română: unul

este intern și ține de indiferența culturnicilor aflați la conducere, dar și de proliferarea unor expresii vulgare în rândurile celor certați cu învățătura: mișto, supernașpa, potol, mozol, a se sucări etc., elemente ce țin de argou, dar prin intermediul televiziunilor, țin să se generalizeze; iar altul este extern, odată cu importul de tehnologie și cu exodul românilor în Europa.

Salvarea limbii române vine de la omul simplu care vorbește curat românește, de la școală și biserică și de la oamenii de cultură și de la artiști: poeți, pictori, muzicieni.

Din Sfânta Evanghelie după Ioan aflăm că „La început a fost Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul.”

Învățații lumii ne-au lăsat prin scrierile lor îndemnuri, cugetări, sentințe, versuri în legătură cu limba pe care o vorbim și care este adevărata comoară pe care o primim de la părinții noștri și o lășăm moștenire copiilor noștri.

Erasmus făcea următoarea afirmație: „Cuvântul este oglinda cea mai adevărată a sufletului,” iar Ion Heliade Rădulescu susținea la rândul său că „Limba este icoană a ideilor și sentimentelor unui om sau a unui norod.”

Câteva din proverbele noastre au valoarea unor podoabe de aur curat:

„Vorba dulce mult aduce”,
„Vorbă lungă sărăcia omului”
„Cuvântul bun unge
Și cel rău împunge”.

Cum era de așteptat, poeții au fost cei care au scos în evidență frumusețea și armonia limbii române, dulceața graiului moldovenesc îndeosebi:

„Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii
Care-o plâng și care-o cântă

Pe la vatra lor țărani” sună cunoscutele versuri ale poetului Alexei Mateevici.

Marii noștri clasici, prin operele lor, au realizat cea mai persuasivă pledoarie în favoarea limbii române. „Cel mai mare dintre toate darurile firești, afirma Ioan Slavici, e graiul românesc.”

I. L. Caragiale, la rândul său, elogia cu justificată mândrie, limba română: „Trăiască frumoasa și cumintea limbă românească! Fie în veci păstrată cu sfințenie această scumpă Carte de boierie a unui neam călit de focul atâtor încercări de pierzanie.” Genialul nostru poet Mihai Eminescu în poemul „Epigonii” evidențiază

pe înaintași pentru că aceștia au scris „o limbă ca un fagure de miere” și afirma: „Limba română la sine acasă e o împărăteasă bogată căreia multe popoare i-au plătit bani în metal aur, pe când ea pare a nu fi dat nimănui nimic. A dezbrăca de averile pe care ea le-a adunat, în mai bine de o mie de ani, însemnează a o face din împărăteasă cerșetoare.” Părintele teatrului românesc, Vasile Alecsandri, „rege al poeziei,” cum îl numea Mihai Eminescu, scria un adevărat poem dedicat limbii române: „Limba este tezaurul cel mai prețios pe care-l moștenesc copiii de la părinți, depozitul cel mai sacru lăsat de generațiile trecute și care merită de a fi păstrat cu sfințenie de generațiile care-l primesc. Ea este cartea de nobleță, testimoniul de naționalitate al unui neam, semnul caracteristic prin care membrii aceleiași familii se recunosc în marea diversitate a popoarelor în lume; lanțul tainic ce-i leagă împreună și-i face a se numi frați; altarul împrejurul căruia toți se adună cu inima iubitoare și cu simțire de devotament.” Poetul nostru de suflet, Grigore Vieru scrie și el versuri pline de simțire dedicate limbii române, atât timp vitregită dincolo de Prut:

„În aceeași limbă
toată lumea plânge,
în aceeași limbă
râde un pământ
Ci doar în limba ta
durerea poți s-o mângâi,
iar bucuria
s-o preschimbi în cânt.”

Mai actual ca niciodată se dovedește a fi „Testamentul” lui Ienăchiță Văcărescu:
„Urmașilor mei Văcărești

Las vouă moștenire
Creșterea limbii românești
Și-a patriei cinstire”.

Zilele acestea a apărut la Iași, Antologia cu titlul „Limba noastră cea română” Starpress 2014 (Editura „Olimpias”) în care sunt incluși 29 de prozatori și 59 de poeți de pe toate meridianele lumii, între care și doi poeți bărlădeni: Oana Andrei Pavăl cu 12 poezii și Petruș Andrei cu 7 poezii.

Coordonatoarea acestei lucrări este doamna Ligya Diaconescu, originară din ținutul plin de poezie și legende al Neamțului (Bicaz); acolo poți atinge cerul cu fruntea și sufletul cu dorul de doine și balade. Distinsa doamnă este director general al S.C. Starpress S.R.L. Râmnicu Vâlcea și al Asociației Internaționale de Cultură și Turism, STARPRESS cu redacții în România, Canada, U.S.A., Israel, Italia și corespondenți în întreaga lume. Este producător al Concursului de Poezie și Proză pentru românii din întreaga lume „STARPRESS,” în colaborare cu Radio România Internațional și cu mass-media din țară și diaspora. Ca ziaristă face parte din Clubul de Presă Transatlantic și din Asociația Profesorilor Universitari din Canada. Este autoare a numeroase volume de versuri și deținătoare a unor premii naționale și internaționale. Este inițiatoră vastului proiect „Antologia scriitorilor români contemporani din întreaga lume” (româno-engleză - 2011; româno-franceză - 2012; româno-germană - 2013; româno-italiană - 2014 și româno-spaniolă - 2015)

Din Antologia intitulată „Limba noastră cea română” reproducem câte 2 creații ale celor doi poeți bărlădeni, tată și fiică.

Ars poetica

Oana Andrei Pavăl

Citesc poezii
ca să-mi clătesc sufletul
de mizeria vieții;

Scriu versuri
pentru că acesta
este singurul mod
de a-mi spăla otrava
de pe gânduri

Ascund în scoici
fire de nisip
pentru ca
înotători temerari
să descopere cândva
tainice perle.

Mai

Oana Andrei Pavăl

Te pierdusem printre stele
Ori prin pomi albiți de floare
Dar tu-n gândurile mele
Ți-ai găsit ascunzătoare.

Căutasem cu oceanul
Să fac mică depărtarea,
Între noi era oceanul
Și ne-nduplecată mare.

Te găsisem, te pierdusem,
Căutam să dau de tine
Că prea multă vreme fusem
Doar eu singură cu mine.

Vii și-ți simt îmbrățișarea –
Foc aprins dintr-o scânteie –
Nici oceanul și nici marea
Nu mai pot să mi te ieie.

Mărită Doamnă...

Petruș Andrei

Mărită Doamnă, Limbă Românească,
Tu ți-ai păstrat, din străvechimi, Cuvântul
Să țină cât e lumea și pământul
Și fiii tăi supuși să te iubească.

Ce dulce și armonios îți sună cântul!
Când mulți doriră să te prăpădească,
Ai tăi știură să mi te păzească
De câte ori stârnea pustia vântul.

În ale lumii false dieceze
Au complotat să mi te detroneze
Și să-ți răpească floarea cea albastră.

Am izbutit să trecem prin furtună
Ca să rămânem veșnic împreună,
Înaltă Doamnă și stăpâna noastră.

De ești privighetoare, cântă

Petruș Andrei

De ești un fir de iarbă crudă
Crescut pe-un tănuit mormânt,
Fă astfel ca să se audă
Suspinul celui din pământ.

De ești izvor, tu izvorăște
Cu susur argintiu și clar
Iar, de ești șarpe te târăște
Perfid, tăcut și solitar.

De ești o apă curgătoare,
Adună lacrimile-n val
Din sălcile plângătoare
Rămase singure pe mal.

Când soarta-ți zvârle o mânășă
Și nu mai crezi în legi și-n neam,
Când Dumnezeu ți-nchide-o ușă
Deschide, tot atunci, un geam,

Când cerul te binecuvântă
Și-ți dă zi după zi în dar,
De ești privighetoare, cântă,
Nu-ți irosi divinul har.

Din inimă-ți curg stropi de sânge
Că-i greu să fii și pământean
Dar, de ești lacrimă, tu plânge
Să mi te vindec de alean,

Iar, de ești om, atunci iubește
Că din iubire ești născut
Și ce ai de trăit trăiește
Ca-n Raiul mai demult pierdut.

Țara noastră

FORMAREA LIMBII ȘI A POPORULUI ROMÂN¹

VALENTIN ROȘCA

Formarea limbii și a poporului român constituite unul din capitoarele fundamentale ale istoriei patriei noastre. Una din cele mai puternice mărturii asupra datei constituirii poporului român, este folosirea unei singure denumiri pentru el de către vecini. Astfel, românii încep să fie cunoscuți sub denumirea de vlahi, valachi, blachi pe la sfârșitul secolului al X-lea. Procesul de formare a unui popor nu poate fi tratat în afara procesului de formare a limbii, deoarece istoria limbii este strâns legată de istoria societății umane.

Limba se naște și se dezvoltă în cadrul comunității în procesul muncii poporului român și limba română a luat naștere în ultimile secole ale mileniului I al erei noastre pe teritoriul de astăzi al țării noastre, ca rezultat al romanizării populației băștinașe, dar și al asimilării treptate a slavilor și a altor populații. Factorul de bază în formarea poporului român este populația daco-romană și s-a format în timpul stăpânirii Daciei de către romani, anii 106-271 era noastră.

Dacii trăiseră și au continuat să trăiască pe teritoriul neocupat de romani, în Moldova, unde Imperiul Roman nu și-a putut întinde stăpânirea.

În aceste ținuturi s-au retras și o parte din dacii care trăiseră în teritoriul cucerit de romani și care doreau să fie liberi.

Romanizarea băștinașilor daco-geți s-a petrecut în principal în cursul celor 165 de ani de stăpânire romană - anii 106-271 era noastră. După anexarea Daciei s-au întemeiat numeroase comunități de cetățeni romani în localități ca Sarmisegetuza, Apulum (Alba Iulia), Potaissa (Turda) Napoca (Cluj), Drobeta (Turnu Severin).

Numele acestor localități sunt băștinașe ceea ce constituie încă o dovadă a continuității populației băștinașe.

În sprijinul continuității, vine faptul deosebit de grăitor, ca numele de râuri mari: Mureș, Criș, Someș, Timiș, Olt, Argeș, Siret, Prut, provin din denumiri străvechi, băștinașe, unele înregistrate încă din secolul al V-lea înaintea erei noastre de vestitul istoric grec - HERODOT.

Încă din perioada stăpânirii romane se formase în mediul sătesc o cultură populară care îmbina tradiții ale culturii dacice cu cele romane.

Păstrată și transmisă de-a lungul a sute de ani această cultură populară reprezintă aportul daco-romanilor, la crearea culturii populare românești.

O etapă a procesului de formare a poporului român începe o dată cu trecerea slavilor pe teritoriul patriei noastre și apoi peste Dunăre și cu așezarea lor pe teritoriile provinciilor Imperiului Bizantin. Asimilarea slavilor a avut loc în cursul unei convetuii îndelungate în perioada dintre secolele VII-X. Daco-romanii au ieșit din locurile mai retrase din munți, din depresiunile subcarpatice, din codri în care trăiseră până atunci, au intrat în legături mai strânse cu grupurile slave rămase pe teritoriul țării noastre, au început să colaboreze cu aceștia, să împrumute unii de la alții cuvinte, să lege prietenii și să se înrudească.

Limba și poporul român se pot considera definitiv constituite de abia după asimilarea elementului slav.

Graiurile băștinașilor daco-geți au fost înlăturate de limba latină care a devenit mijlocul principal de comunicare între locuitorii Daciei. Din cauza

1 În realizarea acestui material s-a utilizat volumul *Formarea limbii și a poporului român*, Editura Politică, 1962

aceasta, în limba română s-au păstrat puține cuvinte din limba dacilor, ca de exemplu : „barză, viezure, brânză, zestre.”

Limba latină a biruit graiurile băștinașilor, dar s-a îmbogățit și ea cu un număr de cuvinte din aceste graiuri. În încrucișarea care a avut loc între latina daco-getică și graiurile slave a ieșit învingătoare limba latină. Aproximativ 20 % din fondul principal de cuvinte al limbii române sunt de origine slavă ca : „deal, luncă, dumbravă, ovăz, jder, dihor, crap, sureană, boier, rob, slugă, stăpân, nevastă, brazdă, claie, a prăși”.

Limba română este creația poporului român. Ea este latina vorbită în secolele I-VI de către populația daco-romană, în care s-au menținut și elemente din graiul populației autohtone, iar mai târziu au pătruns numeroase elemente slave.

Formarea limbii române este strâns legată de formarea poporului.

De aceea celor două etape ale procesului de formare a limbii îi corespund tot atâtea etape ale procesului de formare a poporului .

Astfel, prima etapă (secolele I-VI) caracterizată din punct de vedere al limbii prin latina daco-romană, coincide cu formarea populației daco-romane. În cea de a doua etapă (secolele VII-X) ca urmare a convețuirii populației daco-romane cu slavii s-au format limba romană și poporul român.

Limba romană și poporul român au luat naștere în ultimile secole ale mileniului I al erei noastre, pe teritoriul de astăzi al țării noastre ca rezultat al romanizării populației băștinașe dace și al asimilării treptate a slavilor și a altor populații.

Limba română este o limbă romanică deoarece a păstrat structura gramaticală a limbii latine, iar cea mai mare parte a cuvintelor sunt de origine latină.

POVESTEA IMNULUI NAȚIONAL

PROF. MARIA MARIN

Secolele XVIII – XIX reprezintă în istorie perioada în care s-au format națiunile și statele naționale. Orice stat național poate fi identificat prin câteva simboluri, cum ar fi: imnul, stema și drapelul.

De-a lungul timpului, în funcție de forma de guvernământ și regimul politic, imnul național a cunoscut mai multe forme.

Ideea unui imn național apare în prima jumătate a secolului XIX cu prilejul festivităților naționale la care participau domnitorii români. De-a lungul timpului, românii au avut șase imnuri naționale. Primul a fost “Marșul triumfal” și primirea steagului și a Măriei Sale Prințul Domnitor în perioada 1862-1884. Este compus în 1862 de Eduard Hübsch care a câștigat concursul pentru desemnarea imnului Principatelor Unite. El va fi înlocuit în 1884, după ce cu trei ani înainte România devenise regat, iar Carol și Elisabeta au fost încoronați ca regi. Imnul regal a fost scris de poetul Vasile Alecsandri și s-a cântat pentru prima oară în 1881.

George Enescu a inclus Imnul la sfârșitul lucrării sale “Poema Română”.

“Trăiască Regele
În pace și onor,
De țară iubitor
Și apărător de țară.

Trăiască patria
Cât soarele ceresc,
Rai vesel pământesc
Cu mare, falnic nume”. (“Imnul regal”)

Mesajul îndeamnă la unitate în susținerea Coroanei și păstrarea unității naționale.

O dată cu abdicarea Regelui Mihai și proclamarea Republicii Populare Române, Imnul regal a fost înlocuit cu un altul “Zdrobite cătușe”. (1948 – 1952) Versurile noului imn sunt scrise de Aurel Baranga, iar muzica de Matei Socor. El reflectă noua realitate în care puterea a fost preluată de clasa muncitoare.

“Zdrobite cătușe în urmă rămân
În frunte-i mereu muncitorul,
Prin lupte și jertfe o treaptă urcăm,
Stăpân pe destin e poporul.

Trăiască, trăiască Republica noastră,
În marș de năvalnic șuvoi,
Muncitori și țărani și ostași
Zidim România Republicii noi...”. (“Zdrobite cătușe”)

După elaborarea noii Constituții din 1952 inspirată după modelul sovietic, era nevoie de un nou imn național care să sublinieze prietenia cu URSS și ideologia leninistă. Ca urmare, între 1953 și 1977, imnul național s-a intitulat “Te slăvim Românie”, versurile aparținând lui Eugen Frunză și Dan Deșliu, iar muzica lui Matei Socor.

“Te slăvim Românie, pământ părintesc
Mândre plaiuri sub cerul tău pașnic rodesc
E zdrobit al trecutului jug blestemat
Nu zadarnic, străbunii eroi au luptat
Astăzi noi împlinim visul lor minunat....

Înfrățit fi – va veșnic al nostru popor
 Cu poporul sovietic eliberator.
 Leninismul mi-e far și tărie și avânt
 Noi urmăm cu credință Partidul ne-nfrânt,
 Făurim socialismul pe al țării pământ”.
 (“Te slăvim Românie”)

În anul 1977 când se impusese deja cultul personalității conducătorului a fost adoptat noul imn “Trei culori”. Acesta este un text modificat pe muzica lui Ciprian Porumbescu. El exprimă sentimentul de mândrie al unui popor unit în jurul drapelului tricolor, dar care consideră că tot ce se realizează pe plaiul românesc se datorează Partidului Comunist Român.

“Trei culori cunosc pe lume,
 Amintind de – un brav popor
 Ce-i viteaz cu vechi renume,
 În luptă triumfător...

Roșu, galben și albastru,
 Este al nostru tricolor
 Se înalță ca un astru
 Gloriosul meu popor...

Azi Partidul ne unește
 Și pe plaiul românesc
 Socialismul se clădește,
 Prin elan muncitoresc”.
 (“Trei culori”)

Acest imn a rămas pe toată perioada până la 1989. După s-a propus ca imn național “Deșteaptă-te, române”. Inițial, acest imn a purtat numele “Un răsunet” și a fost scris de Andrei Mureșanu. Va fi publicat pe data de 21 iunie 1848 în “Foaie pentru minte, inimă și literatură”, suplimentul literar al “Gazetei de Transilvania” redactată de George Barițiu, fruntaș al Revoluției de la 1848. De altfel, se spune că într-o primă fază a fost cântat chiar la Brașov. George Ucenescu se consideră autorul muzicii, indicând cântecul “Din sânul maicei mele” ca melodie lui Andrei Mureșanu. Melodia avea la origini un cântec religios.

Valer Rus în studiul “Pentru o istorie a imnului național”, îl consideră pe Anton Pann ca autor al muzicii. La 29 iulie 1848, în parcul Zăvoi din Râmnicu Vâlcea s-a cântat “Deșteaptă-te, române”. El a mai fost intonat în Războiul de Independență (1877-1878), în cele două războaie mondiale (1914 – 1918, respectiv, 1939 – 1945), în anii de după 23 august 1944. După 30 decembrie 1947, el a fost interzis. Cu toate acestea, greviștii de la Brașov l-au cântat la 15 noiembrie 1987.

Până în 1994 “Deșteaptă-te, române” a fost și imnul Republicii Moldova, după care a fost înlocuit cu “Limba noastră”. În anul 1900, cântecul a fost înregistrat pe disc

în SUA, în interpretarea artistului Alexandru Pascu. În 1910 s-a realizat cea dintâi înregistrare instrumentală la lași de către Fanfarele reunite ale Batalionului 2 Pioneri București și Regimentul Ștefan cel Mare Iași. În același an corul Ion Vidu din Lugoj înregistrează pe disc varianta corală.

“Deșteaptă-te, române” este imnul național al României din 1990 prin Decretul – lege nr.10. Titlul imnului este în același timp social și național deoarece impune o permanentă stare de a asigura tranziția către o lume nouă, dar care să respecte tradiția istorică. Imnul are 11 strofe, dar la ocazii festive se cântă strofele 1, 2, 4 și 11.

“Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
 În care te-adormiră barbarii de tirani!
 Acum ori niciodată croiește-ți altă soartă,
 La care să se închine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume.
 Că-n aste mâini mai curge un sânge de roman,
 Și că - n a noastre piepturi păstrăm cu fală – un nume
 Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
 Româna națiune, ai voștri strănepoți,
 Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
 “Viață- n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu cruce-n frunte! căci oastea e creștină,
 Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
 Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
 Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost’pământ!”
 (“Deșteaptă-te, române”)

Ziua de 29 iulie a fost desemnată în 1998 drept Ziua Imnului Național al României, în conformitate cu Legea 99. Ca urmare, la 29 iulie în fiecare an se sărbătorește Ziua Imnului Național, imn ce a fost considerat de către Nicolae Bălcescu o adevărată *Marsilieă* românească.

PLEDOARIE REÎNNOITĂ PENTRU FRANCOFONIE

ELENA POPOIU

Sentimentul că franceza și româna sunt limbi surori este impregnat parcă de totdeauna în conștiința colectivă a românilor, mai ales din epoca luminilor, când elita noastră culturală își făcea studiile la Paris. Solida și vechea francofilie a unei părți însemnate a românilor reprezintă un capital validat prin apartenența țării la Organizația Internațională a Francofoniei, în anul 2006 Bucureștiul găzduind a 20-a ediție a Reuniunilor OIF. Evident, învățarea limbii franceze are astăzi finalități aflate în afara aureolei de cultură și civilizație. Școlii, profesorilor le revine rolul de a găsi alte modalități de promovare a limbii franceze privită ca mijloc de deschidere asupra lumii franceze și francofone, în toată marea ei diversitate. Pentru că, firesc, numărul cel mai important de vorbitori – virtuali și de facto – ai limbii franceze se află în instituțiile școlare.

Că limba franceză se studiază în cvasitotalitatea școlilor din România este un fapt bine cunoscut. Că, pe de altă parte, cunoscătorii temeinici ai limbii și culturii franceze s-au format la școala umanioarelor într-un secol XX moștenitor al celui trecut, mult mai aplecat spre umanioare și mai francofil decât pragmaticul și americanizatul veac XXI, este o relitate de necontestat. Pentru tinerii de astăzi, Dumas și Jules Verne, Gavroche și Micul Prinț, Balzac, Stendhal, Flaubert nu mai intră în fondul cultural comun și trebuie mari căutări pentru a găsi, între copii și adolescenții noștri, vreunul care să fi învățat sau citit acasă, în familie, o fabulă de La Fontaine ! Secole reper pentru cultura umanistă de până mai ieri intră cu grabă în rafturi de bibliotecă tot mai puțin umblate : pe Villon cu a sa „Baladă a doamnelor de odinioară”, pe renescentistul Rabelais și uriașii lui tobă de știință, de la care învățăm că râsul e-al omului, pe clasicii clasicii Corneille, Racine și Molière, pe iluminiștii Voltaire sau Rousseau (ne oprim înșiruirea la porțile secolului al XIX-lea, încă nu de tot uitat), îi întâlnesc, târziu, abia studenții la litere...*Et encore !*

Nimeni nu ne oprește să ne întrebăm nostalgic unde (ne) sunt manualele de altădată, grație cărora elevii de la secțiile umană și reală, deopotrivă, parcurgeau pagini reper ale istoriei literaturii franceze, de la „Cântecul lui Roland”, până la Proust și Camus. Erau stufoase și docte

prezentările și comentariile (cunosc profesori care le-au folosit în pregătirea pentru examenul de definitivat !), erau greu accesibile textele de analizat. Totuși, am colegi de generație sau foști elevi care recită și astăzi *Stanțele Cidului* din faimoasa scenă a provocării la duel din „Cidul” lui Pierre Corneille, ori, chiar dacă e în proză, admirabila descriere *O dimineață, la Paris, pe cheiurile Senei*, (din „Crima lui Sylvestre Bonnard”, model de proză poetică semnată Anatole France). Dar asta era ieri...

Ni se pare, de aceea, interesant de știut *cum* (mai) învățăm elevii noștri limba franceză și cu ce motivație. Sigur, primii care află aceste lucruri, pentru că le constată an de an, oră de oră, sunt profesorii de specialitate. Sunt ani buni de când se confruntă cu fenomenul scăderii interesului și performanțelor elevilor în însușirea limbii franceze, cu excepțiile de rigoare. Că nu dezarmează și nu-și pierde încrederea ori, dimpotrivă, obolesc și nu mai țin pasul reprezintă o problemă serioasă. Am reexaminat, recent, opiniile exprimate de tineri într-un sondaj de opinie realizat, în urmă cu ceva timp, în două licee bărlădene, Colegiul „Gh. Roșca Codreanu” și Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”. Răspunsurile obținute încă mai pot constitui, credem, o bază de diagnostic - sau de confirmare de diagnostic - precum și un semnal de luare aminte.

Semnate sau anonime, formulate în limba franceză sau în limba maternă, spontane sau elaborate, sincere sau având o doză de conveniență, aceste opinii pot interesa un public mai larg decât cel strict legat de lumea școlii. Așadar, iată întrebări și răspunsuri despre starea actuală a francofoniei :

Este justificată prezența României între țările francofone / francofile ? De ce ?

Cei care spun DA, au ca argumente : realitatea ultimelor două secole, când mulți tineri își făceau studiile la Paris, țara noastră era *invadată* de limba franceză, influența Franței făcând ca Bucureștiul să fie numit „Micul Paris” ; cei mai mulți dintre scriitorii, artiștii, savanții sau oamenii politici și-au însușit sau au admirat cultura franceză ; studierea limbii franceze în

toate școlile ; faptul că limba română și limba franceză sunt ambele limbi romanice, limba română folosind un important număr de cuvinte provenite din franceză, oamenii cultivați privind către Franța cu admirație, ca înspre un model cu influențe și urme adânci în cultura și conștiința noastră națională; există încă mulți români care au o reală stăpânire a limbii franceze, mult mai mulți dacă îi luăm în considerare și pe cei mai degrabă francofili decât francofoni ; România are, deci, motive să se considere o țară francfonă, în virtutea moștenirii culturale și spirituale comune, iar numele reper mereu citate sunt Ionescu, Enescu, Brâncuși, Cioran. Există, prin urmare, sentimentul de a aparține aceleiași comunități, o anume solidaritate de grup, o conștiință comună cu a tuturor țărilor francofone.

Cei care spun NU consideră că :

Limba franceză este prea grea și românii nu sunt pregătiți să o învețe ; e drept că se studiază în aproape toate școlile, sunt destui elevi care se descurcă binișor, dar țara noastră nu se poate compara, lingvistic vorbind, cu Elveția ori Canada. În fapt, România este tot mai mult o țară anglofonă și ar trebui o mare schimbare, un mare efort pentru ca ea să redevină francfonă.

Ce le-ați spune francofonilor / francofililor din România ?

Când nu sunt net descurajante („Nu cunosc prea mulți francofoni în România și nu mă interesează ce fac ei !”), răspunsurile sunt, în bună măsură, retorice, îndemnurile la fel :

Ar trebui, spun unii dintre tineri, să arătăm că franceza este o limbă mult mai apropiată de noi decât engleza și că Mișcarea Francofonă este solidară și deschisă ; legătura dintre limba franceză, dintre Franța și România trebuie întărită și are nevoie de înțelepciunea maturilor, convertită în energie tânără. Optimiștii speră că limba franceză se va ridica la o asemenea înălțime încât să ajungă la rangul de odinioară al limbilor greacă și latină ! Iar sloganul propus de ei este un bun model de limbaj publicistic: „Francofoni din toată țara, uniți-vă” !

Cum s-ar putea revigora interesul noilor generații din România și din lume pentru limba franceză ?

Aici domină opinia conform căreia învățarea unei limbi răspunde dorinței general umane de cunoaștere : o limbă se învață fără intervenția altora, dacă te apropii de ea, dacă simți nevoia de a te exprima și în altă limbă în afara celei materne. Sigur, ce se învață în clasă nu ajunge pentru a stăpâni o limbă, iar dorința tinerilor este ca școala să le ofere nu doar programe mai bune pentru învățarea limbilor străine ci, mai ales, un cadru mai suplu, prilejul de a avea acces la „baia de limbă”, la comunicarea directă cu vorbitorii limbii țintă și chiar posibilități de angajare în țări francophone. Se propune

și o mai bună distribuire a filmelor de limbă franceză, în folosul tinerilor complet subjugați, în momentul de față, de cinematograful de tip Hollywood.

De citat, pentru tonul său drastic, următorul punct de vedere : „Va fi o mare bătălie pentru resuscitarea limbii franceze în România și în lume. Părerea mea e că franceza este o limbă care nu acceptă alte limbi în jurul ei. E ca o regină, dar vremea regilor și a reginelor a cam trecut... Legată cum sunt de limba engleză, nu aș putea avea opinii favorabile unei limbi rivale...Francezii ar putea încerca să accepte concurența altor limbi, să nu se izoleze !” O putem asigura pe anglofona noastră că francezii au acceptat, de o bună bucată de vreme, nu doar concurența altor limbi ci și statutul de limbă secundă.

Concluzii ?

Dezinvolte sau grave până la asumarea unor argumentări, opiniile de mai sus sunt de natură să-i încurajeze pe cei îngrijorați, dar și să-i pună pe gânduri pe cei prea liniștiți sau, mai rău, pe cei resemnați : dacă nu se pune sub semnul întrebării (decât într-un procent redus) prezența României în OIF, susținerea acesteia este, în mod evident, o cauză de fiecare zi, de pus în seama fiecărui adept ; dar, înainte de toate, ieșirea din latență este soluția pentru problema majoră a francofoniei actuale. Problemă deloc greu de formulat : este vorba de îndepărtarea limbii franceze de un public tânăr, pe care prestigiul și valoarea unei „limbi de cultură” nu-l impresionează de la sine și nu îl motivează, mai ales dacă „ambalajul” nu este atractiv. Ca să reajungă la un raft de bibliotecă, ca să învețe să guste, la propriu, o carte, acest public așteaptă un parcurs inițiativ pe „limba lui”, vrea să fie „bombardat” la domiciliu, pe internet, la televiziune, radio sau în (ce a mai rămas din) presa scrisă, în tot ce înseamnă limbaj media.

Chiar cei deja câștigați de cultura franceză așteaptă o înnoire în modalitățile concrete de a ajunge la ea : de la predarea limbii franceze în școli, la modul de stimulare a celor ce participă la concursuri sau sunt interesați de burse de studii, până la implicarea nivelului economic și social : turism, afaceri sau posibilitatea angajării într-o țară francfonă (trăim, doar, în plin miraj canadian). Pe scurt, cauza francofoniei este dreaptă, doar că strategia și tacticile trebuie regândite. Tinerii nu „intră în joc” numai fiindcă așa spune programa școlară sau, dacă intră, o fac doar formal, fără elan, din obligație. Or, limba franceză ar trebui să li se ofere ca desert, chiar admitând că e desert secund însoțind cake-ul anglo-american.

Nu există rețete nemaiauzite, o arată clar răspunsurile celor intervievați, iar campania, onestă, trebuie dusă abil, cu doze încapsulate, nu cu lingurița, la vedere. În rest numai de bine, ca să-i citez pe francofonii noștri de liceu. Astfel, ca să nu ne lăsăm demoralizați de cei ce spun : „Pe mine nu m-a atras nimic spre limba franceză

din tot ce-am auzit sau am văzut”, să facem mai bine auzite enunțuri de tipul : „Bravo! Vorbiți franceza fiindcă este o limbă de viitor !”, „Faceți o treabă bună, țineți-o tot așa ! ” Iar celor cu care ne este greu să ținem pasul, să le adresăm un rugător „Așteptați-ne ! Fără a ne aștepta, totuși, la miracole !

Prin tradițiile legate de existența unei categorii de boieri cultivați, formați în școlile Occidentului, orașul Bârlad și-a dovedit mereu apetitul cultural, atașamentul deosebit față de limba și cultura franceză. Mereu gata să mențină puntea de latinitate care leagă țărmlurile Mării Negre de malurile Senei, Bârladul cultural rămâne fidel acestor tradiții. Există, mulți bârlădeni știu, un Departament de Francofonie în cadrul Academiei Bârlădene, care se investește în a reînsufleți francofilia locurilor, prin organizarea, în fiecare an, a manifestărilor dedicate Zilei Francofoniei și Zilei Naționale a Franței ; care se străduiește, în acest scop, să mențină legături active cu Alma Mater ieșeană, prin invitarea la Bârlad a membrilor Catedrei de Limba Franceză de la Universitatea „ Al. I. Cuza”, prin

editarea anuală a unui Supliment al revistei „Academia Bârlădeană”, cu titlul „Francophilie Roumaine”, prin acordarea, tot anuală, a unei Diplome de Excelență pentru Francofonie.

Cititorilor care își înclină fruntea a îndoială la auzul cuvântului francofonie, le oferim darul deosebit al acestor poetice cuvinte : „Pentru auzul românului, limba franceză își are dulceața ei suavă și de o oarecare senzualitate, trezind o senzație de topire a clarităților sudului latin în misterioase neguri septentrionale, de adâncimi ale nedeslușirii care ele însele sunt muzică[...] Tâmpla românească are acest auz...”

Le-am ales anume ca încheiere a pledoariei noastre, pentru că aparțin cărturarului umanist de care Bârladul este atât de mândru : omul de știință, profesorul, poetul, eseistul, memorialistul și traducătorul C. D. Zeletin, rafinat francofon și francofil, autor al integralei poetice Baudelaire în limba română, președintele de onoare al Academiei Bârlădene.

CRONICA UNEI ÎNTÂLNIRI ANUNȚATE

O delegație de francezi din Vergèze în vizită la CARP Bârlad

PROF. ELENA POPOIU

Duminică, 7 septembrie 2014. O dimineață luminoasă, cu soare promițător. În curtea sediului CARP din str. Iorga nr. 7A domnește o atmosferă fremătătoare, ca în așteptarea unui eveniment însemnat. Nue zi de lucru, totuși întreg personalul Casei, în frunte cu președintele și cu membrii Consiliului director sunt prezenți, se agită, fac ultimele pregătiri. La ora 8.30 încep să sosească invitații locali: persoane oficiale din conducerea Consiliului Local și Primăriei Bârlad, personalități culturale, reprezentanții media. În timp ce primesc insigna tricoloră aceștia au răgazul să observe ținuta de sărbătoare a locului: de la zâmbetele și eleganța gazdelor, la frumusețea florilor prezente la tot pasul, sau la ambientul muzical. Amfitrion, inițiator și organizator însuflețit al evenimentului, președintele CARP, dl. Nicolaie Mihai verifică ultimele detalii.

La ora 9 (aproape) precis, un autocar impunător oprește în fața porții. Din el coboară, unul câte unul, cei 25 de oaspeți alcătuind delegația franceză de pensionari din Vergèze, localitate din Languedoc-Roussillon, în sud-vestul Franței, înfrățită, din anul 2009, cu municipiul cu

Bârlad. Îi întâmpină la intrare un imens banner pe care scrie: *Soyez les bienvenus, chers amis vergézois!*, urare prezentă și în alte locuri din incinta instituției. Salutându-și oaspeții, dl Nicolaie Mihai îi poartă să guste din pâinea cu sare oferită conform tradiției românești, de un grup de membri ai Casei din comuna Pogonești îmbrăcați în costume populare, după care delegația franceză este

invitată la un amănunțit tur al spațiilor Casei, cu informații, explicații și răspunsuri date de gazde la întrebările puse de oaspeți. Sunt vizitate, pe rând: cabinetele medicale – 3 stomatologice, unul al medicului de familie, alte 3 de tratamente kinoterapeutice, masaj, termo-masaj și îngrijiri corporale, magazinele – economat și naturist –, frizeria, croitoria, oficiul juridic, compartimentul contabil și biroul comisiei de cenzori, birourile președintelui și consilierilor, precum și sediile arhivelor, depozitelor și serviciilor funerare. Membrii delegației franceze sunt mai ales dornici să cunoască în ce condiții membrii CARP beneficiază de serviciile și produsele oferite de Casă, dacă și cu ce condiții alți pensionari în afara membrilor au acces la aceste servicii, cum sunt tarifele față de cele curente, dacă există un spațiu de cazare și îngrijire permanentă pentru pensionarii singuri sau bolnavi etc.

Festivitatea oficială de primire se desfășoară în Sala „Al. I. Cuza”, ornată sărbătorește cu simbolurile naționale ale Franței și României, deviza *Liberté, égalité, fraternité*, urări de întâmpinare și citate în limba franceză (precum cel din Napoleon, înscris pe frontonul de la intrare). Moment solemn, care încălzește publicul, inducându-i sentimentul de comuniune pe care tot ce avea să urmeze îl va spori: eleva Isabela Sbârcea, proaspăt intrată în clasa a IX-a la liceu, interpretează, emoționată și emoționant, Imnul Franței și Imnul României, cântate în cor de cei prezenți.

Președintele Nicolaie Mihai deschide festivitatea cu un mesaj de bun venit adresat oaspeților francezi, după care face prezentarea Asociației care împlinește anul acesta 116 ani de existență. Sunt menționate elemente de statut, istoricul, obiectivele imediate și de perspectivă, formele de ajutorare de care beneficiază membrii, dar și preocupările CARP de antrenare a acestora în activități culturale, sportive și de protecție socială. Prezent la manifestare, prof. Petruș Andrei, binecunoscut poet și publicist, le urează o plăcută ședere în Bârlad oaspeților francezi, după care prezintă publicului o plachetă de versuri traduse în 4 limbi, citind două dintre poemele sale în versiunea franceză a prof. Elena Popoiu. Tot în limba franceză își rostește cuvântul de salut către delegații din Vergêze prof. Lucia Munteanu. Din partea oaspeților vorbește dl. Pierre Valette, care a mai fost în câteva rânduri la Bârlad și a luat parte, în calitate de primar adjunct, la demersurile oficiale ce au premers semnării acordului de înfrățire între Vergêze și Bârlad. Dl. Valette ține să-i salute pe cei prezenți în nume propriu, în numele celor 25 de membri ai delegației, dar și al comunității din Vergêze, mulțumind pentru primirea cordială, pentru ospitalitatea și semnele de prietenie ce le-au fost arătate de bârlădeni, pentru manifestarea deosebită organizată de conducerea și membrii CARP. *Sperăm, a mai spus dl. Valette, că la rândul nostru, vom fi la fel de primitivi și de bine pregătiți în a ne întâmpina oaspeții veniți din Bârlad.*

Urmează un moment creat în complicitate de frații Elena și Sorin Popoiu, ambii francofoni prin profesie. Cea care a asigurat oficiile de traducător în pregătirea materialelor și pe parcursul derulării întâlnirii cere permisiunea invitaților să le prezinte un alt membru al familiei sale împătimit de limba franceză, numindu-l *mon petit frère*. Surpriza nu a constituit-o doar statura impozantă a frățiorului de...59 de ani, ci mai ales faptul că Sorin Popoiu – profesor la Vaslui dar născut în Bârlad și atașat pe mai departe orașului natal – le era cunoscut oaspeților, el făcând parte, în calitate de manager al binecunoscutei corale de copii *Fantasia* din Vaslui, din delegația care a vizitat Vergèze în aprilie 2013. Succesul concertelor susținute atunci de *Fantasia* a dus nu doar la sporirea renumelui zonei noastre în Franța, dar și la încheierea unor prietenii. Așa se face că revederea de astăzi, întărită și de un inspirat discurs de regăsire rostit de prof. Sorin Popoiu, au fost foarte bine primite, vorbitorul și șeful delegației franceze îmbrățișându-se călduros.

Organizatorii întâlnirii le-au pregătit oaspeților și un program artistic susținut de membri ai Casei și de copii ai acestora, îndrumați de prof. Cătălina Ciorăscu și de Oliver Olaru. Pe scenă urcă tânăra Paula Zaharia, din această toamnă elevă de liceu, care interpretează hitul francez al anului : *La dernière danse*.

Urmează momentul de muzică clasică: la pian, surorile Denisa-Maria și Raluca-Ioana Toma, în vârstă de 9, respectiv 10 ani, cu piese de Chopin și de Mussorgsky. Este apoi rândul muzicii populare: au încălzit sala și i-au încântat pe francezi Isabela și Paula, *franțuzoaicele* de mai adineaori, îmbrăcate acum în costume populare și interpretând admirabil cântece din repertoriul Mariei

Tănase și al Sofiei Vicoveanca: *Mărioară de la Gorj*, respectiv *Haida roată*!

Nu scrie nicăieri, li se adresează prof. Elena Popoiu membrilor delegației franceze, *nici pe tăblița indicatoare aflată la intrarea nordică a orașului nostru și informând asupra înfrățirii dintre Vergèze și Bârlad, nici în afișele și bannerele urându-vă bun venit, dar trebuie să știți că vă aflați într-un oraș cu reală aplecare spre cultură, în care limba franceză, prin urmare francofonia există și este apărută*. Elena Popoiu îi informează pe oaspeți asupra existenței Societății culturale Academia Bârlădeană, centenară în 2015, prezentând-o pe distinsa profesoară Elena Monu, doctor în istorie, președinta Societății care are și un Departament de Francofonie; acesta editează anual, sub titlul „Francophilie Roumaine”, un supliment în limba franceză al revistei „Academia Bârlădeană”.

Cauză esențialmente culturală, continuă Elena Popoiu, *francofilia îi are ca principali susținători pe profesorii de franceză și pe elevii sau foștii lor elevi. Statutul României de țară francofonă li se datorează și lor*. Și îi invită pe cei prezenți să urmărească micro-recitalul susținut, cu antrenul și dezinvoltura scenică bine cunoscute bârlădenilor, de prof. Valeriu Arnăutu, cel care poate fi crezut când spune, cântând în limba franceză, *La chanson, c'est ma vie*.

Încheie programul formația folclorică „Răzeșii” din comuna Pogonești, pregătită de învățătorul Andrei Dumitru, care prezintă un atractiv repertoriu din zona Bârladului.

Urmează un nou moment-surpriză: dl. Nicolaie Mihai oferă celor 25 de oaspeți diplome de membri onorifici ai CARP Bârlad care va număra de azi înainte în rândurile sale pe doamnele și domnii: Suzanne și Roger Allemand,

René Balana – primarul în exercițiu al comunei, Josette Cosandey, Sylvette și Patrick Coste, Giselle Deschamps, Simone Drouaillet, Anne-Marie Faudon, Josette și Jean-Paul Ferrier, Danielle și Jean Labedade, Claudine Léonard, Éliane și Alain Nègre, Raymonde Picard, Magali și Didier Pongy, Colette și Jean-Louis Quet, Brigitte Spriet, Colette Teissier, Janine Trolat, Huguette și Pierre Valette.

Noilor membri onorifici, CARP le-a oferit daruri simbolice constând în produse specifice zonei viticole Huși și Ciocani, precum și revista Casei, placheta de versuri de Petruș Andrei, revista „Francophilie Roumaine”, placheta de rebus „Franța” semnată de Serghei Coloșenco, obiecte de birou personalizate (calendare, agende, pixuri, brelocuri).

În final, toți participanții sunt poftiți într-un alt spațiu al Casei, pentru socializare în fața unui pahar cu vin otonel sau limonadă dar și a unor apetisante platouri cu bucate și gustări, toate recomandate ca preparate bio și mai ales proaspete, din care nu puteau lipsi plăcintele moldovenești *poale-n brâu*. Poza de grup, un călduros rămas bun, multe zâmbete și formule de mulțumire încheie fericit o întâlnire care are bune șanse să rămână în amintirea tuturor celor prezenți.

Preocupă, în finalul oricărei întreprinderi, ideea, nevoia sau obligația bilanțului. Odată entuziasmul împlinirii trăit, ne acordăm răgazul unei reflectări la rece. Desemnată să scriu impresiile de față în timp record, nu am avut acest răgaz, astfel că aleg să închei relatarea în tonalitatea proprie evenimentului proaspăt, eludând, din lista de obligații ale cronicarului, concluziile ori învățămintele, mai ales că statutul de persoană implicată (în cazul nostru, misiunea de interpretariat) nu îngăduie detașarea de care se bucură un observator obiectiv.

Putem spune doar atât: bârlădenii au mai dovedit o dată că știu să-și primească oaspeții, membrii CARP Bârlad au fost gazde de nota 10, iar noi toți avem motive să credem că a mai fost scrisă o filă frumoasă în istoria relației de înfrățire franco-române.

ÎNTÂLNIREA CU FRANCEZII

COL. (R.) IOAN STAȘ

Invitat fiind am fost la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad, unde am participat la întâlnirea cu delegația franceză. Mărturisesc că m-a bucurat invitația și m-a încercat un sentiment de mândrie patriotică pentru faptul că a noastră Casă este vizitată de prietenii francezi.

De-a lungul istoriei, Franța a fost ca o soră mai mare pentru noi, care ne-a ajutat la nevoie.

La câteva momente, în care am primit ajutorul francezilor, mă voi referi în continuare.

Am fost tare fericiți,
Ne-am simțit și onorați
Că de prietenii francezi
Am fost iarăși vizitați.

Latinitatea ne-a fost mamă,
Din ea ne-am împreunat
Și îndreptățiți cu toții
Din suflet ne-am bucurat.

Când am făcut unirea mică
Având pe Cuza domnitor,
Dintre marile puteri
Franța ne-a fost de ajutor.

În primul război mondial
Ajutor militar francez, noi am primit,
Prezent fiind general Berthlot;
Luptând la Mărășești, pe nemți i-am biruit

Marea unire a fost consfințită
La Versailles și Trianon,
Unde Franța, apropiată
Ne-a fost iar de ajutor.

Venirea francezilor aici
La Casa noastră din Bârlad,
O prețuim nespuse de mult
N-o vom uita niciodată'.

Primirea a fost emoționantă
De la poartă cu "Mulți ani" și sănătate
Apoi s-au prezentat activitățile
Casei noastre în încăperi încorporate.

Felicitări, cu aprecieri deosebite Consiliului Director a C.A.R.P. "Elena Cuza" în frunte cu domnul președinte Mihai Nicolaie pentru momentul impecabil în organizarea și convocarea acestei întâlniri cu delegația franceză, moment de seamă în istoria Casei noastre de Ajutor Reciproc.

Plăcut-a fost momentul
Din sala de festivități
Când cu cântece și jocuri populare
Dans, cadouri, luări de cuvânt, bucurie pentru toți.

Surpriza de final a fost mare,
În sala caserilor, unde ni s-a oferit
Selectul bufet suedez, având gustări
Așa cum fiecare și-a dorit.

La final cum se cuvine
Cu toții ne-am fotografiat
După care, mulțumiți, francezii
Cu autocarul au plecat.

MANIFESTĂRI FRANCO-ROMÂNE

SERGHEI COLOȘENCO

La 14 iulie 1789 Bastilia, fortăreața din Paris, construită între 1370 și 1382, devenită mai târziu închisoare și considerată simbol al absolutismului regal, a fost cucerită de masele populare din capitala Franței.

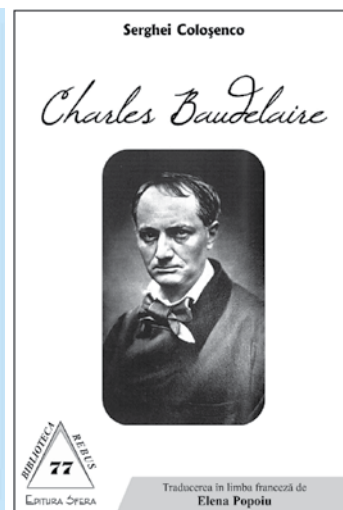
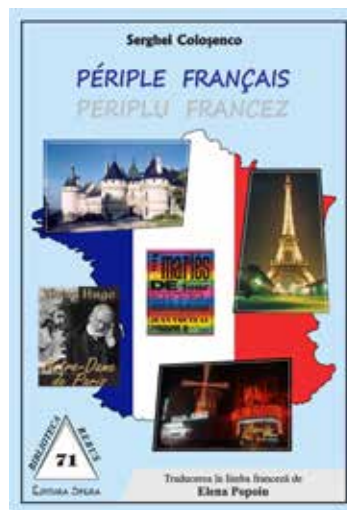
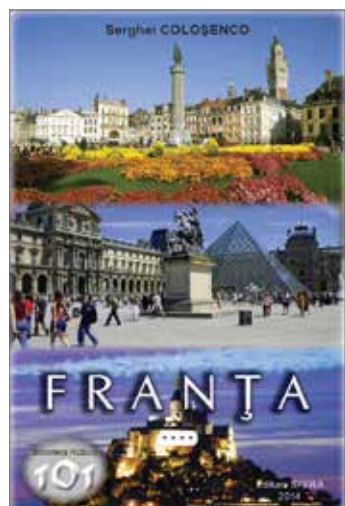
Ziua cuceririi Bastiliei a devenit, din 1880, sărbătoare națională a Franței.

În acest context, începând cu anul 2011, am dedicat Zilei Naționale a Franței câte o plachetă de cuvinte încrucișate și enigmistică în cadrul „Bibliotecii Rebus”. Astfel, au apărut: **Periplu francez**, în nr. 71/2011, **Charles Baudelaire**, nr. 77/2012, **Vive la France**, nr. 89/2013 și **Franța**, nr. 101/2014.

Am primit rânduri de mulțumire de la Ambasada Franței la București și de la Institutul Cultural Francez din Iași.

De menționat că textele traduse în limba franceză au fost făcute de Elena Popoiu, iar tehnoredactarea și culegerea lor computerizată aparțin lui Bogdan Artene și Constantin Romete.

71

VESTITUL LOCAL
(Biverb: 6, 5)

(Moulin Rouge)

77

VOLUMUL
(Rebus cu incastu anagramat:
6 + 4 + 2 = XXXXXXXX XXXXUX)

(FLORILE RĂULUI (fluer + liră + oi))

89

CATEDRALA
(Rebo anagramat: 5 + 4 = 5-4)

(NOTRE DAME (Manet + Doré))

Biografii, comemorări... evocări

ALEXANDRU VLAHUȚĂ

Alexandru Vlahuță s-a născut la 5 septembrie 1858 în satul Pleșești (azi Alexandru Vlahuță), lângă Bârlad. Școala elementară și liceul le urmează la Bârlad între 1867-1878, iar bacalaureatul îl susține la București în 1879. Se înscrie la Facultatea de drept pe care o părăsește din lipsă de mijloace materiale. Este institutor, profesor la gimnaziul „Văcărescu” la Târgoviște, și la Școala divizionară de la Mănăstirea Dealului.

În anul 1884 se stabilește la București ocupând diferite catedre în învățământ.

Debutează în 1880 în revista „Convorbiri literare”. Redactor la „Armoaia” (Târgoviște). Colaborează la *Unirea* (Târgoviște), *Convorbiri literare*, *România liberă*, *Revista literară*, *Epoca*, *Lupta*, *Lupta literară*, *Românul*, *Revista nouă*, *Viața românească*, *Universul*, *Flacăra* etc. Editează revista „Vieața” (1893-1896). Împreună cu George Coșbuc editează în 1901 revista „Sămănătorul”.

În anii primului război locuiește o perioadă la Iași și mai ales la Bârlad, unde participă la viața literară a orașului. Este ales Președinte de onoare al **Academiei bârlădene**.

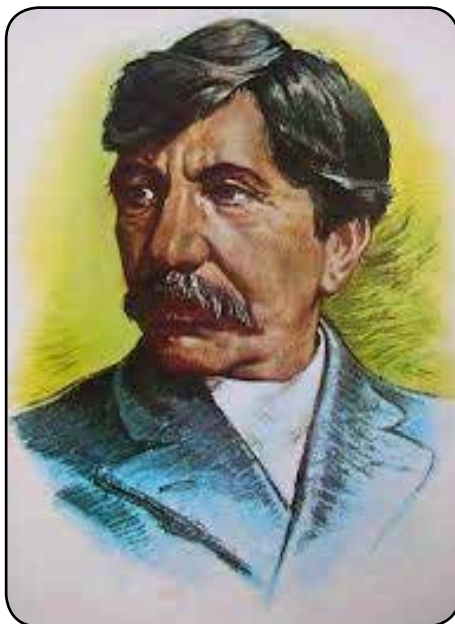
În iarna și primăvara anului 1918 se află pe front. După război, în 1919, preia conducerea cotidianului *Dacia* și a revistei *Lamura*.

Moare la 19 noiembrie 1919, la București.

Volume: *Nuvele*, 1886; *Poezii*, 1887; *Din goana vieții*, 1892; *Poezii vechi și nouă*, 1894; *Icoane șterse*, 1895; *În vârtoare*, 1896; *Iubire*, 1896; *Clipe de liniște*, 1899; *Poezii*, ediție completă, 1899; *România pitorească*, 1901; *Din durerile lumii*, 1908; *File rupte*, 1909; *Pictorul I. Grigorescu*. Viața și opera lui, 1910; *Dreptate*, 1914; ș.a.

În volumul „**Portrete și amintiri**” al lui Victor Eftimiu, apărut în 1965 la Editura pentru literatură este inclus medalionul **Alexandru Vlahuță**, în capitolul „*Fum de fantome*”, pe care-l reproducem:

După Caragiale, după Delavrancea și Coșbuc, iată-l și pe Vlahuță plecat de pe această vale a plângerilor și a trandafirilor.

Căci pentru cei mai mulți pământul este o vale a plângerii, pentru el era și o înflorire de roze. Avea trandafiri în suflet și lumina cu ei și-i risipea ca o cascadă blândă, ca o revărsare bogată de-a lungul patriarhalelor cerdacuri din pânzele lui Grigorescu.

Așa l-am cunoscut eu pe Vlahuță prin 1910, când locuia în Palatul funcționarilor publici de la Șosea.

Și această amintire nu vreau s-o șterg din suflet, căci e plină de seninătate.

În odăile luminoase și primitoare, înduioșate de surâsul blând al doamnei Vlahuță, maestrul trecea liniștit printre oaspeții săi, cu gesturi

lente și armonioase, cu lumini de bunătate în privirea pătrunzătoare.

Era un colț de pace și de poezie casa lui Vlahuță. De la ferestrele înguste, din balconul împodobit cu mușcate, se vedeau, jos, copacii Șoselei Kiseleff, iar departe orizontul albastru.

Și toate încăperile erau pline de lumina liniștită a depărtărilor.

O mare dragoste de viață, adânc înțeleasă și trăită calm se desprindea din toată făptura lui Vlahuță.

Nimic brutal, nimic zgomotos, nimic dizarmonic.

Omul acesta avea ceva dintr-o altă epocă. Era potolit în gesturi și vorba lui era domoală, plină, totuși, de o sonoritate catifelată. O energie care nu îmbrăca niciodată

forme violente, dar pe care o ghiceai în ochii sumbri, sub fruntea chinată de gânduri, sub povara părului bogat și negru.

Știa să rămână poet în mijlocul înfrigurării contemporane și să trăiască pentru ei și ai lui, cu lumea lui de visuri, cărora le dădea o așa de mare intensitate încât deveneau realizări:

- Sânt mulțumit... fiindcă sânt liber să contemplu peisajul până-n zare, cât vreau, de dimineață până seara...

Și pe urmă, sânt bogat: în fiecare zi, am o zi întreagă, care este a mea... Fac ce vreau cu dânsa. O zi întreagă! A mea... De dimineață până seara... Nu mi-o poate lua nimeni... O zi întreagă...

*

Epicurean delicat, pricepea valoarea nuanțelor. Asemenea albinei, din cea mai umilă manifestare a vieții, culegea mierea parfumată... Mă uitam la el adesea, în vremea suculentelor ospete la care veneau Coșbuc, Dobrogeanu-Gherea, Iosif, Goga, colo sus, în Palatul funcționarilor publici.

Când își turna vin, îl gusta cu toate simțurile. Privea lung paharul gol. Ce elegant obiect de artă, câtă imposibilă frumusețe doarme într-un pahar gol!

Ochii lui Vlahuță se încântau de armonia vinului de chihlimbar sau de rubin, urcând în cristalul pur și măritându-și culorile cu transparența cupei: prindea cu amândouă palmele paharul și-i savura contactul rotund și proaspăt; cu mâini tremurătoare îl ridica și, cu ochii pe jumătate închiși, cu nările în freamăt, aspira din plin aroma generoasă a licorii lui Bachus... Și numai după această senzuală pregătire sorbea din primul pahar, după ce alții goliseră, pe nerăsuflăte, câteva...

Înainte de a aprinde o țigară, o pipăia, îi mângâia silueta fină și elegantă... Se minuna de fenomenul misterios al chibritului care scapără și se aprinde, pâlpare efemeră a unui fluturaș de foc, minusculă și fermecătoare feerie...

Cel dintâi fum albăstrui, amestecat cu aburul parfumat al cafelei abia turnate, urca înspre tavan, și în împreunarea lor Vlahuță părea ca trăiește eternități

de vis și de voluptate, pe care grăbiții veacului nu le mai cunosc, căci au pierdut cultul amănuntului și al armoniilor intime...

*

Personalitatea lui Vlahuță, așa cum l-am văzut eu, va trăi de-a pururi în poza lui mlădiaoasă, plină de ritm și de bucurie a simțurilor, în proza lui care se leagănă, coboară și urcă în curbe armonioase, cu grația unei sirene care ar dansa în valuri luminoase și pure, în cadențe mângâiate și mult liniștitoare...

*

L-aș fi visat bătrân, bătrân de tot, săvârșindu-se într-un decor vrednic de el.

Dar a murit ca și ceilalți mari prieteni ai săi, moarte săracă și neagră...

Caragiale printre străini, Delavrancea la Iași, în cele mai triste clipe ale vieții sale, când țara îi trecea prin ceasurile cele mai grele. N-a trăit măcar câteva luni mai mult, bietul conu Barbu, să-și vadă visul cu ochii!

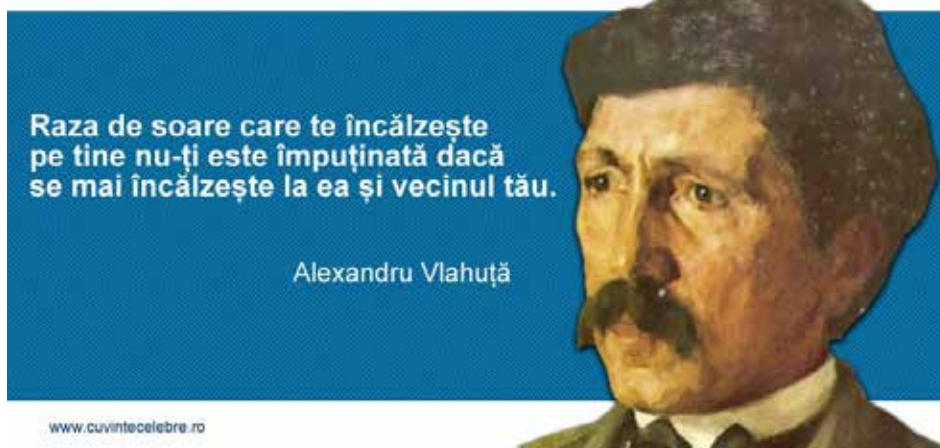
Coșbuc era zdrobit... Îl sfâșiasse pieirea scumpului său copil, zdrobit de un automobil.

N-au avut un sfârșit senin oamenii aceștia. Intraseră de vii în nemurire, dar moartea lor n-a fost august crepuscul de zei, ci agonie de muritori nefericiți.

*

Aș vrea totuși să uit că războiul a trecut peste Vlahuță, ruinându-l, îmbătrânindu-l, schimbându-l, doborându-l. Pentru mine el va trăi de-a pururea în decorul familiar, alături de buna doamnă Vlahuță, în odăile luminoase și primitoare, în soarele lui Grigorescu.

Îl văd turnând vin în cupa lui Coșbuc, evocând pe Caragiale, mângâind genele foarte lungi ale unui copil din vecini sau contemplând cu o infinită voluptate de la fereastra cu mușcate roșii vibrațiile albastre și liniștite ale depărtărilor.

S-a născut în orașul Bârlad, ca fiu al Anei și al lui Iordache Clisu la 14 octombrie 1931. A urmat cursurile școlii primare în comunele Berești-Tazlău și Ardeoani din județul Bacău. Între 1942 – 1945 a urmat cursurile Școlii Normale din Bacău, iar între 1945 – 1951 pe cele ale Școlii Pedagogice din Bârlad. A fost numit învățător în comuna Sârbi, unde a funcționat doar în lunile septembrie și octombrie 1951, după care și-a satisfăcut stagiul militar în cadrul Școlii de Ofițeri de Rezervă, corp 81 Antiaerian, unde a stat până în august 1953. Apoi a funcționat la A.V.S.A.P. Murgeni până în 1954. Între 1 ianuarie 1954 - septembrie 1954 a funcționat ca profesor suplinitor la Școala din Puiești, după care a urmat Școala din Popeni, la care a predat până la 1 iulie 1955.

Se angajează bibliograf la "Biblioteca Regională" Bârlad, funcționând până la 15 ianuarie 1960. Revine în învățământ, predând ca profesor la Școala numărul 2 din Bârlad, (1960 – 1961) apoi la Școala Medie nr. 2 (fostă Liceul "Codreanu", predând între anii 1961 – 1964). A deținut directoratul Școlii generale nr. 5 din Bârlad (1964-1966). Între 1966-1968 a fost redactorul șef al ziarului local "Rulmentul". Din 1968, revine în învățământ în calitate de director al Școlii generale nr. 1 din Bârlad, (1968-1974) apoi ca inspector general al Inspectoratului Școlar județean Vaslui (1974 – 1984). Revine la Bârlad și este numit directorul Școlii generale nr. 1 (1984-1996). A urmat cursurile fără frecvență ale "Institutului Pedagogic" din Galați, secția limba și literatura română pe care a absolvit-o în 1967. Își continuă studiile universitare în București, absolvind "Facultatea de Filologie" în 1970.

S-a stins din viață în noaptea de 11/12 februarie 2012, la Alberta (Canada).

A debutat literar în 1951 în ziarul bârlădean "Steagul Roșu". În cadrul Fabricii de rulmenți a editat prima culegere literară care a apărut în Bârlad după 1944: "Inscripții", Bârlad, 1967, 77 p., redactor de carte,

Motto: „Remarcabile sunt la acest romancier: farmecul limbajului și al peisajului, măiestria dialogului și portretului precum și arta evocării..”.

(**Petruș Andrei, eseu "În calea vânturilor" publicat în revista "Visătorii de la Puiești"**)

volumul "Pământ iubit", Iași, 1968, 76 p., prima cu 17 colaboratori, a doua cu 27.

A fost redactorul publicațiilor locale "Școala bârlădeană", 5 volume: volumul I (iunie 1969, 115 p. cu 26 colaboratori); volumul II (iunie 1970, 193 p. cu 28 colaboratori); volumul III (mai 1971, 163 p. cu 26 colaboratori); volumul IV (decembrie 1972, 208 p. cu 33 colaboratori); volumul V (noiembrie 1974, 219 p. cu 31 colaboratori). Redactor-șef a fost și la revista "Coordonate bârlădene": volumul II (1970, 86 p.); volumul III (1971, 35 p.); volumul IV (1972, 79 p.).

De asemenea, a colaborat la revistele "România literară", "Cronica" Iași, "Tribuna învățământului", la Radio Iași și Bucur+ești, "Vremea nouă" Vaslui, "Clubul", "Steagul roșu" Bârlad, "Flacăra Iașului". A condus cenaclul literar "Alexandru Vlahuță" din Bârlad, prima ședință a cenaclului având loc în octombrie 1970. (vezi "Coordonate bârlădene", nr.2/1970, p.66) La faza finală a emisiunii "Cântarea patriei" din 10 februarie 1974, corul "Armonia" a Sindicatului Învățământului din Bârlad a interpretat și "Pământ românesc" pe versuri de Constantin Clisu, muzica de Vasile Donose, dirijor fiind prof. Ioan Timuș. În luna mai 1974, a devenit membru al "Academiei Universale Guglielmo Marconi", Scienze – Lettere – Arti, Roma. A primit atestatul de merit și a devenit membru al "Centrului Cultural Artistic" din Milano.

Constantin Clisu a făcut posibilă apariția plachetelor "Steluțe vasluiene", culegere de versuri și proză, creații ale elevilor din școlile județului Vaslui, "Confesiuni", (Iași, 1967) "Pagini ieșene", (Iași, 1966) "Pagini ieșene", (Iași, 1967) "Pământ". (Vaslui, 1969) Teatrul Victor Ion Popa i-a pus în scenă următoarele piese pentru copii: "Chit cel mic și prințesele Miorlau", comedie muzicală în regia și scenografia lui Vasile Mălinescu; "Când vulpea-și bagă coada...!", piesă polițistă în aceeași regie și scenografie; "Misterioasa dispariție a ursulețului Rimbo", comedie polițisto-muzicală în două părți pentru școlari și tineret, regia V. Mălinescu, scenografia Iuliana Cahu și Gioni Popovici, ilustrația muzicală, Marcel Brânzeiu și Cornel Șoituz.

În străinătate, a debutat în revista "Vento nuovo" din Florența (numărul 4 din 1969 și numărul 1 din 1970, sub conducerea scriitorului Gavino Colombo). În revista "Antologia Poetică Universală" apărută la Atena, condusă de academician Sonia Olandezo a colaborat în numărul 10 din martie-aprilie 1970. A colaborat la revista "Tempo sensibile" din Novara condusă de scriitorul Guido Grivis, Constantin Clisu fiind considerat și corespondent al revistei pentru România. Din 1996, Constantin Clisu pleacă anual, pe timp de circa 6 luni împreună cu soția, Tincuța la fiicele sale din Canada, (Corina și Nausica) unde are aceleași preocupări literare la revista spiritualității ortodoxe și a culturii românești "Cuvântul adevărului" ("The Word of Truth"), apariție trimestrială la Edmonton (Canada).

Debutul editorial al lui Constantin Clisu s-a produs în anul 1979 cu volumul de povestiri pentru copii intitulat "Pentru un pui de sturz", Editura Ion Creangă, București, 80 p. despre care Alexandru Mitru în revista "Arici pogonici" nr.11/1979 a scris: "O carte apărută în

librării ne-a atras de curând atenția. Autorul are fericitul har de a ști să ne poarte cu iscusință pe aripile fanteziei, fie când, bunăoară, ne ajută să vedem cu ochii minții stejarul de la Corlătești, cel crescut pe plaiurile de legendă ale Vasluiului, dintr-o mlădiță sădită de însuși domnitorul Ștefan cel Mare - Ștefan, Ștefan domn cel Mare/Seamăn pe lume nu are.../ fie ne face să ascultăm vrăjiți, în poiană cântecul privighetorilor, când vijelios

ca vântul, când dulce și lin ca nopțile de mai, purtând în ele surâsul izvoarelor și zvonurile pădurilor. Îmbinând basmul cu povestirea istorică din trecutul de luptă al poporului, cu alta din viața de școală, C. Clisu ne pune la îndemână pagini care vor fi citite cu plăcere și folos, de copii. Frumos ilustrată de Ecaterina Dragonovici, cartea "Pentru un pui de sturz", constituie unul dintre atrăgătoarele volume apărute la Editura Ion Creangă.

Autorul oferă aceleași edituri manuscrisul altui volum "Dorobanț, Clanț" în 1984, destinat tot copiilor, a celor care pierduseră și nu mai știau să-l folosească pe "r". Așa își anunță cititorii, publicul, Constantin Clisu încă din în prim planul cărții: "Copilul care l-a găsit pe "r". Tot scriitorul Alexandru Mitru, în "România literară" din 30 mai 1985, scrie despre "Dorobanț, Clanț:" "Cu versuri din folclorul copiilor, dar amintind începutul unui străvechi basm popular, debutează în mod fericit noul volum... destinat școlarilor mici, alcătuit de Constantin Clisu, autorul binecunoscut din cele câteva volume anterioare de proză și poezie, primite cu căldură de cititori, de educatori, de critică".

Criticul literar Teodor Pracsu, în "Vremea nouă" din 5 februarie 1985, scria: "Constantin Clisu este un poet sensibil, cu darul umanizării universului înconjurător, având capacitatea scrutării obiectelor, viețuitoarelor, oamenilor dintr-o perspectivă adevărată, cu ochiul proaspăt al artistului ce nu și-a pierdut ingenuitatea. Pretextele poetice sunt multiple, facilitând o paletă stilistico-ideatică și prozodică bogată și deloc monotona...". "Vine moșul pe cărare", Editura Ion Creangă București, 1983, povestiri pentru copii; "Cântece de dor", volum de versuri, Vaslui 1980; "Cocorești", 1987; "Văluță descoperă lumea", povești pentru copii, Ion Creangă București, 1989; "Un strigăt în noapte", Editura Casa Corpului Didactic Vaslui, 1992; "Cu toate pădurile în brațe", versuri pentru copii, Vaslui, 1995 vin și completează gama satisfacerilor...

Cel comemorat astăzi a creat și a scris și pentru adulți "Bastardul" - roman, Editura Sfera, Bârlad, 2002 cu o prefață a profesorului doctor Constantin Parfene; "Restul... e tăcere", roman, Editura Junimea, Iași, 2005; "În calea vânturilor", roman tipărit în Edmonton, Canada, despre viața romanțată a generalului și diplomatului american de origine română George Pomuț, cu o prefață semnată de scriitorul Lucian Vasiliu din Iași.

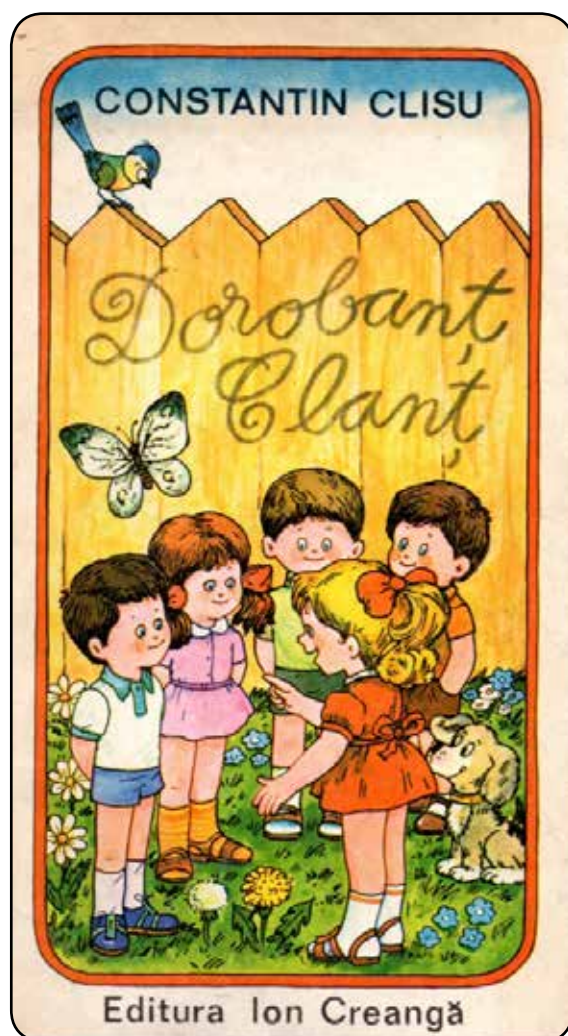
Membru al Asociațiilor Scriitorilor Români din Canada, din anul 2004, în calitate și de ambasador cultural al Bârladului, Constantin Clisu reușește să facă, prin cărțile sale legătura de suflet dintre copiii celor două țări, apropiindu-i. "Dincolo de poveste" - Mituri și legende indiene culese de la tribul Cree din Alberta și puse în pagină de Editura Sfera, Bârlad, 2002, cu o prefață a profesorului Gruia Novac, face bucurie copiilor.

Scriitorul Constantin Clisu care ne-a desfătat mintea, sufletul și imaginația cu atâtea poezii, basme pentru copii, dar și pentru maturi, în proză, poezie sau piese de

teatru, a pus alături de romanele "Mama nu e vinovată", (1999) "Bastardul", (2002) "În calea vânturilor", "Restul...e tăcere" (2005) – un altul intitulat "La marginea nopții", Editura Pim Iași, 2009. Cum decurg și se soluționează lucrurile este plăcerea și interesul cititorului să-l afle, parcurgând scrisul cald, sfătos, adesea duios destul de "captivant, bine construit, de o apreciabilă putere narativă" - cum îl caracterizează C.D. Zeletin în "Cuvânt înainte" la carte.

Cealaltă carte "Miniaturi pentru buzunarul din stânga", locul unde ne bate inima, cu o copertă foto și text, care de la început te cheamă să înțelegi în integralitatea lor spusele cărții: "Tăcerile sunt uneori mai ucigătoare decât vorbele..." Teodor Pracsiu, citându-le și aprofundându-le, găsește în ele un prilej de interogare la care răspunsurile nasc dileme... existențiale. Înscrierea profesorului Constantin Clisu văd, nu atât ieșirea sa din tiparul delectărilor noastre – poet, prozator, dramaturg – cât mai ales pătrunderea sa în dificila artă a aforismelor: o predispoziție a autorului pentru ca, în tot ce am citit și scris de dânsul, am întrevăzut înclinația spre faptul de viață, cugetare densă, bine cumpănită, direct exprimată."

Închei aceste rânduri, aducând în pagină o fărâma din gândirea poetică a scriitorului Constantin Clisu - poezia "Niciodată...". publicată în "Antologia poeziei americane", în 1999: "Să nu arunci niciodată/ cu pietre înapoi,/ chiar dacă cariul din tine/ te-ndeamnă mereu:/ lovește, lovește, lovește...!/Așteaptă, măsoară, cântărește/ și nu arunca niciodată cu pietre înapoi.../ Socotește ce e: Bine și Rău/ ce e Rău și Bine/ și nu arunca niciodată/ cu pietre înapoi.../ Căci... nesocotind.../S-ar putea să arunci tocmai în tine".

IOAN C. DIMITRIU – BÂRLAD

Profesor și artist – sculptor

(1880 – 1964)

PROF. CRISTIAN GHIȚĂ

După Iași, Bârladul este considerat cea de-a doua capitală culturală a Moldovei, atât pentru numeroasele personalități științifice și artistice pe care le-a dat țării, cât și pentru efervescența actelor de cultură contemporane.

Indiferent de contextul social, economic și politic existent la un moment dat, cele două capitale, au continuat și continuă să mențină aprinsă flacăra științei și culturii într-o emulație spirituală datorată instituțiilor existente, dar și oamenilor care le slujesc, între acestea și C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad.

În artele vizuale, arhitectura e considerată regină, urmată de sculptură, pictură, grafică și arte decorative.

Bârladul este reprezentat în arta spațială, tridimensională ca și în arhitectură, sculptură de o serie de personalități ce fac cinste orașului, printre care Marcel Guguianu, Ioan C. Dimitriu-Bârlad, pe care în rândurile de mai jos vom încerca să-l descoperim și să vi-l facem cunoscut.

Născut la 17 mai 1880, din părinții Costachi și Aristița, ca al doilea copil din cei cinci și din care au supraviețuit numai doi, a urmat

Între anii 1897-1901, cursurile Școlii primare nr. 3 din Podeni, după care între 1901-1907, Liceul Codreanu. În clasa a V-a este descoperit de către pictorul Petre Bulgăraș, un alt fiu al Bârladului, și îndrumat să meargă la București, unde îl recomandă pictorului C.D. Mirea, directorul Școlii de Belle-Arte. Reușește primul la concurs și îi are ca profesori pe sculptorii Vladimir Hegel și Fritz Storck (autorul statuii dr. Codrescu de la spitalul din Bârlad) la desen, Costin Petrescu la artă decorativă, Dimitrie Paciurea la sculptură și dr. Gerota la anatomie.

În 1910 susține examenul de absolvire și debutează la Salonul Oficial cu două lucrări: „Gânditorul” și „Cap de expresie” – premiat în 1911.

Între 1910 – 1911 a urmat cursurile Școlii Militare de Infanterie din București.

În 1911 e numit profesor suplinitor la Liceul „Carol I” din Craiova, iar la 1 septembrie 1912, după examenul de capacitate, e profesor titular la Liceul „I. C. Brătianu” din Pitești, unde realizează și câteva lucrări.

În toamna anului 1913 pleacă la Paris pentru a-și completa studiile la Academia Julien, unde aprofundează sculptura neoclasică, specifică secolului XIX, cu profesorul Leon Landowski, de la care s-a deprins să gândească în creația unei opere, și Henry Bouchard, care l-a învățat construcția arhitecturală ce dă operei un echilibru perfect în planuri largi, vaste. Continuă la Academia de Beux Arts (Arte frumoase), unde reușește primul din 25 de candidați admiși din alte câteva sute. Cu sprijinul lui Auguste Rodin, reușește să se îndepărteze de neoclasicism, căutând să redea esența psihologică a chipului uman, prin simplificarea planurilor și sublinierea trăsăturilor tipice ale modelului.

Pe perioada studiilor realizează câteva lucrări pe care le expune la Salonul Oficial din 1914: „Gata de muncă”; „Studiu” și „Cap de chinez”, apreciate de critica pariziană.

Datorită izbucnirii primului Război Mondial se întoarce în țară, unde în 1915 ocupă catedra de desen de la Liceul Internat din Iași, dar la intrarea noastră în război, este mobilizat ca ofițer de rezervă în cadrul Regimentului 12 infanterie din Bârlad și ia parte la luptele de la Cireu-Mare, Transilvania, unde este rănit. Va fi marcat de acest eveniment care va deveni o sursă de inspirație pentru viitoarele lucrări în care va reda *„...nu imaginea unui soldat stilizat, prins în cine știe ce încifrare ori parabolă sofisticată, ci imaginea unui soldat real, cu chipul lui adevărat, acela cu care s-a înscris în istoria și poemul țării...”* (Ion Zamfirescu în *„Întâlniri cu oameni, întâlniri cu viața,”* București, Ed. Eminescu, 1990, p. 212-213):

- „Caporalul Mușat sau Aruncătorul de grenadă – Grenadierul” – statuie din bronz, dezvelită în 1927 în curtea Unității Militare din Bârlad, dar și la Bușteni și Brăila, reprezintă eroul care lipsit de o mână, continuă să arunce grenade cu cealaltă mână, după care își găsește sfârșitul;

„Mamă după război”;

Aruncătorul de grenadă

„Invalid de război”;

- „Statuia ecvestră a lui Avram Iancu” din Târgu Mureș, dezvelită la 10 mai 1930 și mutată în 1940 la Câmpeni, când în urma Dictatului de la Viena, Ardealul este invadat de hortiști;

- „Statuia Cavaleristului” – Monumentul Diviziei a II-a Cavalerie – Iași – dezvelit duminică 27 mai 1927 – eterniza Sacrificiul ostașilor Regimentului 2 Roșiori care au purtat sângeroasa bătălie de la Prunaru, unde din 5000 de ostași au rămas în viață numai 134. Sculptura reprezintă o alegorie turnată în bronz și e formată din două grupuri simbolizând Victoria și Sacrificiul. Victoria este reprezentată de un cavalerist pe cal, avântat în plină șarjă, însoțit de o nimfă care-l încoronează. Grupul celor două chipuri sunt așezate pe un soclu înalt de 6 m sub care se află Cripta Sacrificiului. Pe cele patru părți ale soclului sunt patru basoreliefuli cu imagini din luptele duse de Divizia a II-a Cavalerie la Prunaru, Magheruș, Nistru și Tisa-Budapesta.

La 1 septembrie 1919 se stabilește în București, unde este numit profesor la catedra de Desen și Caligrafie a Liceului „Ghe. Lazăr” pe care a slujit-o timp

de 49 de ani, când la 69 de ani, în 1949, va fi forțat să iasă la pensie.

Urmând o traiectorie ascendentă, de frământări, căutări tematice și de execuție, prin 1920, ajunge la apogeu.

În 1921, dorind să-și desăvârșească cunoștințele artistice, pleacă împreună cu profesorul I. D. Ștefănescu, în Grecia, pentru a cerceta la fața locului, arta clasică și unde execută în gips busturile unor personalități elene:

- George Anghelopoulos – profesor universitar grec, la solicitarea rectorului Universității din Atena;

- Adamantios – profesor universitar – bust comandat de Directorul Muzeului Bizantin din Atena;

- P. Cavadia – arheolog din Atena.

În 1922, împreună cu profesorul Petrescu Dragoș, călătorește în Italia, unde studiază evoluția artelor plastice din muzee, pinacoteci, expoziții, la Veneția, Milano, Genua, Pisa, Torino, Roma, Florența și Neapole unde va executa și un bust al lui D.Orsi – directorul Școlii de Belle-Arte.

În 1924 participă la dezvelirea bustului în bronz al lui Alexandru Vlahuță din Grădina Publică, Bârlad.

Izvorul Sissi

Între 1927-1929 a fost inspector de specialitate în Ministerul Învățământului.

În 1929 vizitează Budapesta, Viena, Berlin, Bruxelles, Paris, Lyon, Genua și muzeele din Spania, îmbogățindu-și cunoștințele și tehnica, pe care le va aplica într-o prodigioasă activitate creatoare, realizând, lucrări din toate genurile sculpturii: relief, basorelief, ronde-bosse (sculptură ce poate fi privită de jur împrejur), busturi, monumente, grup statuar ecvestru cu tematică istorică, alegorică, religioasă, funerară.

A avut mai multe expoziții personale:

- Iași – 1918;

- Chișinău -1919;

- București – 1919, 1920; 1921-1922; 1925; 1930; 1935; 1940;

A obținut numeroase premii și distincții:

- 1911 – Premiul Salonului Oficial din București;

- 1943 – Premiul de Compoziție al Ministerului Artelor;

- 1943 – octombrie – Ordinul “Meritul Cultural” – Clasa I pentru artă;

- 1949 – Premiul de creație al Fondului Plastic;

- 1952 – Premiul UAP – pentru lucrarea “Discobolul.”

Artist prolific, a realizat peste 170 de lucrări din care circa 30 au fost donate, în 1957, muzeului “Vasile Pârvan” din Bârlad, 60 rămase în familie, restul răspândite în țară și străinătate. Din cele donate, enumerăm, busturile lui: Vasile Pârvan; Emil Gîrleanu; Gh. Gheorghiu-Dej; Al. Vlahuță; I. Dragoslav; A. D. Xenopol; C-tin Nottara; George Palade; Titu Maiorescu; George Enescu; Matei Millo; Radu Rosetti; Vasile Lupu; Tudor Vladimirescu; Dimitrie Cantemir; Maxim Gorki; Lenin; Belinski ș.a.

Mare parte din operele sale au fost declarate monumente de artă plastică și achiziționate de organizații de stat:

- 1911 – Ministerul Artelor – Bustul lui I. Anestin și în 1949 – bustul din bronz al lui Octav Băncilă;

- 1937 – Ateneul Român – Bustul din bronz al lui Al. Odobescu și în 1940 – bustul din bronz al lui Petru Poni;

- Muzeul Aman din Craiova;

- Muzeul Militar Central din București.

Alte lucrări:

- “Femeie cu ulcior” – Izvorul “Sissi” din Grădina Cișmigiu – București;

- Statuia lui Al. Ioan Cuza din Galați.

- „Regina Maria, protectoarea națiunii” – basorelief în bronz patinat;

- „Regele Ferdinand I” - bronz patinat;

- „Grupul statuar al voievozilor” din Iași – Ștefan cel Mare și Dimitrie Cantemir.

Numeroase busturi dedicate unor personalități ale științei și culturii românești:

- 1920 – Generalul Ion Dragalina;
- 1920 – Ion Bassarabescu; Ion Creangă; Ion Manu;
- 1930 – Mihai Eminescu; Mihai Viteazul; Nicolae Bălcescu; Nicolae Leonard; Nicolae Gane;
- Profesorul N. Longinescu;
- Raul Bulfinski;
- Samson Bodnărescu;
- Ion Popescu din fața Școlii Normale din Bârlad;
- Colonelul-farmacist – C. Merișanu din București (spital);
- Titu Maiorescu – Rotunda scriitorilor – Cișmigiu;
- Elena Cuza – București;
- Profesorul Dimitrie Brândză – Grădina botanică București;
- Costachi Negri – Tg. Ocna;
- Haralamb Lecca din Caracal;
- Aurel Vlaicu – Orăștie;
- Nicolae Iorga – Vălenii de Munte;
- Generalul doctor Vicol – Băile Herculane;
- Julius Fucik – Parcul Herăstrău;
- Sublocotenent Gabriel Pruncu – Mărășești.

Prin activitatea sa de profesor, dar și de artist, Ioan C. Dimitriu-Bârlad, se înscrie în Pantheonul culturii și artei românești și cu atât mai mult în cel al Bârladului, al cărui fiu a fost și rămâne pentru eternitate. Și ca o notă aparte, menționăm că a fost bunicul cântăreței de muzică ușoară Margareta Pâslaru, iar o stradă din Bârlad îi poartă numele.

Considerăm necesar ca pentru a înțelege vasta sa operă dedicată nobilei arte, care este sculptura, să facem o scurtă incursiune în limbajul plastic specific acesteia.

Egiptenii, care au lăsat omenirii cea mai importantă operă sculpturală, spuneau despre sculptor că este *“cel ce te face să trăiești după moarte”* și credem că aveau perfectă dreptate, căci materia se pierde, se transformă, dar spiritul rămâne, concretizat în această formă realistă, mitologică, alegorică, istorică sau religioasă.

Elementele plastice, esențiale, ale reprezentării tridimensionale sunt: *forma, volumul, sculpturalul, spațialul și compoziția*.

Forma, limită a obiectului în raport cu spațiul înconjurător, poate fi plană sau spațială. Expresivitatea formei sculpturale este dată de protuberanțele volumetrice, de deformații, de tensiunile interioare, de ritmul și structurile compoziționale, de spațialitate.

Volumul ca formă solidă ce poate fi

percepută vizual și tactil, delimitată de suprafețe, planuri, profile și muchii având proporții și raporturi echilibrate între plin și gol, între concav și convex, între verticale, orizontale sau oblice, cu valoare exclusiv estetică și expresiv-artistică, constituie elementul primordial al sculpturii care se înscrie în spațiu, în aer, pe care îl dislocă, lăsând loc admirației noastre.

Sculpturalul, reprezintă arhitectura volumelor, structura acestora și este o dimensiune specifică a formei tridimensionale.

Spațialul se raportează la felul în care volumul se integrează în spațiu, este un concept fundamental și suveran în sculptură unde spațiul plastic se construiește prin realizarea unor forme expresive.

Compoziția, ca și în arhitectură, pictură și celelalte arte vizuale, presupune organizarea formelor într-o anumită configurație, caracterizată prin: echilibru, armonie și expresivitate, legătura dintre conținut și formă, realizarea unei structuri artistice expresive, capabile să comunice o emoție estetică.

Discipoli în arta sculpturii, profesorii Dorinel Filichi și Gheorghe Alupoie, continuă să realizeze numeroase busturi ale unor personalități bârlădene și nu numai, cinstind astfel memoria înaintașilor spre încântarea contemporanilor.

România Mare

**RUBRICĂ DE
PROF. MARIA MARIN**

Personalități feminine

MARIA DRĂGESCU ȘI ESCADRILA ALBĂ *

S-a născut la 7 septembrie 1912 la Craiova, tatăl fiind militar, iar mama profesoară de muzică. În 1916, aude primele sirene întrucât germanii atacau Bucureștiul.

La 20 de ani, aflată la Școala de Pilotaj a Ioanei Cantacuzino, începe în 1935 cursurile cu C. Abeles obținând brevetul cu numărul 7 din România. Între anii 1936-1937, la o conferință internațională de ajutorare aeriană, se pune problema organizării aviației sanitare.

În 1940 ia ființă Escadrila Albă (numită așa de Curzio Maloparte) cu personal navigant feminin din care au făcut parte Maria Drăgescu, Nadia Russo Bossie, fiică de aristocrați ruși refugiată în Basarabia, Virginia Thomas, stewardesă pe ruta București – Berlin, Virginia Duțescu și Stela Huțanu Palade. Au fost încadrate cu soldă și gradul de sublocotenent.

După ce România a intrat în războiul antisovietic, avioanele au avut sarcina să care răniții spre București. Pericolele erau foarte mari. Aterizau oriunde și de multe ori erau atacate la aterizare. Avioanele au fost vopsite în culori de camuflaj. Condițiile erau grele, dar nu aveau timp să se gândească la moarte. Colaborau cu locuitorii, transportau răniți și făceau și unele tratamente.

După 23 august 1944 au luptat pe frontul din apus și Maria Drăgescu îl cunoaște pe Antoine de Saint-Exupery, o personalitate a aviației mondiale. Participă la o serie de intervenții și e privită cu admirație. După terminarea războiului, revine în țară, dar păstrează legătura cu ofițerii englezi și americani din Comisia Aliată de Control.

După retragerea acestora, sovieticii au luat măsuri și membrele Escadrilei Albe au avut de suferit: Nadia Russo a fost închisă 6 ani și 4 ani deportată, Virginia Thomas a părăsit țara, iar Maria Drăgescu până în 1957 a fost

instructor de zbor la Ghimbav, apoi dată afară, devenind funcționară la o policlinică.

După pensionare a fost invitată la congresele anuale ale Federației Femeilor Pilot Europene. A primit diplome din partea Asociației Piloților Veterani Francezi. Pensia cuvenită corespundea gradului de plutonier major și foarte târziu i s-a acordat gradul de locotenent.

Rămâne în istorie ca o aviatore pricepută, curajoasă și dornică să ușureze chinurile răniților. E totodată cea mai longevivă aviatore.

* În realizarea acestui material s-a utilizat volumul *Dicționarul personalităților feminine* din România, G. Marcu, Rodica Ilinca, Editura Meronia, București, 2009

SMARANDA BRĂESCU*

S-a născut la 21 mai 1897 în satul Hânțești din comuna Buciumeni, jud. Galați, fiind al optulea copil al unei familii de răzeși. Nu a avut o copilărie fericită. A început școala primară în satul Vizurești, comuna Buciumeni după care în anul 1911 este înscrisă la Școala profesională din Bârlad. În 1916, este trimisă la internat la Azilul „Elena Doamna” din București, unde disciplina era severă și unde simte lipsa căldurii de acasă.

Va dobândi un caracter dârz, uneori dur fără elanuri romantice. „Este o ființă timidă, interiorizată, sortită să devină un om al datoriei; este mărunțică, vioaie, cu ochi negri, cu părul de abanos lins și împletit în două cozi groase. ... avea o voință de fier, o mare putere de stăpânire..”. este caracterizarea făcută de fosta dirigintă.

În 1912 a văzut pentru prima dată un avion, iar în 1915 zboară cu un avion de agrement. Își continuă studiile la Școala Normală „Principesa Elisabeta”, iar în timpul primului război mondial lucrează ca învățătoare în comuna natală. Cu prilejul unei vizite la Tecuci ajunge pe aeroportul Școlii de pilotaj unde învață să zboare.

Între anii 1924 – 1927 urmează cursurile Academiei de Belle Arte din București, secția decorativă și ceramică.

În anul 1926 face o excursie în Egipt și, rămasă fără bani, e ajutată de căpitanul Naumescu. Doi ani mai târziu participă la un miting aviatic la București și inginerul german Heinecke – inventatorul unei parașute performante, o invită în Germania și o ajută să obțină brevetul internațional de parașutism la cunoscuta casă „Schroeder et co”.

Astfel, România devine al patrulea stat după Franța, Cehoslovacia și Elveția cu o femeie parașutist brevetată.

Participă la mitinguri organizate de Asociația română pentru propaganda aviației și face mai multe salturi. În august 1929 are un accident, dar își revine. Continuă să zboare și vrea să devină recordmenă mondială. După un nou accident stă 6 luni în spital, apoi reia antrenamentele. Își cumpără o parașută performantă și își propune să doboare recordul mondial care era de 4.000 metri în Europa și 5.364 metri în America.

Obține aprobarea și se antrenează cu ajutorul Inspectoratului General al Aeronauticii. La 2 octombrie 1931, 3 echipaje decolează de pe Aerodromul Pipera. Smaranda e în avionul pilotat de locotenentul Alexandru Papană, îmbrăcată într-un costum gros, îmblănit cu parașuta în spate și fără mască de oxigen.

Barograful a stabilit că a sărit de la 6.000 metri, iar altimetrul avionului arăta 6.200 metri. Aeroclubul a omologat rezultatul drept „record mondial absolut”, iar Federația Aeronautică Internațională drept „record mondial”. Este decorată cu Virtutea Aeronautică, clasa Crucea de Aur. Hotărăște să plece în America și ajunge la New York la 25 decembrie 1931. I se aprobă cererea de a se antrena la o unitate de aviație din Miami, iar la 19 mai 1932 sare având două parașute, de la 7.400 metri. Cei din Sacramento aplaudă reușita, iar Aeroclubul din Washington omologează rezultatul fiind declarată campioană mondială absolută. La București este

decorată, oferindu-i-se o șansă la Crucea de Aur a Virtuții Aeronautice.

Recordul acesta va fi depășit abia după 20 de ani tot de un român, Traian Demetrescu Popa. Smaranda Brăescu a devenit prima parașutistă din Europa brevetată în S.U.A. A urmat apoi Școala Curtiss Weich din Valley Stream – New York, devenind pilot civil. Plănuia să doboare și recordul feminin de altitudine cu avionul și chiar și-a cumpărat un avion cu care face show-uri artistice în Canada, dar respinge oferta din partea S.U.A.

În drum spre România face o escală în Italia, unde se întâlnește cu Ministrul Aerului din această țară, dar și cu Papa. La București i se omologează brevetul american și își continuă zborurile. În 1936 traversează munții Iugoslaviei într-o zonă extrem de turbulentă, apoi face un raid de 11.000 km în linie dreaptă deasupra Mediteranei de la Roma la Tripoli în premieră mondială. În grele condiții, zboară și pe ruta București – Londra. În 1933, Octavian Goga, membru al Academiei Române, o propune la Premiul pentru Virtute pe care însă nu-l primește.

În anii celui de al doilea război mondial face parte din Escadrila Albă transportând, ca pilot, răniți, medicamente, sânge. După 23 august 1944, se alătură Escadrilei 13 și luptă împotriva Germaniei în Transilvania, Ungaria și în Cehoslovacia. În 1943 a fost decorată cu

Crucea Regina Maria, clasa a III-a.

Pe front este și în 1945 la sfârșitul războiului alături

de Maria Drăgescu. A rămas în activitate până la 12 mai 1945. În anul 1946 împreună cu 11 personalități a semnat un memoriu împotriva falsificării alegerilor. Memoriul a fost înaintat Comisiei Aliate de Control care la rândul ei l-a trimis delegației sovietice. Va activa apoi în Mișcarea de Rezistență, fiind condamnată, în contumacie la 2 ani de închisoare. A stat, un timp, ascunsă la profesorul Ioan I. Gheorghiu din Iași, la preotul Matei Dumitru și la o mănăstire la o călugăriță sub numele de Maria Popescu.

Se îmbolnăvește de cancer mamar și este operată pe ascuns, de profesorul Fălcoianu la Clinica Universitară din Cluj sub supravegherea profesorului doctor Iuliu Hațeganu și a conferențiarului

Macovei, care vor fi arestați.

Moare la 2 februarie 1948 și se pare că a fost înmormântată la Cimitirul Central din Cluj sub numele de Maria Popescu, dar mormântul nu s-a găsit. A făcut cinste aviației românești, dar și Bârladului – unde a învățat 5 ani.

*În realizarea acestui material s-a utilizat volumul *Dicționarul personalităților feminine din România*, G. Marcu, Rodica Ilinca, Editura Meronia, București, 2009

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad

Salonul de înfrumusețare "Eveline"

Oferă clienților de toate vârstele
o gamă largă de tratamente
la prețuri neașteptat de mici!

TRATAMENTE	PREȚURI
Manichiură	5 LEI
Pedichiură	10 LEI
Tratament facial profesional	30 LEI
Împachetări cu parafină	30 LEI
Împachetări cu alge marină	30 LEI
Masal limfatic total	30 LEI
Masal limfatic parțial	10 LEI
Masaj relaxant spate	10 LEI
Masaj relaxant total	30 LEI
Masaj cu roci vulcanice total	50 LEI
Masaj cu roci vulcanice parțial	20 LEI

Program zilnic: 12:00-18:00
Programari: 0755-362.871

Tinere personalități bârlădene

ANDREEA MOCANU

o reprezentantă de seamă a tinerei generații

PROF. MARIA MARIN

S-a născut la 17 martie 1984 la Tecuci. Părinții trăiesc la Ghidigeni unde Andreea a urmat Școala Gimnazială, apoi Colegiul Național "Gheorghe Roșca-Codreanu" Bârlad, profilul filologie.

A dat dovadă de ambiție, perseverență și dorință de a face tot ce ține de ea pentru a reuși în viață.

După absolvirea liceului, a urmat "Facultatea de Studii Europene", secția "Relații Internaționale și Studii Europene" din cadrul Universității "Babeș Bolyai Cluj" – Napoca. În anul III a avut o bursă la "School of Social Sciences, Division of Politics din Nottingham Trent University" din Nottingham, U.K. unde a susținut și examenul de licență. Revenită în țară după absolvirea anului IV susține licența și la Universitatea "Babeș Bolyai".

Între anii 2007 – 2009, urmează un masterat în "Studii de securitate" la Universitatea București. În acest timp, mai precis între lunile februarie și iulie 2007 a obținut un contract de colaborare la Centrul de Resurse Juridice București ca și monitor instanțe judecătorești.

În 2008 s-a angajat la Ministerul Afacerilor Externe ca atașat diplomatic și va urma un program de formare de bază pentru tinerii diplomați din cadrul Institutul Diplomatic Român. În 2010, ca atașat diplomatic, este detașată la

Ambasada României în Spania. Tot în 2010, participă ca observator OSCE la alegerile prezidențiale din Belarus (decembrie 2010), Kazahstan (martie – aprilie 2011), precum și la alegerile parlamentare din Kazahstan (ianuarie 2012), Armenia (martie – mai 2012), Ucraina (septembrie – noiembrie 2012), la alegerile prezidențiale din Mongolia (iunie 2013).

Între timp, devine secretar III la M.A.E./U.P.E.S.C. și urmează un stagiul de practică la Comisia Europeană. Din octombrie 2013, funcționează ca secretar III la Ambasada română din Tel Aviv pentru 13 luni. A desfășurat

diferite activități de perfecționare profesională în cadrul Conferinței Internaționale "Hability Policy in the Caucasus Region", 1 mai 2009, din cadrul Centrului European de Securitate Berlin, Școala de vară cu tema "Europe's Global Role – Capabilities and Challenges" din cadrul Academiei Diplomatice a Ministerului Afacerilor Externe a Republicii Cehe, cursuri de limbă germană la Institutul Goethe București, training în domeniul securității și siguranței observatorilor pe termen scurt în misiunile de observare electorală ale U.E. din cadrul Comisiei Europene/N.E.E.D.S.

La ora actuală cunoaște 4 limbi străine: engleză, franceză, spaniolă, germană și probabil nu se va opri aici.

A publicat în revista "Studia Europeea" în 2006, nr.3 și 2008 nr.3, precum și un volum individual intitulat "The Economic Dimension of Russian Foreign Policy in Central Asia after 9/11: Pursuing and Promotion the Oil Diplomacy", Iași, editura Lumen, 2007.

În iunie 2014 s-au oferit *Premiile Marii Loje Naționale* în parteneriat cu Academia Română. Pentru premiul *Nicolae Titulescu* au fost nominalizați 3 diplomați tineri printre care și ambasadorul României în Israel.

M-a bucurat această nominalizare și m-am gândit că s-a avut în vedere activitatea tuturor membrilor Ambasadei, printre care și cea a Andreei Mocanu. Poate că, nu peste mulți ani, vom auzi vorbindu-se și despre Andreea Mocanu în același fel și ne vom bucura că i-am fost concitadini. Să-i urăm mult succes în activitatea pe care o desfășoară.

ROXANA LUPU

o tânără mereu în mișcare

PROF. MARIA MARIN

S-a născut pe 17 iunie 1981 la Bârlad. După absolvirea cursurilor gimnaziale, devine elev al Colegiului Național "Gheorghe Roșca-Codreanu", profilul științe sociale.

S-a dovedit pe parcursul anilor de liceu, o elevă conștiincioasă și o bună colegă. După examenul de bacalaureat luat cu 9.50, se înscrie la Facultatea de Științe Economice și Economia Afacerilor din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza Iași. În paralel, devine student și al Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării din cadrul aceleiași universități, pe care o absolvă în 2006 cu media 10.

Încă din 2004 este redactor-șef adjunct la "Opinia studentescă" și apoi senior editor. Din 2006 este reporter la "Evenimentul Zilei", domeniul social, iar din 2008 la departamentul de investigații și reportaj din cadrul Grupului "Realitatea – Cațavencu". Între timp, a absolvit și Școala de Jurnalism pentru Tineret (2004 – 2005), a fost bursier a ediției a III-a a Forumului de Jurnalism Euromediteranean organizat de The Fund of American Studies et The Greek Association for Atlantic and European Cooperation in Athens, Greece și un curs de corespondenți de război organizat de Ministerul Apărării în anul 2008.

A mai urmat un curs de investigație coordonat de Centrul Român de Jurnalism de Investigații. În 2009 participă ca bursier Reuters la un curs privind corespondența internațională la Londra, iar anul următor participă la un training de corespondență internațională la Praga, organizat de Transitions on line.

A mai participat și la un seminar de politici și comunicare în U.E. organizat de Freedom House România, în cadrul programului Bursele Europene JTI la Sinaia.(2009)

Lucrează ca reporter la "Adevărul de duminică" (2009-2010), la "Adevărul" - secțiunea publicistică (2010 – 2011), ca editor la secțiunea Travel – voiaj – interviuri, reportaje la "Adevărul de week-end" (2010 – 2012), gestionare campanii naționale branduri: dr. Oetker România, Angelli (2012 – 2013), gestionare conturi Facebook – Tennis Junior Stars.

Din 2012, lucrează ca PR marketing specialist – Reveel Marketing Research, iar din 2013 la Grup Communication Manager Colin Hars București, una din cele mai mari și recunoscute agenții de PR de pe piață, parte a Grupului Lowe România.

În același an a absolvit și un curs de agent de turism, ghid – THR Group și a făcut și practică în domeniu între anii 2013 – 2014.

Pentru activitatea desfășurată a fost nominalizată și a primit și unele distincții. A fost nominalizată la Concursul Tânărul Jurnalist al Anului – categoria reportaj, organizat de Freedom House România, 2006; la concursul Premiile Clubului Român de Presă, categoria reportaj, 2006; la la Bursele europene JTI, 2009.

Este pasionată de fotografie, de mountainbiking, triatlon și a participat la întreceri ciclistice cu echipa Clubului Sportiv Adrenalina.

Are doar 33 ani și mulți ani înainte pentru noi realizări de care pot fi mândri părinții, bărlădenii și toți românii.

Meditație despre avatarurile vieții

GHEORGHE RĂMBOIU-BURSUCANI

O, dulce tinerețe!
De ce mă părăsești?
Lăsându-mi trupul
Fără vigoare, strălucire, voioșie?!?...
Te rog nu pleca
Nu întoarce doar capul
Și nu-mi zâmbi doar
Nu-mi face numai semne cu mâna...
De adio
Așteaptă-mă, te rog,
Vreau să te prind...
Am alergat după ea
Dar n-am ajuns-o.
Adulmecându-i urmele
Am găsit doar tolba ei
Doldora cu nostalgice-amintiri.
Acum,
Când tinerețea-i doar un dor
Când înțelepciunea
Contrabalansează fericit
Fizicul și spiritul,
Ofilite de implacabilul timp
Cuget și scriu
Semn că exist,
(Cum filozofând spunea Descartes)
Și-s tare fericit
Că mintea mi-e încă lucidă
Că mâna mea mai poate încă
Așterne pe hârtie
Stihuri.

BASMUL CU CELE TREI ZÂNE

PETRUȘ ANDREI

Distinsa doamnă profesoară Maria Marin mi-a adresat, cu amabilitatea care o caracterizează, invitația de a scrie la rubrica domniei sale despre „Tinere personalități bârlădene.”

Răspund cu mare plăcere acestei invitații, vorbind despre persoanele cele mai apropiate de inima mea. Așa s-a născut această poveste pentru bunici, copii și nepoți.

A fost odată ca niciodată că, de n-ar fi nu s-ar povesti. A fost odată o familie de profesori ca multe altele din Bârlad, din țară și din lume. Livia Nasie, din Bârlad, și Petruș Andrei, din comuna Români, județul Neamț s-au cunoscut la Facultatea de Filologie, fiind colegi, și s-au căsătorit. În 1970, la absolvire, au fost repartizați la Liceul din Puiești, la numai 27 km. de Bârlad.

Bunul Dumnezeu le-a binecuvântat căsătoria cu trei zâne: Loredana, Oana Bella, cum o dezmiardă tatăl său, și Elena, trei fete frumoase, ascultătoare, modeste, harnice, ambițioase și deștepte. Părinții lor nu puteau veni acasă decât sâmbăta după amiază și stăteau până luni dimineață când plecau la liceu dar, din fericire,

avea cine să aibă grijă de ele: străbunica Iaia, cum îi spuneau copiii, Maria Mihalache fiica antreprenorului Zamfirescu, absolventă de pension și bună cunoscătoare a limbii germane, bunicul Ionel Nasie și bunica Lucreția, frumoasă ca Greta Garbo, după cum se poate vedea.

Loredana, cea mai mare dintre zâne, le-a fost celorlalte două model. A învățat la Școala nr. 3 din cartierul Munteni, apoi la Colegiul Național „Gh. Roșca-Codreanu,” intrând la Academia de Științe Economice din Iași pe când erau câte 13 pe un loc la admitere. Are două fete: Sânziana, studentă în anul VI la stomatologie și Smărăndița, de 4 ani. O zână cu ochii albaștri și cu părul de aur. Loredana este severă cu sine, dar și cu cei din jur, lucidă, cap limpede, cum se spune, și nu-și îngăduie

prea multe sentimentalisme sau romanțiozități. Este un om al cifrelor, calculat, cu picioarele pe pământ. Ea n-a moștenit talentul de poet al tatălui, ci înclinarea spre matematică a mamei sale care a absolvit tot Colegiul Național „Gh. Roșca-Codreanu,” secția reală. Pe o carte

de premiu, dirigintele ei, legendarul Traian Nicola, a scris: „Curioasei mele eleve de la secția reală care vrea să urmeze filologia, Nasie I. Georgeta Livia, clas a X-a C.”

Oana Bella, zâna mijlocie, a studiat tot la Școala nr. 3, apoi la același Colegiu, după absolvire urmând cursurile Facultății de Matematică – Informatică Iași. În prefața primului volum de versuri, poetul Petruș Andrei,

îi creiona portretul:

„Delicată, inteligentă și sensibilă, Oana Bella a fost un copil cuminte, harnic și priceput la toate: când zâmbea ea, răsărea soarele și râdeau florile în răzoare; alteori însă, când vreo obrăznicătură de păpușă, imprudentă, sărea de pe canapea și-și rupea piciorul sau își pierdea capul, în ochii ei se aduna toată durerea lumii, iar plânsul ei tăcut înduioșa și pietrele.” Oana trăiește în Canada

(Toronto), are doi copii, o artistă de 13 ani pe nume Viviana și un prinț de 9 ani, pe nume Victor. În această vară și-a lansat cel de-al doilea volum de versuri, în română și în engleză în traducerea ei, la Biblioteca „Stroe S. Belloescu” emoționând o sală întreagă. După primul volum intitulat „Sărutul curcubeului (Editura „Sfera”, Bârlad, 2008), a urmat „Sărutul mării – The Kiss of the Sea” (Editura „Sfera”, Bârlad, 2014), după care va urma, măcar încă un sărut.

Elena împlinește un vis al tatălui său care a luat locul I pe țară (pe Stadionul Tineretului, în iunie 1959, ministrul sănătății de atunci apreciindu-i răspunsul „Despre imunitate și vaccinări” ca fiind egal cu al unui student la medicină din anul al II-lea). Dar n-a fost să ajungă medic, iar Elena la absolvire, l-a îmbrăcat în roba absolvenților de la medicină din Iași. Ea a urmat ca și surorile ei aceleași școli în Bârlad, iar după absolvirea Facultății de Medicină din Iași este angajată la o firmă americană în București, unde are rezultate profesionale excelente.

Într-un interviu, fiind întrebat care este, dintre toate volumele de poezie, cea mai mare realizare a vieții sale, poetul Petruș Andrei a răspuns cu mândrie: „Cea mai mare realizare a vieții mele sunt cele trei fete pe care le am și cei patru nepoți și-i mulțumesc bunului Dumnezeu pentru asta”.

Ce-aș mai putea spune în încheiere?

Doar atât că este o familie cu care Colegiul „Gh. Roșca-Codreanu” și orașul Bârlad se pot mândri.

Și-am încălecat pe-o șarpe și v-am spus povestea așa!

PĂRERI DE AZI DESPRE FAPTE DE IERI...

GRUIA NOVAC

...Și, iată, ne regăsim, în prezent, într-o altă eră de... căutări. Aceleași obiective, aceleași zbateri, aceleași nedumeriri, aceleași speranțe, doar că izvorul problematizării e plasat într-un Apus răsărit pe cerul albastru marcat de douăsprezece stele cu scintilații albe care maschează, deloc întâmplător, trei culori aflate pe un drapel în cădere liberă... Ajung, astfel, la problema mea spinoasă: **educația**. E adevărat, nevoia de pragmatism a noii orânduiri iscate după un decembrie insuficient înțeles a crescut și e în continuă ebuliție. Dar „amănuntele” legate de educație (le spun amănunte din disperare, nu din convingere!) chiar le secretizăm? E mai mult decât necesară însușirea unui lot corespunzător de informații, dar trebuie să creăm înmagazinatului și cadrul intim și social în care să știe să valorifice și să se valorifice. Asta ar însemna, simplu, **educația**: cultivarea sistematică a dezvoltării facultăților intelectuale, morale și fizice, prin culturalizare și influențare permanentă a nivelului profesional, concomitent cu dezvoltarea comportamentelor morale, toate începând încă din perioada antepreșcolară. Vă place strada, loc de promenadă dictată de scopuri variate? Descoperiți cumva în mișcarea fizică a majorității tinerimii (și nu numai) influența familiei? Sau a școlii, a instituțiilor organice ale statului, a unor organizații sau ligi cu obligații moral-civice? Pe stradă, tinerii nu vorbesc, ei țipă, urlă, râd flegmatic și demential între un fum de Kent și-o flegmă. Cum merg? Haotic și circarist. Sparg semințe, fac baloane din „orbit” și lipesc resturile pe stâlpi sau la întâmplare. Vestimentația? Haioasă, neglijentă, rufoasă, roasă, că așa e „cool”. Limbajul lor e interjecțional și eliptic. De ce? Pentru că gândesc în limbile moderne de la televizor sau karaoke, cu gând de... afară, decât în limba română pe care o mai folosesc alde Țociu, Palade, Bendeac și vipurile doar cu „capacitatea”! Barurile din proximitatea școlilor sunt „full”. Sala bibliotecii municipale? Relativ goală. Muzeul e un cuvânt arhaic pentru cei mai mulți. Librăria cu cărți e ca o arheologie într-un sit uitat.

Astea sunt „amănuntele”, amintite elegant, dar tranșant, care parcă ne-ar povesti că istoria noastră instrucțional-educativă a fost întotdeauna a bunelor intenții niciodată rezolvate altfel decât festivist și naiv. Bune intenții – vor zice mulți; rezultate utopice – observăm cu toții. Ne lipsesc ambiția și clarviziunea, ne cotopește semianalfabetismul și, mai abiter, exacerbam subcultura populară plină de influențe alogene, în dauna vizibilă a specificului românesc autentic.

Românul ori nu vede, ori nu-i conștient că trebuie să-și consolideze locul între celelalte nații, nu cu modestie, ci cu îndărătnicia moștenită de la străbuni, adesea chiar cu aroganța căreia i-am uitat chipul, chiar și cu agresiunea inteligenței care ajută la descoperirea mersului în picioare. În genunchi stau doar sclavii și habotnicii. Nu de mult, un regizor francez de teatru și film, Patrice Chéreau, rostea o frază cu care ar fi bine să înceapă orice lecție de școală: „*A închide ochii... o modalitate ca oricare alta de a trage cortina.*” Explicată corect, aserțiunea aceasta ne-ar întoarce atențiile către un alt început, de acolo pornind construcția unui sistem de educație națională, racordat la importanța cu adevărat modernă a felului nou în care tânărul să se simtă implicat și important într-un lancaster benefic sieși.

Nimic nu-i nou sub soare, în afara modului de a vedea. Se știe doar că toți **privesc**, dar câți **văd**!

PAGINI DIN ISTORIA ÎNFIINȚĂRII ȘI ORGANIZĂRII POMPIERILOR ÎN ORAȘUL BÂRLAD

PROF. GHEORGHE CLAPA

Cronica trecutului eroic de luptă al poporului român consemnează numeroase fapte prin care pompierii, la chemarea patriei, animați de un profund devotament pentru binele ei, s-au alăturat cu forța brațelor și capacitatea minții, luptei pentru apărarea pământului strămoșesc.

Pompierii stau permanent la datorie apărând cu hotărâre viața cetățenilor și averea națională împotriva incendiilor, a altor calamități naturale și catastrofe. Măsurile preventive luate împotriva incendiilor și mai ales strădania pompierilor, au contribuit la îmbunătățirea condițiilor de păstrare a bunurilor culturale.

Bârladul, unul din cele mai vechi orașe ale Moldovei, a fost bântuit adesea de incendii, care nu au fost cazuri izolate când au ars câteva case, ci pârloluri grozave, în urma cărora rămânea numai pajiștea.

Bârladul a fost prădat și ars de tătari încă din anii 1440, 1444 și 1450. La 24 decembrie 1473 este ars de către turci cărora li se alăturase și domnul Țării Românești, Radu cel Frumos. Aceste incursiuni de pradă "necăjiră mult Moldova și Bârladul pe care le-au adus la sărăcia ce este acum",¹ afirma Dimitrie Cantemir.

La începutul secolului al XVII-lea, Bârladul devine teatru de luptă între diferiți pretendenți la domnie. În 1615, Ștefan Tomșa, fugit în Muntenia se întoarce de acolo cu oaste și jefuiește Moldova până dincolo de Bârlad. În luna februarie 1617 se dă foc Bârladului din mai multe părți fiind prefăcut în scrum. Cronicarul Ion Neculce povestește "că în acele vremuri, moldovenii erau ca păsările cerului, nu aveau culcuș. Omorurile, jafurile și arderile se țineau lanț".² Călătorul străin Marcus Bandinus care a vizitat Bârladul în anul 1646 relatează faptul că "Bârladul avea 600 case și peste 5.000 locuitori".³ În anul 1650, Bârladul este ars de cazacii hatmanului Bogdan Hmelnițki, iar în anul 1711 este ars de turci și tătari. După victoria lor de la Stănilești, au mai prădat și ars Țara de Jos a Moldovei, târgurile și satele de la Fălciu până la Galați. "Iar târgul Bârladului și mai rău au pățit-o, că au rămas numai pajiștea, iar oamenii n-au căzut în robie că mai de timpuriu au fugit și le-au scutit viața la codrii spre Focșani".⁴

La 1758, are loc o mare invazie a tătarilor nogai din Crimeea și a tătarilor din Buceac. Peste 100.000 de tătari au prădat Moldova de Jos și orașul Bârlad. Contemporanul Daponte care se afla atunci la Iași, descrie prădăciunile și batjocurile făcute de tătari.

"Orașele Bârlad și Focșani au fost prădate și arse cu

desăvârșire, precum și toate satele de la Prut la Siret și mulți moldoveni duși în robie".⁵ "Demnitarul englez care trecea prin Bârlad în anul 1762 arăta că în oraș sunt câteva ulițe bunișoare și case de neguțatori cu un singur rând".⁶

Bârladul a fost bântuit de incendii care au dus la distrugerea multor bunuri culturale, artistice și documentare, a locuințelor cetățenești cât și a instituțiilor publice. Frecvența și puterea de distrugere a incendiilor au crescut o dată cu dezvoltarea urbanistică și îndesirea caselor. Deseori, după ce incendiul era stins, se aducea mulțumiri publice curajului arătat de pompieri pentru salvarea vieții și avutului cetățenilor. De fiecare dată după "pojar" (incendiu) se făceau cercetări cu privire la stabilirea cauzelor, încercându-se a se face primii pași spre organizare. Focurile izbucnite produceau pagube mari, atât în mahalele unde erau înghesuie casele sărăcimii, cât și pe străzile principale distrugând dughenele, clădirile principale și casele boierești. La sfârșitul secolului al XVIII-lea, răspunderea a căzut în seama căpitanului de târg, care trebuia să alerge împreună cu toți slujitorii săi la stingerea incendiului.

Până la aplicarea Regulamentului Organic, sarcina combaterii incendiului în orașul Bârlad, era în seama căpitanului de târg, a slujitorilor săi ce îi avea în subordine.⁷ Nu se poate ști cât de eficientă era activitatea căpitanului de târg, fiindcă incendiile declarate din istoria Bârladului au înregistrat mari distrugerii.

La sesizarea administrației ruse în anul 1809 Divanul Moldovei ia măsuri "pentru întâmplare de foc". În anul 1815, la 20 august Calimah ia măsuri severe împotriva incendiilor la Iași, care s-au materializat treptat și în orașul Bârlad.

Era interzis a se construi dughene din lemn, ci numai din piatră și cărămidă, iar "pentru cei ce vând praf de pușcă, holercă și păcură, să nu ție de cât puțină cantitate în dughenele lor, restul în pivnițe în mahalele".⁸

Din primele decenii ale secolului al XIX-lea ni s-au păstrat știri despre incendiile izbucnite în diferite orașe ale

1 Dimitrie Cantemir, *Descrierea Moldovei*, București, 1923, p.27

2 Alexandru Papadopol Calimah, *Bârlad – notiță istorică, Bârlad*, ediția 1889, p.33

3 "Vocea Tutovei" nr.7 din anul 1889

4 Idem, p.31

5 Idem, p.53

6 Ibidem, p.9

7 Arh.St. Iași, ms.56, p.52

8 Ecaterina Negruți, "Aspecte din administrația târgurilor și ținuturilor moldovene în primele decenii ale secolului al XIX-lea" în *Studii și cercetări științifice*, Istorie, Iași, anexa IX, 1958, fasc. 1 – 2, p.128

Moldovei, întinderea lor și măsurile luate pentru stingerea acestora.⁹

În ziua de 20 aprilie 1820 au intrat turcii în Bârlad, unde s-au bătut cu grecii, făcând în oraș "blestemeții și stricăciuni".¹⁰ Anul următor la 20 mai iarăși au intrat în oraș turcii, de astă dată în număr de 450.¹¹

În orașelul Bârlad au avut loc tulburări care au pricinuit pagube însemnate, prin pierderea ireparabilă a multor documente și obiecte de artă ce se aflau în casele distruse de foc. O bună parte din oraș a fost distrus de incendii.¹² O scrisoare din Bârlad din luna martie 1821, către vornicul Costache Conache,¹³ îi aduce știrea că din cauza unei "deobște auzire ce s-au revărsat în știința tuturor toate au răzvrătit...".¹⁴ și că aceste auziri au pricinuit și pricinuesc mare neodihnă obștească. "Târgul Hușii au început a se sparge că deosebire avem de turci numai focul până acum, iar dizbrăcare au urmat dintru început și acum au început a lucra și sabia...".¹⁵ În anul 1822, Bârladul era ars și jefuit de turci după reprimarea eteriștilor.

De obicei când se declara un incendiu nu intervenea nimeni, fiind că rudimentarele organizări de tulumbagii existente atunci se împrăștiu, fiecare om din organizare căutând să-și scape viața și puținul avut pe care îl transporta în loc mai sigur. Incendiile izbucneau ca urmare a depozitării materialelor inflamabile în casele și curțile din orașe, modului cum erau construite casele, a sistemului de îngrijire a străzilor și lipsa cișmelelor. Incendiile care au urmat după anul 1822 l-au determinat pe Ioniță Sandu Sturza să ia măsuri atât pentru prevenirea cât și pentru localizarea lor. La 14 octombrie 1826, Ulița mare – Paloda de astăzi, a ars timp de 6 ore, cu care ocazie a ars și biserica Vovidenia cu tot ce era în ea.¹⁶

O altă poruncă domnească a fost dată la 29 iulie 1827, care cuprindea măsuri pentru o mai bună organizare a celor care aveau ca sarcină stingerea incendiilor. Din aceste măsuri de prevenire a incendiilor se observă grija celor avuți de a-și feri averile. Tot în anul 1827 se iau primele măsuri la Iași pentru organizarea serviciului de tulumbagii, după 1828 numiți pojarnici, măsuri care au fost aplicate mai târziu și în orașul Bârlad. În luna iunie 1830, generalul Kisselef a înființat în fiecare ținut comisii pentru organizarea orașelor și târgurilor din Moldova, care au constatat grave nereguli în administrarea acestora. Astfel, primesc instrucțiuni pe larg asupra măsurilor ce urmau să le ia, în care intra și obligația "cu alcătuirea proiectului pentru

a tulumbelor facere și ținere".¹⁷

Comisiile înființate la ținuturi raportau Divanului Împlinitor al Moldovei și măsuri privitoare pentru apărarea împotriva focului.¹⁸ Ele întâmpinau greutăți în privința străngerii banilor necesari, pentru organizarea celor trebuitoare, spre a se putea interveni în cazul izbucnirii incendiilor. În orașul Bârlad nu erau cișmele, ci numai fântâni.¹⁹

Pentru a fi apă suficientă, se propune ca Eforia orașului să angajeze fântânari dintre "haimanale", care să fie scutiți de bir, în schimb să curățe fântânile.

În acea vreme nu exista nicio saca, comisia propunând în acest sens să se cumpere "12 sacale cu un cal, care și cu cotiugele lor și care trebuia să stai la casa comisiei", iar plata lor să se facă de către toți neguțătorii. O parte din propunerile făcute de comisii au fost puse în aplicare, orașul Bârlad trecând la cumpărarea de instrumente "pojărnicești".

La 1 ianuarie 1832 a fost pus în aplicare Regulamentul Organic în Moldova, cuprinzând dispoziții speciale privind apărarea orașelor împotriva incendiilor. Sfatul municipal avea ca sarcină buna administrare și gospodărire a orașelor²⁰ înlocuind vechea Vornicie de Poliție înființată în anul 1813 la Iași.

Departamentul Pricinilor Dinlăuntru anunța în anul 1841, că în târgul Bârlad se va înființa o "comandă de foc pojărnicească" de 20 de oameni²¹ și se va ține mezat pentru cele necesare. Neavând fonduri se dă târgului Bârlad bani din "capitalul casei șoselelor".²² Instrumentele care se găseau la Eforie erau în stare proastă "putrede, stricate și netrebnice mai mult".²³ Abia în anul 1848 se repară unele instrumente pentru stingerea incendiilor și se cumpără altele moștenite de la Eforia orașului care le achiziționase încă din anul 1830. În anul 1849 se execută 2 tulumbe (pompe) la Școala de arte din Iași.²⁴ Bârladul va lua măsuri abia în anul 1843 pentru repararea cazarmii și instrumentelor. În anul 1847, Departamentul Pricinilor Dinlăuntru anunța că se va ține mezat pentru "îmbrăcămintea slujitorilor isprăvnicești și a pojarnicilor de la regulete comande a capitalei (Iași), a Botoșanilor, a Focșanilor, a Bârladului și a cei din Galați"²⁵ pe anul 1848, publicându-se lista obiectivelor necesare.

17 Traian Nicola, *Op.cit.*, p.534

18 Arh. St.Iași, tr.1434, op.1634, dos.470, f. 10, De la îmbunătățirea orașelor pentru care s-au rânduit la toate ținuturile câte o comisie, 24 iunie 1830; I. Panțuru, *File din istoria pompierilor. De la "steagurile de foc" la pompierii militari*

19 Idem, colecția Litere F/151, f. 3

20 Ecaterina Negruți, "Organizarea serviciului de pază contra incendiilor în Moldova în a doua jumătate a sec. XVIII și prima jumătate a sec. XIX", p.47

21 Regulamentul Organic al principatului Moldovei, Iași, 1846, p.97, "Pentru înființarea Eforiilor orășenești" (în manuscrise originale nr.1665, p.105) care se găsesc în păstrare la Arh. St. Iași; Ghe. Ungureanu, *Op.cit.*, p.60

22 Traian Nicola, *Op.cit.*, p.535

23 Arh.St.Iași, tr.1764, op.2013, dos.420; Ghe. Ungureanu, *Op.cit.*, p.67; Adrian Pricop, "Contribuții privind pojărnicia în nordul Moldovei în prima jumătate a secolului al XIX-lea" în *Pagini din istoria pompierilor*, București, 1978, p.56

24 Ibidem; I.Panțuru, *Op.cit.*, p.59

25 Adrian Pricop, *Op.cit.*, p.59

9 N.A. Bogdan, *Istoria orașului Iași*, Iași, 1926, p.365; Arh. St.Iași, dosar litera F, nr.151, f. 6

10 Ecaterina Negruți, "Organizarea serviciului de pază contra incendiilor în Moldova în a doua jumătate a sec. XVIII și prima jumătate a sec. XIX" în *Pagini din istoria pomăterilor*, București, 1978, p.44

11 Traian Nicola, "Fragmente de cronică Bârlădeană", în *Bârladul odinioară și astăzi*, București, 1980, p.534

12 Idem

13 Gh. Ungureanu, "Contribuție la istoria pompierilor (Înființarea și organizarea lor în Moldova)", în *Revista arhivelor*, București, 1958, nr.2, p.52-53

14 Arh.St.Iași, Doc. P.DL. XXXVII, 2, Ghe.Ungureanu, *Op. cit.*, p.55

15 Îndrumător în Arhivele Statutului Iași, I., Iași, 1947, p.4; Ghe. Ungureanu, *Op.cit.*, p.538

16 Idem

Uniforma pompierilor din Bârlad trebuie să fi fost asemănătoare cu cea stabilită prin proiectul aprobat în anul 183526: "Vor avea mundirile după forma de pedestrimă a miliției, postavul sur în loc de vârmă, gulerul vinet, în loc de chivere la uniformă cea mare vor purta șlipieapatre golns cu pene negre, dar podoabele de argint. Chinurile de jos vor avea spențara în forma celor căzăcești, cu gulere vinete și bungghi albi și la gulerul unterofițerilor galon cu fir alb. Brâie de postav sus cu vipușca vânată. Manta de forma miliției, cu guler vânat și cu țase bungghi albi. În loc de chivere, toate cinurile de jos vor purta șapci de postav sur, lampa vânat și în lățime de 2 ½ verșage, cozoroc de piele și armatul metalicesc alb, după forma alăturată. Drept, armă toate cinurile de jos vor purta tesacuri cu portopei și temlece, însă acestea de pe urmă la soldați vor fi piste tot vinete, dar la unterofițeri șiretul vânat și canaful roș".²⁷

Regulamentul de înființare a unităților de pompieri prevede și o "povățuire cum să se ție instrumentele de pojar în întregime, și cum să se ungă mânicile lor și să se păzească de stricăciune".²⁸

Povățuirea din Regulament mai sugera că toate instrumentele trebuie ținute vara sub acoperământ "așa că fierbințeala soarelui să nu poată lucra asupra lor, iar iarna să fie ținute într-un loc unde apa să nu înghețe". Paharele de aramă de la tulumă trebuiau unse "după fiecare lucrare

cu său", furtunele erau făcute din piele și se ungeau cu o anumită unsoare a cărei rețetă era următoarea: un pud dohot curat, patru funturi său de vacă nesărat, două funturi ceară galbenă. O dată la 3 zile furtunele din piele trebuiau unse și apoi "spânzurate la văzduh solobod, iar nicidecum la soare" și numai după această operație se întrebunțau. Pentru tulumbele cu covor (vas) se arată că "lucrează" în două feluri: "sau prin mânicile țevii sugătoare de apă, sau umplând vasul cu apă; atunci coroiu (cepul) trebuie să fie astupat cu cheia pentru lucrarea corobului".²⁹

Cu toate aceste măsuri feritoare de foc, la 17 aprilie 1851, orașul Bârlad a ars timp de 23 zile fără întrerupere. Focul a pornit de la Solomon, feciorul lui Leiba stolerul. Au ars atunci 250 case, printre care și biserica "Sf. Ilie".³⁰ Aceste incendii care terorizau orașul Bârlad, au grăbit înființarea "comenzii de foc" militarizat.

Procesul de modernizare a orașului Bârlad, a determinat sfatul orașenesc (Eforia) să acorde o atenție sporită problemei organizării combaterii incendiilor. Procesul societății interne românești va duce, treptat, la desființarea vechiului sistem fanariot al tulumbagiilor și la înlocuirea sa cu primele unități de pompieri militari. În orașul Bârlad a luat ființă "Comanda de foc", care deși civilă, era organizată după modelul unităților de pompieri de la Iași. Forma de organizare semimilitară, va permite transformarea "comenzilor de foc" în unități militare, generalizându-se astfel, serviciul de pompieri militari în toată țara. În deceniile patru și cinci ale secolului al XIX-lea, se încheie prima etapă a procesului de instituționalizare a serviciului de pompieri.

26 Traian Nicola, *Op.cit.*, p.535.

27 Manual administrative al Principatului Moldovei, Iași, 1844, p.269; Adolf Minuț, "Aspecte privind organizarea activității pompierilor din județul Neamț în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea" și Ștefan Cervatiuc, "Începuturile pazei contra incendiilor în orașul Botoșani" în *Pagini din istoria pompierilor*, București, 1978, p.58-71, respectiv 71-78

28 Arh. St. Iași, Sfatul Popular al orașului Iași, dosar nr.27, 1835, f. 8; Dela stingătoare la înființarea roții pojarnicești; Gh. Ungureanu, *Op.cit.*, p.64

29 Idem, f. 11-12; Ghe. Ungureanu, *Op.cit.*, p.66

30 Traian Nicola, *Op.cit.*, p.536

13 SEPTEMBRIE 2014 ZIUA POMPIERILOR DIN ROMÂNIA

Compania de pompieri
Erou „Căpitan post-mortem Martac Ioan - Bârlad

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza"

Str. Nicolae Iorga nr. 7, Bârlad, Jud. Vaslui ;

Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235 421 341

E-mail: carpbarlad@carpbarlad.ro ; Web: carpbarlad.ro ; Yahoo Mess: carpbarlad

UNIC ÎN BÂRLAD!

APARAT AEROSOL CU ULTRASUNETE

Trăim, deci respirăm. Respirația este principalul sistem de ventilație al corpului nostru. Cum ajutăm? Simplu: din dorința unor oameni de bine, la C.A.R a Pensionarilor "Elena Cuza" din Bârlad s-a achiziționat Nebulizatorul Suchatzki, aparatură de ultimă generație în domeniu.

Nebulizatorul Suchatzki este produs în Germania și este creat în special pentru uz spitalicesc, caracteristicile de bază fiind adaptabilitatea, flexibilitatea și siguranța la operare. Având posibilitatea nebulizării de soluții medicamentoase, lichide saline, minerale, termale și arome se pot trata eficient o gamă foarte vastă de afecțiuni:

- Bronșită;
- Astm bronșic;
- Laringită;
- Mucoviscidoză;
- Faringită;
- Pneumonie;
- Traheită;
- Deshidratare;
- Pre/post operativ;
- Sinuzită, etc.

Aparatul este prevăzut cu încălzitor integrat până la 37 °C, ceea ce permite efectuarea ședințelor de tratament chiar și pe timpul iernii și conține un filtru antibacterian pentru siguranță igienică maximă.

ATENȚIE! Serviciu valabil doar pentru membrii Casei!

SEMNUL CRUCII ȘI RUGĂCIUNEA ORTODOXĂ SUNT CAPABILE SĂ OMORE MICROBII ȘI SĂ SCHIMBE PROPRIETĂȚILE OPTICE ALE APEI¹

“Am demonstrat că vechea tradiție de a însemna cu Sfânta Cruce mâncarea și băutura înainte de masă are o însemnătate mistică profundă. Această tradiție are consecințe practice: mâncarea este purificată în mod real imediat. Aceasta este o mare minune, care se întâmplă zi de zi,” spune fiziciana Anghelina Malakhovska, citată de ziarul “Jizni” (*Viața*) de vineri.

Malakhovska a studiat puterea semnului Sfintei Cruci aproape zece ani, cu binecuvântarea Bisericii. Ea a efectuat un număr mare de experiențe care au fost verificate repetat înainte de a fi prezentate publicului.

Ea a descoperit în special proprietățile bacteriologice unice ale apei după ce a fost binecuvântată cu o rugăciune ortodoxă și cu semnul Sfintei Cruci. Ziarul informează că studiul a arătat, de asemenea, o nouă proprietate, necunoscută în trecut, a cuvântului lui Dumnezeu de a transforma structura apei, crescându-i considerabil densitatea optică în domeniul spectral al undelor scurte ultraviolete. Oamenii de știință au verificat efectul rugăciunii Tatăl Nostru și a semnului ortodox al Sfintei Cruci asupra bacteriilor patogene. Mostre de apă din diverse medii – fântâni, râuri, lacuri – au fost prelevate pentru cercetare. Toate mostrele conțineau stafilococul auriu, un bacil din colon. S-a dovedit că dacă rugăciunea Tatăl Nostru este rostită și se face semnul Sfintei Cruci peste mostrele de apă, numărul bacteriilor periculoase scade de șapte, zece, sute și chiar mii de ori.

Experiențele au fost astfel concepute încât să excludă posibilitatea impactului unor sugestii mentale. Rugăciunea a fost spusă atât de credincioși cât și de necredincioși, dar numărul de bacterii patogene în medii diferite și cu diverse bacterii totuși a scăzut comparând cu mostrele de referință.

Oamenii de știință au dovedit de asemenea, efectul benefic al rugăciunii și al semnului Sfintei Cruci asupra persoanelor. Toți participanții la teste au avut presiunea arterială stabilizată și indicii sângelui îmbunătățiți. Impresionant este faptul că indicii sângelui s-au modificat în sensul însănătoșirii, persoanele hipotensive au avut ridicări de presiune, iar cele hipertensive scăderi de presiune.

1 În redactarea acestui material s-a utilizat articolul apărut în site-ul Pridvorul lui Laurențiu Dumitru (<http://laurentiudumitru.ro/blog/2006/03/23/semnul-crucii-si-rugaciunile-ortodoxe-pot-omori-microbii-si-schimba-proprietatile-optice-ale-apei-studiu-the-sign-of-the-cross-and-orthodox-prayer-are-capable-of-killing-microbes-and-change-the-optica/>)

Rugăciune

de Mihai Eminescu

Crăiasă alegându-te
Îngenunchem rugându-te,
Înălță-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie;
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire,
Privirea-ți adorată
Asupra-ne coboară,
O, Maică prea curată
Și pururea fecioară,
Marie!

Noi, cei din mila sfântului
Umbră facem pământului,
Rugămu-ne-ndurărilor,
Luceafărului mărilor;
Ascultă-a noastre plângeri,
Regină peste îngeri,
Din neguri te arată,
Lumină dulce clară,
O, Maică prea curată
Și pururea fecioară,
Marie!

PE CEI CE INSULTĂ TREBUIE SĂ-I LUĂM DREPT SLABI SAU BOLNAVI¹

SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR

Veți zice: Cum, oare, e cu putință să suferim jignirile? Cum – întreb eu – aceasta n-ar fi cu putință? Cuvintele pricinuiesc, oare, vreo rană? Lasă pe trup vreo zgârietură? Ce rău fac? De vrem, le putem suferi.

Să facem legământ că le vom suferi – și, să vedeți, le vom suferi. Să ne zicem nouă înșine: Aceasta nu-i ură, ci slăbiciune. Și în adevăr e slăbiciune – și dovada că nu-i ură sau răutate, este că omul acesta însuși voia să se înfrâneze, cu toate că adesea fusese jignit.

Dacă cugetăm că acesta-i un lucru de slăbiciune, vom suferi, vom ierta și ne vom sili ca noi înșine să nu cădem. Vă întreb pe toți: de voiți, puteți fi îndeajuns de înțelepți ca să suferiți pe cei ce vă jignesc? Cred că da. Poate că acel ce v-a jignit a făcut-o fără voie, nu din gând precugetat, poate numai sub îmboldirea patimii, stăpâniți-vă...

Ați fost jigniți – și jignirea vine de la dușmanii voștri? Cu atât mai mult sa fiți împăciuitori. Dar acela înnebunit de obraznicie!... Tocmai pentru aceasta trebuie să te duci să-l afli; căci două rele îl pasc, obraznicia și mânia.

Voi sunteți în stare de sănătate, vedeți limpede, nu ca el care orbecăiește în întuneric, din pricina acestor două rele. Și fiindcă voi sunteți la adăpost de acestea și, pe deasupra, sănătoși, mergeți spre el, după cum doctorul la bolnav. Zice oare doctorul: "Omul acesta este bolnav și nu voi merge să-l văd?" Mai ales atunci se duc doctorii, când văd bolnavi care nu se pot mișca. De cei ce se mișca, ei se îngrijesc mai puțin. Oare, trufia și mânia nu vi se par mai grozave ca o boală?

1 În redactarea acestui material s-a utilizat site-ul www.ioan-guradeaur.ro

CONSTANTIN BRÂNCOVEANU MODEL DEMN DE URMAT*

PROF. IULIAN MAXIM

Anul acesta se împlinesc **300 de ani** de la moartea martirică a **Sfântului Voievod Constantin Brâncoveanu** și a celor 4 copii ai săi: Constantin, Ștefan, Radu, Matei și sfetnicul Ianache.

Sfântul Martir Constantin Brâncoveanu a urcat pe tronul Țării Românești la 29 octombrie 1688. S-a remarcat în paginile istoriei noastre ca un voievod diplomat, un apărător al credinței ortodoxe, iubitor de săraci, a îngrijit țara cu adâncă pricepere, cu blândețe și răbdare, cu înțelepciune și multă bunătate.

Prin atitudinea sa de a nu renunța la credință a plătit cu viața devenind martir al Bisericii, fiind decapitat chiar în ziua când împlinea 60 de ani, mai exact pe **15 august 1714**. Torturarea și uciderea domnitorului Constantin Brâncoveanu, a fiilor săi și a sfetnicului Ianache, precum și suferințele îndelungate ale restului familiei, luate în sine, fără a ține seama de suferința și jertfa celor vizați, nu sunt nimic altceva decât un exemplu de bestialitate pură, generată de instincte primare.

Plenipotențiarul venețian la Țarigrad, Andrea Memno, a fost de față în 15 august 1714, la scena execuției lui Constantin Brâncoveanu Vodă și a membrilor familiei sale uciși din porunca sultanului Ahmed. În scrisoarea sa către dogele Veneției, plenipotențiarul său raportează astfel:

„Duminică 15 august de dimineață, s-a taiat capul bătrânului principe al Vlahiei, tuturor fiilor lui și unui boier care-i era vistier. Iată cum s-a făcut:

Încă de dimineață Sultanul Ahmed se puse într-un caic împărațesc și veni la seraiul zis foișorul Jalikiacs pe canalul Mării Negre, în fața căreia era o mică piață, unde au adus pe Brâncoveanu Voievod, pe cei patru baieti ai lui și pe vistierul Văcărescu, i-au pus în genunchi unul lângă altul la oarecare depărtare, un gâde le-a scos căciulile din cap și Sultanul i-a muștrat făcându-i haini. Apoi le deteră voie a face o scurtă rugăciune.

Înainte de a se ridica securea asupra capului lor au fost întrebați dacă voiesc să se facă turci și atunci vor fi iertați. Glasul cel înăbușit de credință al bătrânului Brâncoveanu răsună și zise înspăimântat de această insultă:

„Fiii mei! Iată, toate avuțiile și tot ce am avut am pierdut; să nu ne pierdem însă și sufletele! Stați

tare și bărbătește, dragii mei, și nu băgați seama de moarte. Priviți la Hristos Mântuitorul nostru câte a răbdat pentru noi și cu ce moarte de ocară a murit; credeți tare întru aceasta și nu vă mișcați, nici vă clintiți din credința cea pravoslavnică pentru viață și lumea aceasta.

La aceste cuvinte Ahmed se făcu ca un leu turbat și porunci să li se taie capetele. Gâdele înfiorător, ridică securea și capul marelui vistier Enache Văcărescu se rostogoli pe pământ. Apoi se începu cu uciderea copiilor. Când gâdele ridică securea la capul feciorului celui mai tânăr al domnului, Beizadea Mateiaș, numai de 16 ani, acesta se îngrozi de spaimă; sărmanul copilaș, văzând atâta sânge de la frații lui și de la Văcărescu, se rugă de Sultan să-l ierte, făgăduindu-i că se va face turc. Însă părintele său, Domnul, al cărui cap căzu în urmă, înfruntă pe fiul său și zise: „Mai bine să mori în legea creștinească, decât să te faci păgân, lepădându-te de Iisus Hristos pentru a trăi câțiva ani mai mult pe pământ!

Copilașul ascultă și ridicând capul, cu glas îngeresc zise gâdelui: „Vreau să mor creștin. Lovește!”

În urmă, ucise și pe Brâncoveanu.

O Doamne! O Doamne! Pana-mi tremură când vă scriu Excelență. Ceea ce am văzut ... Mă întreb: putut-a fi de față cineva să nu fi plâns, văzând capul nevinovatului Mateiaș tânăr tinerel, rostogolindu-se

pe jos, lângă capul părintelui său care se apropiase de-al copilului ... părea a-l îmbrățișa”.

Deși avea alternativa salvării propriei vieți și a copiilor săi nevinovați, au rămas cu demnitate până la ultima suflare în credința pe care el o considera singură adevărată. Toate acestea le-a făcut în numele Domnului Dumnezeu nostru.

Oare ce s-ar fi întâmplat cu poporul nostru dacă ar fi trecut la credința islamică? Ce s-ar fi întâmplat cu preoții, cu Bisericele? Prin jertfa supremă ne-a dăruit nouă credința ortodoxă, primită de la Mântuitorul prin sfinții Săi apostoli.

Domnitorul s-a preocupat și de construcțiile religioase și laice, îmbinând armonios în arhitectură, pictură murală și sculptură tradiția autohtonă, stilul bizantin și ideile inovatoare ale renașcentismului italian într-un nou stil caracteristic, numit stilul brâncovenesc.

Constantin Brâncoveanu și-a asumat rolul de protector al tiparului și al școlilor din Țara Românească, dar și din Transilvania. În 1689 l-a adus de la Istanbul pe Antim Ivireanul, viitorul mitropolit sub îndrumarea căruia s-au tipărit numeroase cărți românești, grecești, slave și chiar arabe și georgiene. A înființat în 1694 Academia domnească din București, o școală superioară având ca limbă de predare greaca

veche. Mănăstirea Horezu, Mănăstirea Sâmbăta de Sus, Mănăstirea Surpatele, Mănăstirea Polovragi, Mănăstirea Turnu au fost construite în timpul domniei sale.

În acest context actual, jertfa acestui domnitor, contribuția sa pentru păstrarea integrității teritoriului, pentru păstrarea credinței creștine, pentru toată bogăția spirituală, dar și pentru tezaurul material, lucrul acesta ne cere responsabilitate, iar pentru cei care conduc la nivel înalt destinul acestui neam pilda vieții voievodului Brâncoveanu, plină de demnitate, de fermitate, de înțelepciune, de echilibru, este un model extrem de actual și de urmat.

* În redactarea acestui material s-au utilizat articolul "Martiriul Brâncovenilor, jertfă pentru credință și neam", apărut în ziarul "Lumina" din 22 august 2010, precum și articolul "Cum a murit Constantin Brâncoveanu și copiii săi" apărut în revista "Jurnal Spiritual. Revistă de dialog etic, estetic și religios" din septembrie 2013

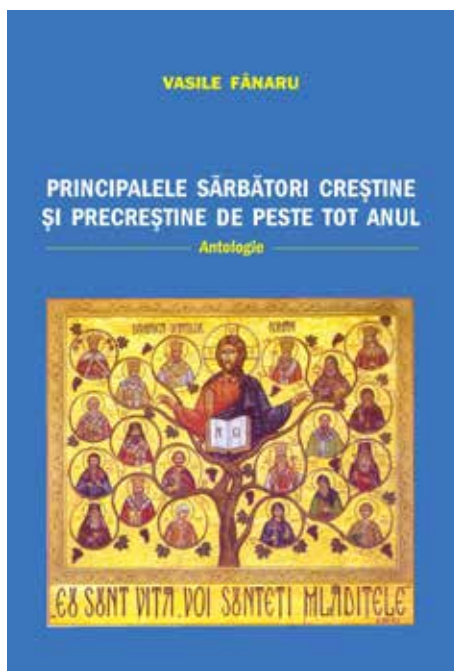
Lansări de carte

VASILE FÂNARU - „PRINCIPALELE SĂRBĂTORI CREȘTINE ȘI PRECREȘTINE DE PESTE TOT ANUL”

LĂCRĂMIOARA-IOLANDINA IVAN

Domnul VASILE FÂNARU și-a lansat, vineri 4 iulie, orele 10.00, cartea „**PRINCIPALELE SĂRBĂTORI CREȘTINE ȘI PRECREȘTINE DE PESTE TOT ANUL**”; volumul conține toate sărbătorile religioase din an, viața sfinților sărbătoriți în calendarul creștin-ortodox, importanța acestor sărbători religioase ce sunt însemnate cu cruce roșie, sau cu cruce neagră, obiceiuri și tradiții românești de odinioară, specifice zonei noastre; în carte există și un capitol special dedicat plantelor tămăduitoare. Ideea unui asemenea material amplu și dificil de realizat, i-a venit în urma unei “convorbiri” pe care o aveau două consătențe, pe care a auzit-o întâmplător, din care a dedus că una dintre ele nu știa că în acea zi era o mare sărbătoare religioasă, dar ce era și mai grav, este că nu știa semnificația acelei sărbători; atunci a luat decizia că ar fi potrivit să scrie o carte despre anul tradițional românesc.

Prefața cărții a fost semnată de preotul paroh al Comunei Băcani, **Țilea Liviu-Cristian**, care în cuvântul său a lăudat curajul autorului de a aduna și de a publica un asemenea material. La evenimentul care s-a desfășurat în sala de festivități a Primăriei și Consiliului Local Băcani, au fost prezenți: Profesor Doctor MONU ELENA, Președinta Academiei Bârlădene, Primarul MATEI CONSTANTIN, Consilierul C.A.R.P. Bârlad, RÂNCU LIVIU - ADRIAN. De asemenea, la eveniment au participat familia autorului, viceprimarul Stoica Vasile, fostul primar al comunei, Velică Elena. În sală au fost prezente cadrele didactice de la Școala Băcani, foști dascăli, astăzi cu statut de pensionari, săteni și alți invitați. Cu acest prilej s-a lansat și numărul 3/iunie 2014, al Revistei de cultură „BĂCANII” și fiecare invitat participant a primit câte un exemplar; ca bucuria să fie și mai mare, domnul consilier Râncu,

a oferit și câte un număr al revistei “VIAȚA NOASTRĂ”, revistă de cultură, atitudine și patriotism publicată de C.A.R.P. “ELENA CUZA” Bârlad, iar autorului Vasile Fânaru o diplomă de merit.

Doamna Monu Elena a făcut precizări avizate despre “NUNTA DE LA SUSENI ȘI TRAGICUL EI EPILOG”, articolul dumneaei publicat în revista „Băcanii.” Domnul primar a ținut să precizeze că revista comunei care apare acum trimestrial, și este sponsorizată din fondurile primăriei, va încerca să o transforme într-o publicație lunară. La final, doamna profesor IVAN LĂCRĂMIOARA-IOLANDINA, a “oferit” câte un CATREN în dar, celor implicați în activitate:

1.PENTRU DOMNUL VASILE FÂNARU, AUTORUL CĂRȚII

S-A PUS BINE CU SFINȚII, ÎNCĂ DE PE PĂMÂNT,
CE-I SCRIS, PE FOI RĂMÂNE...NU VA ZBURA ÎN VÂNT!
CÂND VA AJUNGE LA POARTĂ ALĂTURI DE PĂRINTE,
OARE CARE DIN DÂNȘII O VA LUA-NAINTE?

2.PENTRU PĂRINTELE PAROH, LIVIU- CRISTIAN ȚILEA

AVEM NOROC DE-UN PREOT CE-A SCOS SATUL ÎN FAȚĂ,
SE VEDE-N FAPTE ȘI DIN CARTE CE-A SCRIS ȘI ÎN PREFAȚĂ,
NU-I CAZUL SĂ GHICIM ȘI NICI DA CU GHIOCUL,
CERT ESTE CĂ-N BĂCANI, OMUL SFINȚEȘTE LOCUL!

3.PENTRU DOAMNA PROFESOR DOCTOR, ELENA MONU

ATÂTEA TITLURI ARE... CĂ-MI DAU BĂȚĂI DE CAP,
SPUN NUMAI CĂ E DOCTOR ȘI ASTFEL AM SĂ SCAP;
NOI, OAMENI SIMPLI, NE PLÂNGEM...

CĂ GREA E-A-NOASTRĂ CRUCE,
ISTORIA MOLDOVEI TOATĂ, EA, CUM DE-O POATE DUCE?

4. PENTRU DOMNUL CONSILIER C.A.R.P. BÂRLAD, LIVIU- ADRIAN RÂNCU

CE BINE-I CÂND MUNCEȘTI ȘI NU ESTE-N ZADAR,
O DIPLOMĂ PE MERIT ȘI...BANI ÎN BUZUNAR,
PENSIONARII DECI, SUNT BUNI DE LĂUDAT

ȘI DOMN'CONSILIER CĂ... I LE-A ACORDAT!

5. PENTRU DOMNUL PRIMAR, CONSTANTIN MATEI

TOT AUZIM: COMUNA ARE-UN BUGET SĂRAC,
PĂI DE-I AȘA...PRIMARUL, DE CE NU E POSAC?
DACĂ-ȘI PERMITE CA BANII SĂ MEARGĂ LA REVISTE,
E OARE-ADEVĂRAT... SAU CINEVA NE MINTE?

OANA ANDREI PAVĂL „SĂRUTUL MĂRII - THE KISS OF THE SEA”

Miercuri, 9 iulie 2014, ora 17 sala de lectură a Bibliotecii „Stroe S. Belloescu” din Bârlad a devenit din nou neîncăpătoare. Un public select, care aduce faimă Bârladului cultural, a asistat la un eveniment într-adevăr emoționant: lansarea celui de-al doilea volum de versuri al poetei româno-canadiene Oana Andrei Pavăl, fiica poetului bârlădean Petruș Andrei.

După volumul de debut „Sărutul curcubeului” (Editura „Sfera”, Bârlad, 2008) Oana Andrei Pavăl editează un al doilea intitulat „Sărutul mării” - „The Kiss of the Sea” (Editura „Sfera”, Bârlad, 2014), versiunea în engleză fiind în traducerea autoarei.

Moderatorii evenimentului au fost: distinsa și amabila directoare Cristina Vizitiu și simpaticul și imprevizibilul scriitor Marian Constandache.

Prezentarea, făcută de eminentul profesor și eseist Gruia Novac, a fost cu atât mai valoroasă cu cât acesta de o vreme se retrăsese din viața publică. Sperăm să citim această interesantă expunere în una din publicațiile bârlădene.

Cel de-al doilea prezentator, tatăl poetei, vizibil emoționat, amintește momentul debutului revuistic al poetei și citește din primul volum și din al doilea.

În momentul în care este rugată să se prezinte și să

citească din propriile creații, inimile celor din sală băteau la fel cu a ei. Poeta simte fluxul de simpatie din partea sălii și se confesează cu sinceritate, amintind că și-a luat

forța de a înfrunta viața de la mama sa, profesoara Livia Andrei, și talentul de a compune versuri de la tatăl său.

După a patra poezie, poeta izbucnește în lacrimi, tatăl său o îmbrățișează vizibil emoționat, iar ascultătorii cuprinși de fiorul emoției izbucnesc în aplauze prelungite.

Tuturor celor prezenți, poeta le oferă volumul abia apărut, semnându-le autografe.

Autorii bărlădeni, dar și cei din alte județe ale țării găesc în acest templul al culturii care este Biblioteca „Stroe S. Belloescu” locul ideal pentru a-și transforma

emoțiile și trăirile în artă pentru ca, prin ea să provoace trăiri și emoții în sufletul celor prezenți.

Mulțumim din toată inima celor care au făcut posibilă o asemenea întâlnire.

Cronicar

MAREA

În fața mării
eu mă simt
puternică și vie
mă simt poezie
alunecând
din sufletul tău
și plecând
dincolo de timp
într-o călătorie
unde eu și cu tine
contopiți cu lumina,
suntem împreună
în fiecare zi
până la nesfârșit.

THE SEA

Facing the sea
makes me feel
strong and alive
I feel like a poem
sliding down
from your soul
and traveling
farther than time
going on a trip
where you and I,
one with the light,
are together
every day
until the neverend.

AUTOPORTRET

Mie, când mi-e dor
mi-e dor tare
aproape mă doare.

Eu când iubesc
chiar știu să iubesc
suflete în jur înfloresc.

Eu când cred în ceva
cu toată inima cred
roade divine culeg

SELF-PORTRAIT

When I miss
I miss so badly
that it almost hurts

when I love
I love for real,
souls around me are blooming

when I believe
I believe from my heart
and harvest divinity.

CADOU

Îți dăruiesc
timpul meu
sunt o parte din tine,
o parte beteagă
menită să te-nțeleagă
să te aline
să te facă bine
și-apoi să ardă
de inimă fierbinte
și să cadă
lăsându-te mai întreg
ca-nainte

MY PRESENT

I offer you
my time
I am a part of you,
a wilting part
meant to just
understand you,
comfort you,
make you healthy
and afterwards
fall, burned
by my ardent heart
leaving you well
and more whole
than ever before.

DRAGOSTE

Aștept mângâierea
mâinilor tale
și-a noastră
sărutare
din cap
până-n picioare.

Le simt venind
ca o revărsare
divină
mișcare lină
din întuneric
spre lumină.

LOVE

I am waiting
to feel the touch
of your hands
and our kisses
from head to toe

I feel them coming
like a divine
torrent flowing
from the dark
to the light.

Personalități ale muzicii

IONEL FERNIC

Maestrul romanței românești

Motto: "Iubesc femeia
De dor nebună".

PROF. NECULAI GHEȚU

Compozitor, poet, aviator și parașutist, Ionel Feric (1901 – 1938) și-a încheiat viața la numai 37 de ani (a murit într-un accident de avion). Sutele de romanțe, tangouri, cântece în stil popular i-au adus o faimă deosebită între anii 1925 – 1938. El și-a împărțit scurta-i viață de boem între Galați, Ploiești și București.

Copilăria, cu primele studii de pian, și-a petrecut-o la Galați, unde a început de altfel, să compună sub îndrumarea profesorului Theodor Fuchs. Romanța "Țiganka" pe versurile lui Artur Enășescu și balada "Cruce albă de mesteacăn" pe textul lui Ion Sân – Georgiu, i-au adus tânărului compozitor o nebanuită popularitate.

Poposind la Ploiești, a cântat în diferite formații de local, susținând coloana sonoră (la pian), pe vremea filmului mut, la cinematograful "Cooperativa". A început să scrie versuri, pamflete, editând revista satirică "Să nu te superi că te-njur", publicând volumul de versuri "Prăpăstii".

A compus muzica și cupletele spectacolului "Ploiești în băscălie" (1930) pentru Grădina de vară "Grivița", precum și piesa de teatru "Pui de lei".

De această perioadă se leagă câteva din cele mai inspirate pagini muzicale ale lui Ionel Feric, cum ar fi: "Îți mai aduci aminte doamnă", "Tangoul Minciună", "Beau" și "Ultima scrisoare".

Primit în "Societatea Compozitorilor Români" (1930) și invitat de Nicolae Kirițescu să

colaboreze la "Teatrul Cărbuș", condus de marele comic Constantin Tănase, tânărul compozitor s-a stabilit în capitală.

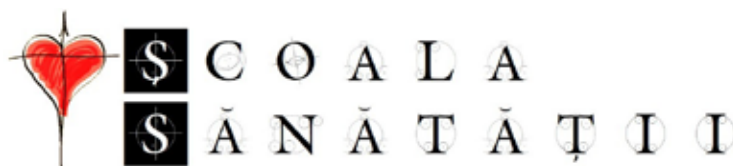
Aici, Ionel Feric și-a impus talentul muzical, în mai puțin de un deceniu, publicându-și una după alta zecile de lucrări ce i-au adus notorietatea: "Iubesc femeia", "Pe sub fereastra-mi curge un râu", "Dar ești la fel ca toate celelalte", "Mai spune-mi încă o dată", "Dormi păpușă", "E primăvară", "Noapte bună" și multe altele. Feric scria de obicei singur textele pentru melodiile sale, mai toate pe ritmuri de tango. Toate acestea răsunau zilnic la radio și în

repertoriul tuturor lăutarilor bucureșteni.

Moștenirea sa artistică, romanțele în special, ne farmecă și astăzi, după aproape un veac de la lansarea lor, prin bogăția inspirației melodice, prin originalitatea discursului muzical și prin spontaneitatea expresiei artistice.

Veșnic nemulțumit de lipsa de poezie a existenței de odinioară și de lipsa de prețuire a muzicii ușoare românești, Feric s-a făcut aviator, încercând să zboare cu adevărat, după ce zborurile sale fanteziste fuseseră rețezate neîncetat. Se prăbușește cu avionul său la 22 iulie 1938 peste codrii Sucevei, ducând cu sine un izvor generos de melodii ascultate și astăzi cu plăcere în special de persoanele de vârstă a treia, din care face parte și semnatarul evocării de față.

REȚETĂ PENTRU O VIAȚĂ LUNGĂ*

PROF. ECATERINA TELETIN

Printre grijile noastre cotidiene, adeseori se strecoară și întrebări de genul: ***Ce gătim și cum gătim, ca să fie mai gustos, mai economic și mai sănătos?***

Ca și observator a ceea ce se întâmplă în familia mea lărgită, unde copii și persoane de toate vârstele se informează cu privire la noi rețete, condimente ce nu au fost utilizate până în acel moment, mă simt obligată să citesc materiale legate de nutriție.

Așa se face că am hotărât să fac cunoscute unele dintre cele mai simple recomandări oferite de către nutriționiști, care se află la îndemâna tuturor. Pentru că viața ne este dată ca dar o singură dată trebuie să ne bucurăm de ea trăind frumos, sănătos și fericiți. Pentru acest lucru e necesar să adoptăm un stil de viață sănătos.

Moda dietelor pentru slăbit a pătruns și la vârste mai înaintate, nu numai la tineret. La dieta ovo-lacto-vegetariană-mixtă nu este îndeajuns cunoscut efectul produs în starea de sănătate a celor care o îmbrățișează. Orice dietă se ține după recomandarea medicului de specialitate, după un număr specific de analize. Orice dietă făcută la întâmplare poate aduce prejudicii sănătății. În stabilirea dietelor se are în vedere o serie de factori valabili și în alimentația sănătoasă: efortul depus la locul de muncă, anotimpul, religia și obiceiurile familiei.

Într-o rație alimentară pe 24 de ore se are în vedere numărul de calorii, dar și niște principii alimentare.

Pentru că ne aflăm într-un anotimp generos cu o ofertă bogată în cereale, legume, fructe, plante oleaginoase și legume - e nevoie să completăm hrana cu: ouă, produse lactate și carne sub diferite preparate, dar foarte puțin conservate.

Produsele de ordin vegetal conțin grăsimi nesaturate, nutrienți esențiali, săruri minerale și apă. Fibrele vegetale au rolul de a îndepărta toxinele generatoare de boli, iar sărurile minerale și vitaminele ne dau vigoare și ne întăresc imunitatea.

S-a constatat în știința medicală faptul că majoritatea bolilor se instalează în corpul nostru din cauza imunității scăzute determinată de blocarea globulelor albe – **leucocite** - „elemente figurate din structura sângelui care se blochează în perioada în care suntem supărați,” scade imunitatea pentru că leucocitele își pierd funcția de fagocitoză. Nu este mai puțin adevărat că stilul de viață greșit favorizează instalarea bolilor. Ce mâncăm,

cum mâncăm, când mâncăm, câtă mișcare facem, câtă apă bem, cum ne menținem curățenia corporală și a mediului, cât ne expunem la soare, cât ne odihnim, cât sunt de cumpătați și cum reușim să ne stăpânim nervii.

Iată câteva principii privind stilul de viață despre care se vorbește tot mai mult. Nu trebuie să neglijăm factorii exteriori care ne influențează.

Exemplu. Relațiile familiale și cele de la locul de muncă. Aparatele folosite ca auxiliare la locul de muncă și acasă, mijloacele de transport în comun sau cele personale, relațiile cu vecinii.

Dacă am studia fiecare din elementele amintite mai sus și modul cum ne influențează am ști să le respectăm în vederea menținerii în stare bună a sănătății noastre.

Parametrii sănătății de pildă, sunt mai buni după o activitate fizică pentru că în timpul și după activitatea fizică organismul secretă hormoni, de aceea se consideră ca activitatea fizică este legea vieții - scade tensiunea arterială și pulsul de repaus, scade nivelul colesterolului dăunător –LDL crește - HDL colesterolul bun, întărește oasele, fixează calciul și sărurile minerale cu precădere peste 50 de ani. Exercițiul fizic înlătură sau ameliorează depresia, combate stresul, sporește nutriția, scade greutatea corporală prin arderea grăsimilor, este un bun somnifer, menține gândirea, voința, dispoziția pozitivă. Cel mai ușor mod de mișcare este mersul pe jos în ritm vior, grădinaritul, elemente simple de mișcare a membrelor și a corpului, jocuri sportive pentru cei care le pot executa.

NU ÎNTÂMPLĂTOR CONSILIUL DIRECTOR AL C.A.R.P. „ELENA CUZA” BĂRLAD ORGANIZEAZĂ „CROSUL ÎN GRADINA PUBLICĂ”, ”CONCURSUL DE TENIS DE MASA ȘI ȘAH.”

Dacă aproximativ 70 % din corpul nostru este apă sub diferite forme, sânge, lichid limfatic, lichid interstițial, etc. ne închipuim că nicio celulă nu poate funcționa fără apă. Nu-i o glumă când se insistă prin publicitate să se consume cel puțin 2 litri de apă pe zi. Dacă nu bem suficientă apă, multe din funcțiile organismului nostru ar suferi. Creierul este alimentat cu oxigen cu nutrimente, cu vitamine și săruri minerale. Eliminarea toxinelor și a dioxidului de carbon rezultat în urma arderilor din celula nervoasă, dar și a celorlalte celule este transportat de la celulă la organele de excreție, tegument, plămâni, rinichi. Când lipsește apa din organism apar dureri de

cap, amețeli, încetinirea digestiei, constipația, pulsul slab și respirație greoaie. De ce?

Pentru că circulația sângelui are un anumit ritm dat de funcția inimii. Toxinele acumulate în celule sunt transportate mai greu, arderile sunt mai încete, absorbția lentă, reziduurile rezultate în urma digestiei se depozitează în colon din care rezultă substanțe toxice.

Pentru că nevoia de apă este acoperită de absorbția din colon se recomandă ca dimineața, înainte de masă să bem un pahar de apă, înainte cu 30 de minute de masa de prânz un alt pahar, unul - două pahare înainte de culcare. Dacă le socotim ar fi cam opt pahare de apă, dar putem să bem și mai multe. Acest lucru depinde de anotimp și de hrană.

Nutriționiștii consideră că ceaiurile, laptele, siropurile, compoturile și sucurile de fructe sunt alimente.

Soarele de exemplu, este o sursă de energie pentru plantele noastre, iar lumina este vitală pentru lumea vie. Ea stimulează sistemul nervos, glandele cu secreție internă (endocrine), reglează ritmul biologic, formează și fixează vitamina D. Dacă ținem seama numai de factorii amintiți vă asigur din proprie experiență că ne vom simți în parametri normali de greutate, de acuitate a organelor de simț, de echilibru și sănătate mentală. Nu trebuie să pierdem din vedere respectarea orelor de masă; să ne asigurăm că avem hrană diversificată, că rația alimentară

asigură cantitatea de calorii în funcție de anotimp, vârstă, sex, efortul depus pentru munca prestată, mediu și suferințele noastre (diabet, obezitate). N-aș pierde din vedere că nici modul în care se servește masa: aspectul veselei și a mâncării care asigură apetitul, atmosfera plăcută, hrana adecvată copiilor, bătrânilor și adulților.

E timpul când putem să păstrăm multe din bunătățile verii și a toamnei în sticle și borcane, să le congelăm sau uscăm, pentru că în anotimpul iernii să ne asigure necesarul de vitamine, fibre și săruri minerale. Prepararea lor în casă fără conservanți, îndulcitori sau alte substanțe chimice garantează menținerea tonusului vieții. Nu contest nici unele preparate din comerț, numai că trebuie să fim atenți ce se ascunde în eticheta de pe borcan sau sticlă. Atenție la condimente și plante aromatice care se folosesc pe scară largă fără a ține cont că nefiind folosite în familie și în general la noi în țară, organismul nu are fermenți și enzime pentru digestia lor. Acestea fiind preparate de corpul omului după 2-3 luni de folosire, dau gust bun mâncării, sunt plăcute și apetisante, dar de multe ori au un efect negativ.

* În realizarea acestui material s-au utilizat volumele Elena Pridie, *Rețete pentru sănătatea noastră*, Editura Viață și Sănătate, 2012 și Sari Harrar, Debra Gordon, *Rețete pentru o viață lungă*.

GONARTROZA - AFECȚIUNEA CARE IMOBILIZEAZĂ GENUNCHIUL

Specialist în kinetoterapie și motricitate specială
DANIELA T. TEODORU

„Sănătatea este o comoară pe care puțini știu să o prețuiască, deși aproape toți se nasc cu ea”.
(HIPOCRATE)

Printre multiplele afecțiuni care se tratează în cadrul cabinetului de fizio-kinetoterapie aflat în incinta unității C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad, se numără și gonartroza pe care voi încerca astăzi să o prezint. Este o afecțiune de care auzim din ce în ce mai des în zilele noastre.

Gonartroza este o afecțiune localizată la nivelul genunchiului, situat între cele mai lungi oase din corp. (tibia și femurul) Este o articulație clasică de tip balama, ce se îndoaie spre spate, nu înainte sau în lateral - de aceea recuperările sunt de lungă durată, efectuându-se în mai multe etape. Mai mult de atât, este cea mai mare articulație a organismului uman, destul de puternică

pentru a purta întreaga greutate a corpului nostru. De asemenea, genunchiul joacă un rol important într-o serie de momente și activități zilnice (stat pe scaun, încălțat, urcat, ridicarea obiectelor de jos, etc.) sau activitățile profesionale.

De obicei, debutul gonartrozei este semnalat de artroza de la nivelul genunchiului (când oasele își pierd abilitatea de a aluneca unul pe lângă celălalt și se freacă unul de altul, efectul fiind dureros). Pe parcursul evoluției ei, artroza genunchiului poate trece prin trei etape, de la dureri ușoare până la blocarea genunchiului. (desigur nu sunt toate obligatorii, procesul putând fi de multe ori întârziat sau stopat) La pacientul cu gonartroză,

cartilajul articular se uzează progresiv, devine aspru și neregulat și astfel alunecarea dintre extremitățile osoase este anevoioasă și dureroasă. Extremitățile osoase care participă la articulație dacă sunt lubrefiate de lichidul sinovial, permit genunchiului să se miște liber și fără durere.

Gonartroza este o afecțiune întâlnită în cele mai multe cazuri la persoanele peste 40 de ani, majoritar la cele de sex feminin și eventual care au factori suplimentari de risc (deși nu e neapărat) cum ar fi: obezitate, diabet zaharat, tulburări hormonale, boli neuromusculare, traumatisme, sarcină, ligamente cu rezistența scăzută. Simptomul gonartrozei este durerea.

La apariția primelor simptome (durere și dificultate de a mobiliza genunchiul, tumefierea articulației, mers șchiopătat etc.) este bine să luăm legătura cu un medic de specialitate, care va efectua o serie de investigații clinice și paraclinice. Este foarte importantă discuția cu medicul, cu kinetoterapeutul, să știm să explicăm cum sunt durerile și când apar ele (la urcat și coborât scări, la mers, în repaus). Tratamentul se aplică în funcție de stadiul bolii, respectiv se combină procedurile de fizio-kinetoterapie cu tratamentul medicamentos, infiltrațiile intraarticulare, iar în cazurile avansate chiar intervenție chirurgicală.

Fizio-kinetoterapia este o parte importantă a tratamentului și recuperării pacientului.

Gonartroza poate produce o atrofie a mușchiului cvadriceps și astfel, se ajunge la scăderea și apoi la limitarea mobilității.

Ca specialist în acest domeniu vă recomand diverse modalități de prevenire a gonartrozei cum ar fi:

- scăderea în greutate;
- adaptarea unei diete sănătoase (consumați fructe și legume, alimente bogate în calciu);
- evitarea ridicării de greutăți;
- evitarea activităților care exercită o tensiune excesivă asupra genunchiului;
- practicarea unor exerciții ușoare de flexibilitate;
- hidratarea (articulațiile sunt formate din 70% apă, care ajută la lubrefierea cartilajelor).

Trebuie reținut faptul că educarea pacientului este o componentă esențială în tratamentul gonartrozei făcându-l să înțeleagă că schimbarea stilului de viață este foarte importantă, iar neglijarea poate duce la urmări foarte grave.

Închei cu speranța și încrederea că informațiile expuse în acest articol vă vor ajuta să înțelegeți multiplele funcții ale corpului dvs., cum funcționează acesta și cum să-l faceți mai puternic, mai sănătos. Ar fi cea mai frumoasă răsplată pe care un specialist și-ar dori-o.

"Oamenii pot spune orice despre tine

Te pot alunga, te pot răni, te pot uita

Te jignesc, te folosesc, te provoacă sau te umilesc

Te folosesc

Dar nu îți pot fura ceea ce ești, ceea ce știi, ceea ce simți sau ceea ce ai în suflet".

("Oameni, gânduri, rânduri" de Iustina Talea)

SPORTUL VIEȚII

OVIDIU KERES

Sportul înseamnă mișcare, mișcarea înseamnă viață
Suntem sportivi cu toții, unii amatori, alții de performanță
De când ne naștem, orice mișcare e speranță
Alergăm întruna, indiferent că este cald sau gheață.

Activi în viață prin simpla deplasare
Dovedim că speranța niciodată nu moare
Ci continuă, din generație în generație
Fiind activi în orice domeniu și având multă creație.

Sportul este religia fizicului, viața e biserica
Fiecare sport își are adepții, orice zi este sfântă, nu doar duminica
Sănătatea este sportul ce ne ferește de spitale
Suntem vii, datorită mișcării și a sănătății mintale.

În România, sportul și mișcarea au luat amploare
Există multe ramuri sportive și mijloace de comunicare
În mass media, sportul continuă să fie o valoare
Și îndeamnă poporul, la cât mai multă mișcare.

Dezlegări rebus:

Țări: SUECIA - QATAR - UNGARIA - PERU - A - IRAK - TUNAS - SPANIA - KOMI - RITM - DUNAREA - OR - ALOSE - II - MIATA - TIC - CC - AAR - TURCIA - E - N - ASIRIA - SAH - ISLANDA - MALI - ANDRIA - LIBIA.
Capitale: AMSTERDAM - T - TAMISA - LIDO - EN - TEBA - RUK - NIL - NAIROBI - ALIPIT - OSLO - AMAN - ASII - D - AR - ENE - NS - AV - IORDAN - P - MINSK - RUINA - ANI - AKI - PUR - SEUL - BEIRUT - CARACAS - UKA. **Fluvii:** DUNAREA - NIL - ORENOC - TEJO - NARAN - PAVIA - LED - ROMA - R - A - IANTZI - PA - MADRID - SOL - EMA - P - GABON - RA - ARNO - IPE - IZA - UELE - EM - COLN - LORENA - ANGARA - RHIN.
Munți: ALPI - EVEREST - TAURUS - TEBEA - LI - ARARAT - CN - ANINA - EREBUS - SIN - LAZ - ZE - A - CASIN - FANN - RILA - AULT - ET - A - TENDRE - OMU - RV - DEAL - PRIN - AAR - CRETA - RE - UINTA - ARDEAL. **Pătrat:** PRAGA - RURAL - ARABA - GABON - ALAND. **Aritmogrif:** LUXEMBURG - ALBANIA - CIPRU - ROMANIA - DANEMARCA - POLONIA - ARGENTINA - MALDIVE.

VALEA CU SALCÂMI ÎNFLORITORI!

FARM. ȘTEFAN CONSTANTINCIU

*Scăpat din jungla urbană, timid, iscoditor, dau clipei un alt sens ... provocator!
Las pradă gândul celor ce emoții cheamă ...
Trăiesc tăcut imagini cu aerul-mpletit, parfum adus din valea cu salcâmi
Și simt cum glasul împovărat de zile, dă gândului trăire, și dorului chemare de îndepărtate amintiri...
Copilăria mea sfârșită, în robie pomenită ... dă forță simțurilor, și soare nopților din mine ...
Și vai cât sufăr că-s dus departe, de roua dimineții, de strigătul cocoșului triumfător ...
Și nimeni nu dă știrea, că viața-i semn în moarte, când gândul ne rămâne, finalmente-n noapte....
Și totuși ... în fața mea, un film se derulează salvator!
Și aud cum glasul de copil, croiește, din nou lumina zilei, și noaptea tot dispare, și dispare ...
E Universul meu, clonat se pare ..., adus cu tot cu dor, din valea cu salcâmi înfloritori ...*

CÂNTEC ÎN ZBOR

PROF. ELIZA-MIHAELA ARTENE

Ești tipăt de pasăre
Cu priviri îmbătate de-albastru...
Te-aștept să-ți culeg cântecele
La fiecare vamă.
Mă desprind de pământ
Ca un zmeu de hârtie
Și aș vrea vânt să-ți fiu
Să-ți simt taina din aripi...
Mă simt colț de cer sfărâmat
Și aerul rece mă rătăcește
Prin ciorchini de lumină...
mi-alunecă degetele pe zborul tău
și-ncep să mă tem...
Mă învelesc cu strigătul tău
Așteptând să-ți speli ochii
în prima ploaie de-april...
Sunt aici... nu te uit...
Ascultându-ți ecoul, mă voi furișa
Într-un miez de cuvânt
Să învăț să-ți respir adevărul.
Cu fiecare clipă,
Îți voi implora cântecul să revină
La hotarul dintre astăzi și ieri...

(din vol. *Firul de iederă*, Iași, 2009)

IMN

TEODOR OANCĂ

Mărește plaiuri sufletul ni-l poartă
Cu dor nestins și-al munților ecou,
De când ne știm nu ne-am desprins de vatră
Și-am învățat cu sânge ce este nou.

Pământul țării-i una cu străbunii,
Ni l-au lăsat cu dragoste de neam
Și am învins urgiile furtunii,
Altfel nici țară poate nu aveam.

Că ni-i comună calea veșniciei,
Cu cât credința noastră e mai mare,
Mai răsplățiți suntem cu rodul gliei.

Și hotărâți ne știm ca niciodată,
Avem un țel să ne clădim un rost,
Chiar dacă este calea de durată
Și toate se măsoară printr-un cost.

E Dunărea izvor de omenie
Și sunt Carpații leagăn pentru noi,
Nici nu cunoaștem altă Românie,
De-aceea suntem muntelui altoi.

ACASĂ

DORINA STOICA

Acasă e locul unde vecinii sunt cu fiecare an ce-a trecut mai puțini,
Aici vara miroase-a iarbă cosită, a regina nopții, a ploaie și-a crini

Și-i mărul cu ramurile încărcate de rode ce s-aplecate pân-la pamânt.
Acasă e locul cel mai frumos, mai primitor mai cald și mai sfânt.

E mama bătrână ce m-așteaptă la poartă pe banca de lemn
Cea care m-a născut, m-a învățat cum să fiu om credincios și demn.

De-aici am plecat în lume dar în suflet ca pe-o comoară port
Acest loc magic, de nu l-aș avea mi-ar fi cu mult mai greu să suport

Povara zilei, cu lacrimi ascunse s-o duc pân-ce soarele a asfințit,
Iar seara, să nu adorm până ce lui Dumnezeu nu i-am mulțumit.

Acasă înseamnă prezent dar cel mai mult înseamnă pentru mine trecut,
E suma a tot ce în viață am trăit și a tot ce până azi am făcut.

E-un univers închis într-o lume mai mică prin care trec și trec
Locul unde viața dar și veșnicia întreagă vreau să-mi petrec.

Acasă e locul acela tainic unde cerul se coboară pe pământ
E bunica, e tata, e mama, e leagănul copilăriei și este mormânt.

Mă văd uneori priveghind noaptea întreagă lângă fântână
Îndragostită de un coleg de școală pe care-l țineam timidă de mână...

Visez foișorul din mijlocul curții unde ne-adunam în sărbători
Și plăcinta caldă cu brânză al cărei gust îl simt pe buze adeseori.

Acasă-i mirosul de pâine rumenită-n cuptorul cel mare de lut,
E nukul din capătul livezii ce vara oferă un loc răcăros și plăcut.

O, cum aș reveni acasă, cea mai mică dintre copii mamei să fiu,
Să gust mierea din faguri să număr stelele noaptea până târziu.

Să dau vremea înapoi, s-adun timpul ce fără de rost l-am risipit,
Să mă urc pe stogul de fân cu miros de rai, ce-abia s-a cosit...

Nu este loc în lume mai frumos, mai adevărat, aici sunt iubită și dorită.
Cât știu că undeva e un loc numit ACASĂ, ca om, mă simt împlinită.

MARIN ROTARU, învățătorul pensionar

IFTENE CIORICIU

Domnule Marin Rotaru
Binecuvântat ți-e harul
Peste timp și peste vreme
Frumosul de a așterne.

Cutreierând și căutând
Răscolind istoricul pământ
Ai descoperit mărturii
Despre trecutul noastre-i glij

Din cupa darului plină
Scoți legende la lumină,
Storcând din mărgăritare
Adevăruri grăitoare.

Dăltuind în lemn și-n piatră
Cu inima ta curată
Geniului fiind solie
A sculpturii poezie.

În curtea casei din Giurcani
Ai șlefuit zeci de ani
Asezându-ți haru-n trepte
Din creații înțelepte.

O legendă ești, Marine,
Ai făcut arta din tine
În a casei tale zestre
Ți-ai pus sufletul, maestru.

Bun român, un vasluian
Mândru neaoș giurcănean
Creator și patriot
Arheologiei despot.

Soț fidel, tată, profesor
Revistei *Elanul* director,
Prieten de meserie,
Un munte de omenie.

Domnule, Rotaru Marin,
Că exiști, îți mulțumim !
Dorindu-ți succese eterne
Noi, Ilinca și Iftene.

De-aș fi știut că pleci, iubite,
Când mă gândesc și-acum mă-nfurii
Căci te-am condus chiar eu la gară
Să urci în trenul despărțirii!

Deși se-ndepărtase trenul,
Eu printre lacrimi mai zăream
Cum fluturai batista albă
Și-ți aplecai capul pe geam.

Am stat mult timp nemișcată
Nici nu vedeam, nici n-auzeam
Doar mai simțeam câteodată
Pe cei grăbiți ce mă loveau.

Îmi amintesc că toată noaptea
Pe-o bancă veche am rămas
M-a prins acolo dimineața
Plângând și uitându-mă la ceas.

M-am ridicat să plec spre casă,
Dar ceva mă ținea pe loc
Atunci am presimțit, iubite,
Că n-o să te mai văd deloc!

Mi-ai spus că pleci pân' la părinți
Că sunt bolnavi, căzuți la pat
Ce n-aș fi dat să nu mă minți
Să poți să-mi spui de ce-ai plecat!

Eram atât de fericită
Și mândră de iubirea ta,
Dar tu ai pus-o în bagaje
Și ai plecat cu tot cu ea.

Ce mult aș vrea să știu, iubite,
Dacă ți-e rău sau de ți-e bine
Dacă ai găsit altă iubită
Să te iubească așa ca mine?

Ce mult aș vrea să știu, iubite,
Cum mai arăți și ce mai faci
De ți-au ieșit firele albe,
Cu sănătatea cum te-mpaci?

Eu m-am împăcat demult cu soarta
Spunând c-așa a fost să fie,
Dar am închis de-atunci și poarta
A inimii mele pustie!

Mergând câteodată-n gară
Mai văd câte o fată tristă,
Privind spre tren, la geam apare
Un cap și-o mână c-o batistă.

De-ar fi să te reîntorci vreodată
Și să dăm timpul înapoi
Aș vrea să mergem tot în gară
Și-n tren să urcăm amândoi!

De-atâția ani seară de seară
Ascult acea melodie tristă cu:
"A plecat un tren din gară
Eu, fluturând dintr-o batistă"!

COPIL (STRĂIN) RĂTĂCIT

IOANA TEODORU

Când mama mi-a dat viață
Într-un cătun "Adam"
Era multă verdeață
Și roșu în calendar.

Era o zi ploioasă
Cu cer întunecos
Dovadă că în viață
O să-mi fac un rost
Dar nu a fost așa
Precum se tălmăcea
Că-n anul (1946) patruzeci și șase
Venise seceta.

Și am ajuns departe
Cu trenul "Foametea"
Să scap de sărăcia
Care dăinuia.

Când am plecat de acasă
Aveam vreo șase ani
Într-o rochiță albastră
Și în buzunar cinci bani.

Plângea mama în poartă
Și fruntea și-o ștergea
Iar fața ei cutată
Mereu se înroșea
Că plec din sat departe
Petru a mă salva.

De rătăcești prin lume
Și întreabă cineva
De unde ești copilă?
Și care-i mama ta?
Tu să răspunzi frumos
Așa mă învăța
A Saftei Decianu
Județul Tutova.

În Arad m-am instalat
Într-o casă boierească
Cu răceală m-am tratat
Nu grijă părintească.

Soarta mi-a zâmbit puțin
Mâncam coji de pîine
În traiul groazei ce-l duceam
Visam zile mai bune.

CUCU

Cântă cucu-n vârf de brad
Și ne cheamă la arat
Ca el pot cânta și eu
Dar nu strig numele meu.

Cântă și nu contenește
Și la viață ne trezește
El nu cântă în zadar
În buzunar să ai un ban
Ca să ai roade bogate
Mult belșug succes în toate.

Cuce, tu ești solitar
Cum sunt și eu de trei ani
Tu îți cânti cântecul tău
Și eu duc necazul meu.

Tu clocești în cuib străin
Și ești tare ocupat
Eu sunt plină de venin
Și mă satur de oftat.

Cânti cu glasul tău duios
Cu codița răsfirată
Te urci cât poți de sus
Să te vadă lumea toată.

VERSURI ÎNCHINATE SCULPTORULUI, MAESTRULUI MARCEL GUGUIANU

DUMITRU OLARU

Din muncă și-a făcut un mit
Ce i-a dat forță și speranță
Și-un dor de oameni infinit
L-a urmărit întreaga-i viață.

Cu mintea maestru-și privea piatra
Pătrunsă-adânc de doruri sfinte
Apoi lovea în ea cu dalta
Până-ncepea piatra să cânte.

Dacă gorjenii se mândresc
Cu Constantin Brâncuși „Titanul,”
Noi bârlădenii, e firesc,
Să ne mândrim cu Guguianul.

Fiind copil de cofetar,
El nu l-a mai urmat pe tata
De ceruri înzestrat cu har,
Pe veci s-a logodit cu dalta.

În dorul lui fără sfârșit
De a fi muncii credincios
A scos din piatră ce-i urât,
Lăsând în ea tot ce-i frumos.

Simți bucuria cum se suie
În neuroni cu tot elanul
Când la Paris vezi o statuie
Semnată simplu „Guguianu.”

Ce l-a făcut trecând prin viață,
Poate norocul, cine știe,
Ca prin sculptura lui mărează
Să scrie-o mare poezie.

Și cântă-n valul său Bârladul
Maestrul când e dus departe,
Ținând viteaz în mâini stindardul
Ca faima-n lume să ne-o poarte.

Când maestru-ncepe să vorbească
Simți dorurile cum te cheamă
Prin limba pur moldovenească
Ce-a moștenit-o de la mamă.

Un lucru toți să îl știm bine,
Ce-n viață contează enorm
’Nainte de-a fi „nu știu cine”
Întâi e bine să fii om.

Și dacă stau să mă gândesc
Că omu-i judecat prin fapte
De-aceea unii mai trăiesc
Și până dincolo de moarte.

În fond ce-i viața noastră oare
E-un chin, un vis, un fulg de nea
Dar vine marea consolare
Când lași în urma ta ceva.

Ca visul să mi se-implinească
Ce bine-ar fi dragi bârlădeni
Ca în Bârlad iar să se nască
Măcar vreo zece guguieni.

Bârladul ce l-a părăsit
Nu altcumva, doar fizicește,
Orașu-n care s-a născut
La el cu sufletul gândește.

Mai mult frumos nici că se poate
El înfășat a fost de zei
În cântec de cireșe coapte
Și în suav parfum de tei.

Vreau să vă spun cu voce tare
Să mă audă lumea toată
Că maestrul Guguianu este
Nu o poveste oarecare
Ci o poveste adevărată.

Dacă acum ar învia
Acei ce-s oale și ulcele,
Ce tare s-ar mai bucura
De dragul tău măi Măricele.

Că te-am cântat cu atâta patos
Consider bine c-am făcut
Și setea ta pentru frumos
Ți-a fost un veritabil scut.

O rugămintă am la toți
De la bunici pân-la nepoți,
Și-oricât de greu vom trece anul
Să nu uităm măi dragii mei
Pe maestrul nostru Guguianu.

Marcel Guguianu
(28 iunie 1922 - 12 iunie 2012)

Acum, la 88 de ani *

Când încă teii sunt în floare
Noi care-n veci îți vom fi fani
Îți urăm sincer „La Mulți Ani!”
Tot dârz să fii și la mai mare!

Dintre-atâtea flori ce sunt,
De când e lumea pe pământ,
Chemarea lui lăuntrică
L-a dăruit o „VIORICĂ.”

Țin să vă spun în încheiere
Cu sufletul plin de durere
Că oricât de greu o să ne fie
În veci noi nu te vom uita „BĂDIE!”

* Poezie scrisă în anul 2010

DUMITRU OLARU

Badea Grigore Slabu, născut în satul Șcheia,
De mic copil în minte i-a încolțit ideea,
Idee prea măreață venită din străbuni
Să sape pentru oameni o droaie de fântâni.

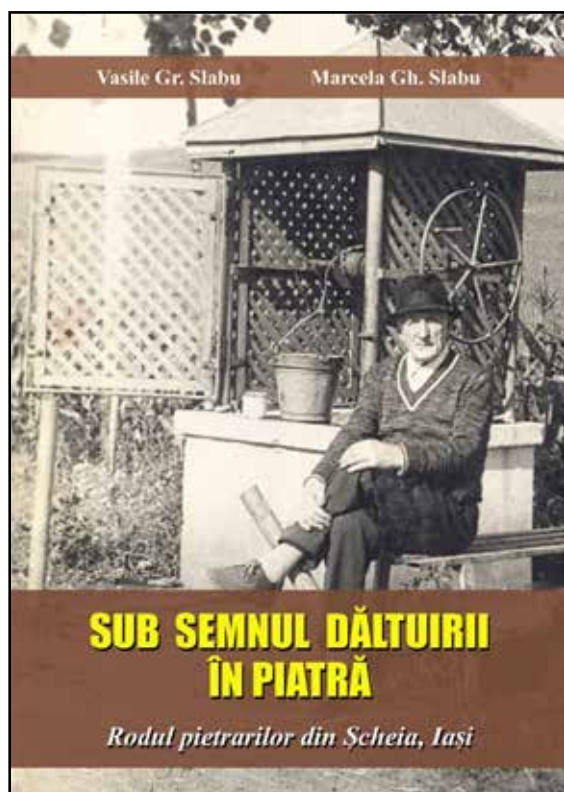
Chiar dacă această muncă era istovitoare
El nu se-nspăimânta, muncea cu-nflăcărare.
Și pentru cât trudea el nu cerea vreo plată
Punând în tot ce face o dragoste curată.

Simțea vibrând prin suflet cum îi trecea fiorul
Când vesel din străfunduri tot năvălea izvorul.
Izvor ce generos țâșnea cu frenezie
Ca oamenii să-l soarbă cu dor și bucurie.

Și priceput fiind în multe alte cele
A mai zidit cu sârg o seamă de cișmele,
Ca cei ce vor veni c-o dragoste firească,
Ca sfântă mulțumire, în veci să-l pomenească!

Și înzestrat de ceruri cu suflet bun și mare
Prin sfintele biserici a ridicat altare,
Ca oamenii să vină cu gândurile senine
În liniște smeriți, aici să se închine.

Aceasta e povestea acestui meșter brav,
Ce n-a trăit degeaba pe-acest tărâm moldav.
De-aceea se cuvine atât cât noi trăim,
De cât bine-a făcut, mereu să-l pomenim!

IFTENE CIORICIU

Domnul Dumitru Olaru
Epigramistul, ștregarul
Nebun după poezie
Pamfletar de meserie
Mare om de omenie.

Recunoscut recitator
Vizionar, promotor
Îi cam ia peste picior
Pe nedrepti și nichiperci
Și-i face nene terci.

Ba, îi ia un pic la vale
Pe cei cu cașcavalul mare
Și îi toacă, îi descoasă
De cad rechinii în plasă
Și nici acolo nu-i lasă.

Eu nu vă spun ceva nou
Îi place să facă schow
Zbuciumând liniștea firească
Face publicul să zâmbească
Toți să se-nveselească.

E poet, epigramist
Niciodată nu-l vezi trist
Dacă-l rogi să-ți recitească
Poezia lui firească
Nu mai știe să se oprească.

Un munte de poezie
Un actor, o nebulie
Un izvor, o entitate
Calitate, cantitate
Un boem ce-mi este frate.

Dragă Domnule Olaru,
Asta-ți e și-mi este darul
Ce ni l-a oferit harul
De-a așterne pe hârtie
Versuri, rime poezie.

După cum vezi, măi bădie,
Mi s-a întâmplat și mie
Să îți scriu o poezie,
Să ne trăiești ani mulți, nene,
Semnează amicul Iftene.

- Ghilotina nu pune întrebări, oferă răspunsuri...
- Curcubeul este avansarea în grad a ploii...
- Bărbatul are inițiativă, dar primul pas îl face tot femeia...
- Până și seducția ține tot de destin...
- Progresul se axează mai mult pe glonțul care ucide...
- Când te pui preș, nu aștepta picioare curate...
- E-urile sunt chipuri ale dezumanizării noastre...
- Cu destinul te joci doar în glumă...
- Femeia cu cât este mai frumoasă cu atât cade mai ușor pradă bărbatului...
- Odată cu nimicirea pădurilor se pierde și ecoul doinelor...
- Călăul aude ultima dorință, dar își încordează mușchii ca și cum n-ar auzi-o, conform fișei postului...
- Niciunde nu triumfă mai ușor prostia și incultura ca în politică...
- Și glonțul care ucide are un semn de întrebare...
- Folosind cuvinte perisabile produci miros urât în jurul tău...
- În iubire nu domini. În iubire ești liber...
- Zefirul adie doar pentru frumusețea umană...
- Chinurile creației nasc și nemurire...
- Bula de aer este cercul suficient ca să ucidă o inimă...
- Semnul întrebării este răspunsul la existența noastră...
- În cuiburile de păianjen creația ucide...
- Urletul de disperare este forma și fondul de a fi auzit...
- Femeia este lacrima de suferință a lui Dumnezeu...
- Jurămintele susțin încrederea, dar sunt tot o joacă a iubirii...
- Marea este îngăduitoare. Acceptă și corăbii fără cârmă...
- Idealul unui marinar este vântul prielnic...
- Fericirea este singura care nu-și dorește ranguri. Ea este rangul...
- Roata timpului acceptă și mofturi inutile...
- Încă se mai lucrează de zor la taina vieții și a morții...
- În viață trebuie să ții cârma ca și cum te-ai afla pe o corabie în furtună...
- Filipinele au 7000 de insule, dar nu sunt probleme cu transportul în comun...
- Ciocârlia este capabilă să cânte și pe linia întâi a frontului...
- Când te apucă euforia, gândește-te un pic și la disperare...
- În mahalaua umorului trăiesc puțini proști...
- Am văzut și martiri gură cască...și primesc onoruri de revoluționari...
- Pentru lene nu s-au creat centre de dezintoxicare...
- Iubirea este birul cel mai greu care ți-a fost dat să-l plătești...
- Invidia este caracteristica omului. Eu nu am pe cine invidia...
- Regele de pe tabla de șah are doar un rol decorativ...
- Înțelepții nu au timp de nimic. De aceea sunt înțelepți...
- Nu disecați prostia pentru că a fost prevăzută înainte de a se naște...
- Unitatea de măsură a înțelepciunii nu va ieși din eprubetă niciodată...
- Provocările mențin și întăresc creația...
- Femeia este misterul creației și creația este misterul femeii...
- Și proștii au soclul entuziasmului, dar nu au obeliscul victoriei...
- Când dai un sfat unui înțelept, trebuie să fii mai tare ca el...
- Barza este cea mai umanizată pasăre din lume, dar nu i se pune în cârcă rata natalității...
- Rețeta prescrisă poate fi și o moarte sigură...
- Încovoierea este coloana vertebrală, este semnul vădit de umilință...
- Odată cu ploaia vin și îngerii care ocrotesc pământul...
- Timpul nu are curajul să stea la o pipă cu mine. Ce boem mă cred, domnilor!...

MAGIA DESTINULUI

II. DESCHIDEREA PORȚII

...spre sfârșitul toamnei căzuse bruma și diminețile erau geroase, o zi, două să fi trecut din mijlocul lui noiembrie. Într-o după amiază, pe la trei, patru, stătea pe terasa din fața prăvăliei și privea oamenii care treceau spre centru, mulți veniseră cu trenul. Vasilică își făcea temele sau mințise, Costel nu voia să joace mingea, Petrică întârziea, Nelu era la școală, iar el cu Cezar agățat precum scaiul de pantaloni, aștepta plictist. La un moment dat, un străin, mic de statură și îndesat, cu șapca pe-o parte, cu haine subțiri îmbrăcat, dar cu bocanci în picioare, s-a oprit în dreptul lui și l-a întrebat cu vocea răgușită și domoală:

-Omulețule, nu ți-e rece? Ce faci, aici, neică?

-Vreau să joc mingea și prietenii nu vin, ce vrei, nene, n-ai treabă, doar nu vrei să joci bați mingea cu mine?!

-Nu, copchilaș, caut pe cineva și nu știu unde stă, am trecut pe aici cu mulți ani în urmă, văd că s-o schimbat multe, știam că soră-mea locuiește prin zonă, iar acu'-i o prăvălie!

-Nene, îmi zici sau nu ce vrei?

-Țîcă, lui soră-mea îi zice Rica și pe bărbatu' ei, Panaite, îi știi, sau nu?

-Hopa, anchetatorul, da' ce ești, matale, cu ei? Acu' o lună a venit de la zdup, bunicu', doar n-am avut doi din neam, acolo?! Știu să apreciez, nu ești bătrîn ca ăla!

-Îi sunt frate, puiule, de ești băiatu' ei, Grigore îmi zice, n-ai de unde mă cunoaște, cred că erai în pîntecele soră-mi, cînd am plecat de acasă!

-Ai plecat singur, adică ai vrut să pleci?

-Nu, am plecat la război și abia după zece ani măntorc acasă, îs sigur!

-Da' cine te-a pus să stai acolo atîta? Ăhă, după ce s-a-ntors tăticu' am apărut pe lume, unde mama mă-sii ai umblat, atîta?!

-Of, puiule, m-au ținut dușmanii în prizonierat!

-De ce, ți-a plăcut, matale n-ai copii ca tăticu și, dacă da, de ce-ai vrut să-i lași singuri, singurei?

-N-am vrut, m-o prins rusu', dușmanu', futu-i măsă lui de căpcăun, am vorbit destule! Îmi spui, îi cunoști sau nu pe Panaite și pe Rica?

-Sunt băiatu' lor, sigur ești fratele mamei? Jură,

altfel n-arăt unde-i stau!

-Hai, băiete, mi-e frig, îs frînt și mor de foame, de-o lună îs liber ș-am mers și tot am mers cu trenu', mii de kilometri am străbătut, n-ai de unde ști unde-i Siberia, la capătu' pămîntului, de acolo am pornit!

A văzut cum își freca fruntea cu palmele, apoi una de alta și sufla să le încălzească, clipe în care, cuprins de milă, s-a repezit să-l prindă de mîini, spunîndu-i repezit:

-Da, nene, Grigore ai spus? Sunt fiul lor, lasă-mă să te conduc în casă, hai, tare te-ai albit la față! Ți-e rău, ai amețit? Așează-te pe terasă și...

Trăgea de el cu ambele brațe, cu degetele stîngii i-a agățat cotul drept, cu cealaltă i-a prins colțul hainei din postav, roasă de vreme și de ani. Disperat, nu înceta să-i vorbească:

-Ușor, stai puțin cît deschid poarta, să strig, avem o javră mare, să nu te apuce și să-ți rupă picioarele, e tare rău, păcătosu' naibii, rezistă, mă descurc într-o clipă, auzi?

Îndată a urcat scările la prăvălie și ca fulgerul a trăsnet spre tată-su:

-Tăticu, repede afară, a mai venit unu' din pușcărie, zice că-l cheamă nea Grigore, ai auzit de el?

-Fir-ar canfura mă-ti, drace, tacă-ți fleoanca, urlă s-audă toată prăvălia?!

-Nu mint, spun adevăru', e ruda voastră, așa a zis.

-Fir-ar mă-ta, de afurisit, spurcatule, nu taci, vrei s-arunc cu mătura după tine?, dar îl luase în serios și șontic-șontic s-a luat după minunea de fecior, ajuns deja lîngă străin.

-Uite-l, a adormit cu capu' sprijinit de tocu' vitrinei, strig să-l trezesc?

-Taci, cheam-o pe mă-ta, știe ce trebuie să facă. Doamne, s-a mai întors unu', îi adevărat, îi Grigore, cumnatu', acu o lună tată-su, acu'el, săracu'!

-Ce vorbești, ce spui?

-Despre ei, despre necazurile neamului, n-ai plecat, n-ai ajuns? Bestie mică, du-te și spune-i să vină, intră pe poartă, nu prin prăvălie.

-Mi-e frică, sunt grăbit, am emoții și mă mușcă Ursu!, și a țîșnit pe unde a spus, enervîndu-și tatăl. În trei clipe a ajuns la bucătărie, cu sufletul la gură a

reușit să strige:

-Mamă, fratele tău, Grigore, e în stradă, doarme pe terasă, i-am zis lui tăticu, a spus să vii imediat! Ce te uiți așa, parcă ai ochi de broască, te-a călcat căruța pe picioare?, a prins-o de mână și au pornit spre poartă. Femeia a scuipat în sân, a făcut cruce cu dreapta și a deschis gura să-i spună ceva de rău, convinsă că minte. Nu și-a împlinit dorința, plinuță și greoaie, a pornit după odraslă, abia ținând pasul cu zvîrluga ce-o trăgea în stradă. Cum a pășit pragul, a întors privirea spre scările din fața prăvăliei să-și vadă fratele. Agitată, dar bucuroasă, a țipat de s-a trezit străinul:

-Grigore, frate-miu mare, te-ai întors, of, ce bine-mi pare, ce bucurie mi-ai adus Dumnezeu, cît te-ai schimbat! S-au îmbrățișat precum frații iubitori îndepărtați ani de zile de vrerea lumii, el din Siberia, ea rămasă la Bîrlad.

-Frate, ce slab ești, se pare că nici tu n-ai dantură, așa o venit și tata, păru' ți-o crescut, el era chel, unde-s dinții?!

-La toți ni i-o oprit ca plată, amărîții naibii, din primii ani mi i-o dat jos, apoi, luam pumnii și n-aveau ce să-mi mai rupă! La eliberare m-o tuns zero, dar de-o lună, mi-o crescut oleacă, soră. Iar o să leșin, îs lihnit de foame, ăsta micu' al tău spunea că dorm, crede că n-am auzit, i-a zis lui tat-su. Aici stați?

-Panaite, prinde-i mîna dreaptă, eu i-o țin pe cea stîngă să-l ajutăm să meargă, repede, să nu cadă, îi frînt, uite-i ochii, și-i dă peste cap!

Sprijinit de soră și de cumnat au ajuns în bucătărie și l-au întins pe patul de lîngă perete. Plină de energie, femeia a umplut oala mare pe trei sferturi cu apă și a așezat-o pe plită, a băgat surcele și trei lemne uscate pentru a înteți focul. Sărmanul adormise cît ai bate din palme, fără să știe că este păzit de nepoți. Abia peste jumătate de oră, vocea femeii l-a smuls din somnul adînc:

-Grigore, scoală frate, fierbe, torn apa în lighean să te speli.

-Nene, ce puți, așa mirosea unde-ai stat?, adăugase Magdalena, nepoata sfătoasă și grijulie ca întotdeauna cu cei din casă.

-Eeei, draga unchiului, ne spălam cît de cît, dar de-o lună, de cînd am plecat, unde să mă fi clătit, fetițo?

-La cișmele, prin gări!

-Copilo, copilo, ce știi tu? Îi toamnă, noaptea-i rece, nici săpun n-aveam, altfel, mi-era tare dor s-ajung să vă sorb din priviri, micuțo! Rica, să mă ierți, n-ai niște ciorapi mai răi de-ai lui cumnatu'? Ăștia s-o ros la călcîie, bocancii îs mari și de atîta mers prin stații, îs ferfeniță. Măi, măi, dar cine mi i-o tras din picioare, nu s-o speriat, cînd i-o văzut rupți și nespălați?

-Eu, nene Grigore!, a răspuns Nelu care a continuat:

-Ce duhoare o împrăștiat, am deschis larg ușa vreun sfert de oră, și- acum se simte, nu-i așa?, l-a întrerupt mama grijulie cu fratele abia sosit de pe lungul drum:

-Copii, terminați, ajutați-l să se ridice și să se spele, eu pregătesc de mîncare. Repejor, îi tîrziu, acușica vine tata, v-am avertizat. Cum o fost, acolo, frate? Mai bine lasă, vorbim cînd vine și Panaite...

-Rău, soră, tare rău, n-am cuvinte să spun cît de greu a fost și cît de greu au trecut fără trei luni, zece ani de prizonierat! De la jumătate încoace ne-o scos la muncă, ne-o dat voie, era anapoda, dar vremea trecea mai repede. Ai mei ce fac, nu știu mai nimic despre ei, scrisorile, patru, cinci, cîte-or fi fost, ajungeau greu, cu întîrziere de luni, chiar de ani. Crede-mă, parcă nici n-am familie, ce-o fi făcînd femeia și băiatul care avea cîteva luni cînd am plecat la război. Soră, nu mai știu cum arată nici ea, nici copilu', mi-e teamă de Cel de Sus, ăsta-i adevăru', altfel..., a început să plîngă, lacrimile inundîndu-i ochii precum la bocitoare în jurul mortului onorat cu respect.

-Gata, calmează-te, ia ștergarul, descarcă-te, alungă nădufu', Domnul va avea grijă de tine și de ai tăi, frate drag! Copii, mergeți afară, chemați-l pe tata, rugați-l să închidă mai repede, e destul de tîrziu, să mîncăm împreună, nenea-i frînt, îndată trebuie să se culce. l-a întins prosopul și l-a ajutat să-și descarce sufletul, i-a cuprins capul cu brațul grăsuț și i l-a sprijint de sînul dolofan, cu palma liberă mîngîindu-i fruntea prin gesturi tandre, însoțite de glasul înduioșat, fermecat de blîndețe:

-Gata, Grigore, liniștește-te, o să fie bine, totu' a trecut, ai vreme să te refaci, frățioare. Uite-i pe prostuții mei, au început să plîngă, s-au speriat, săracii, te rog, șterge-te pe față, fie-ți milă de ei. Ți-o fost greu' frate și...

-O trecut, Rico, o trecut, numa' eu știu ce rană adîncă mi-o lăsat în suflet și-n inimă, numa' eu știu adevărata nenorocire lăsată în piept, îi boală, grea boală ce macină întruna și ucide mult mai devreme, of, of..., măi ținilor, plecați unde v-o trimis mama! Chemați-l pe tata, spuneți-i că-l rog eu, mor de foame. Vreau să discutăm unele lucruri, vedeți, mi-e tare somn. Ce zici, bălane? Se adresase mijlociului, care a răspuns prompt:

-Că e timp și mîine să discutăm, vreau și eu să ascult!

-Vreau s-o șterg cît de dimineață, nene, să ajung la mine acasă, să dau ochii cu realitatea bună sau crudă! Ce știi tu, nepoate, ce știi tu sau ăștia de lîngă tine, frații dulci de sînge?

IRONIA SORTII:

„PE CINE NU LAȘI SĂ MOARĂ, NU TE LASĂ SĂ TRĂIEȘTI”

Motto: „Nerecunoștința e urmarea cea mai sigură, deși mai puțin firească a binefacerii.” (Nicolae Iorga)

Era „ceferist” de multă vreme, iar celor cu care vorbea îi plăcea să le spună că este „vechi la gară ca o locomotivă cu aburi.” S-a angajat de la o vârstă fragedă ca muncitor necalificat, apoi a mers la școala profesională, la cursuri de calificare, examene, până a ajuns șef de tren. Iubea meseria care o avea, era mulțumit și satisfăcut de realizările sale profesionale, era apreciat de șefi și chiar cu călătorii se înțelegea bine, deoarece le vorbea frumos, pe cei necăjiți îi pășuia dacă nu aveau bilet, dar nu-i suporta pe cei obraznici, agresivi, prefăcuți. Făcea lucrurile cu simțul răspunderii, era cumpătat, disciplinat, harnic, săritor, obișnuit să gândească că C.F.R. – ul este o a doua armată a țării, era mândru de uniforma lui, de importanța muncii sale, de respectul pe care oamenii i-l acordau, poate formal câteodată. Nu era bătrân, mai avea vreo cinci ani până să facă jumătate de veac, dar i se spunea „Nenea Sandu” pentru că majoritatea colegilor de la control erau tineri, la fel și unii șefi, tot așa fetele de la casele de bilete, iar cei de leatul său se obișnuiseră să-l strige în același mod. Era sigur că figura sobră, chelia apărută mai devreme, mersul legănat, vorba calmă, privirea înțelegătoare, îi dădeau o aură de maturitate, care atrăgea involuntar respectul celor din jurul lui.

După ce ieșea din tură, rar mai rămânea cu colegii la „una mică,” la bufetul de pe peron, căci nu suporta nici fumul gros de țigară, nici consumatorii gălăgioși, ca un cârd de găște, nici cu băutura nu se împăca, așa că se grăbea acasă, unde îl întâmpina totdeauna cu bucurie Sabina, femeia cu care împărțea bucuriile, necazurile și singurătatea.

- Te grăbești „nea Sandule,” de parcă te-ar aștepta o ciurdă de copii, ori ți-e teamă că pleacă nevasta cu altul mai tânăr! hăhăia câte unul mai răutăcios, care încerca să-l mai rețină în cârciumă, încurajat de râsetele răgușite ale chefliilor, dar fără a-i băga în seamă își continua drumul, dând cu lehamite din mână.

Ajungea acasă mâhnit și descurajat, iar Sabina, îngăduitoare, aștepta să-și revină, îl prindea ocrotitoare de umăr și începea să-i povestească fel de fel de întâmplări, fără legătură între ele, vorbele sale legându-se ca într-un șirag lung cu baloane colorate, inegale, de săpun, căci știa prea bine unde erau gândurile bărbatului ei. Câteodată se simțea rău, datorită unei

afecțiuni cardiace descoperită de doctori de câțiva ani, inima ei năvalnică fiind în contradicție cu înfățișarea, însă se ferea să vorbească de boală pentru a nu întrista și mai mult atmosfera. Era o femeie înaltă, robustă, cu fața ovală, trăsături puțin frumoase, cu chipul mai degrabă sever decât blând, ochi mici, căprui, cu privirea fermă, nasul drept, buzele subțiri, vocea apăsată, clară, rațională, aparent în totală deosebire cu soțul, blajin, tăcut, conciliant, îngăduitor, melancolic. Cu toate acestea ținea mult la el, atitudinea sa fiind ocrotitoare, încurajatoare, în brațele soției, Sandu de multe ori lăsându-se fără vlagă, ca un copil. Avea încredere în ea, acceptându-i sarcina care și-o luase de planificare a multora din treburile de familie, fiind atentă, serioasă, economicoasă, meticuloasă, potrivită pentru profesia de contabil, pe care o practica dinainte de căsătorie.

-Anul acesta poate ne cumpărăm casă cu banii adunați, la care oricum nu le ții socoteală. Vei avea mai mult de treabă, timpul o să treacă mai repede. Sinceră să fiu, m-am obișnuit în apartamentul acesta pe care l-ai primit de la C.F.R.. Mereu îmi amintesc ce greu a fost atunci, la repartitie! Puseseră mulți ochii pe el, dar noroc de directorul acela care te lăuda că ești om harnic și cinstit, că altfel și acum locuiam cu chirie...

-Nu-i chiar așa, mai mulți meritau, dar eu am avut noroc, răspundea omul ca și cum nu voia să audă cineva ce părere bună are nevasta despre el.

Femeia era conștientă că vorbea mai mult singură, cuvintele trecând ca o adiere anemică, însă era mai bine decât să stea amândoi abătuți, fără să-și adreseze ore în șir măcar o vorbă.

Zilele semănau una cu cealaltă, precum surorile gemene, până într-o seară, când, după terminarea programului de lucru, a ajuns în stație mai obosit ca altădată. Trenul a fost aglomerat, mulți oameni veneau la părinți, cu bagaje, cu copii după ei, căci toți creștinii așteptau ziua următoare, când urma să se sărbătorească Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de Biruință. Conform regulilor, după ce trenul a ajuns în triaj, a verificat toate vagoanele, compartiment cu compartiment, pentru a constata eventuale pagube, bagaje uitate, defecțiuni ale ușilor, ferestrelor, trenurile fiind destul de vechi, iar călătorii nu se prea arătau grijulii față de patrimoniul statului. Mai erau de verificat vreo câteva compartimente din ultimul vagon, sistemul electric nu funcționa, iar lanterna lui abia dacă izbutea să iscodească cu o lumină astenică, roșiatică ca a unui băț de chibrit, pe

banchetele jerpelite, de clasa a doua. A observat cu greu un fel de pachet, pe locul dinspre fereastră, mai mult, i s-a părut că se mișcă ceva în interiorul bagajului și l-a strigat, neliniștit, pe colegul său care rămăsese aproape de ușa vagonului:

-Măi Costică, dă-te mai aproape și luminează cu lanterna ta, că nu-mi dau seama ce-o fi uitat unul în trenul nostru!

Costică, cam ursuz și grăbit să termine treaba, a intrat în compartiment, îngâmfat, că din lanterna lui o lumină puternică, precum a unui far de pe țărmul mării, a cuprins într-un cerc alb, enervant de clar, bagajul misterios descoperit de tovarășul său. A dat repede înapoi când a auzit un scâncet firav, urmat de un găngurit dulce de copil probabil deranjat de razele artificiale de lumină.

-Nea Sandule, am tras o spaimă grozavă. Așa ceva nu mi s-a întâmplat! Cine a mai auzit ca o femeie să-și uite copilul în tren!

-Măi Costică, eu zic că n-a fost uitat, ci abandonat. Bine că l-am găsit, că cine știe ce s-ar fi întâmplat până mâine, când o pleca iar trenul ăsta. Hai să anunțăm poliția, să vadă ce-or face cu el, căci, să nu fie de deochi, tare-i cuminte!

În timp ce vorbea a luat copilul cu grijă în palme, descoperind mai mult scutecul în zona feței, ca să poată respira. Ochii rotunzi, curioși, clipind des, enervați de lumina lanternelor, exprimau felul său de a mulțumi. Pielea albă, nasul cârn, gura mică, bărbia rotundă, buzele plescăind des, păreau că cer mâncare.

A ajuns acasă mai târziu cu câteva ore, Sabina așteptându-l îngrijorată, gândind că a pățit ceva, mai ales că nu avea obiceiul de a se opri cu colegii la vreo bere, seara, după terminarea unei ture mai lungi. Nu avea de unde ști că toate procedurile anchetei, declarațiile luate de polițiști, s-au întins până spre miezul nopții, spre marea supărare a lui Costică, care ardea de nerăbdare să se odihnească, a doua zi anunțându-se încărcată pentru el, fiind ziua onomastică a fratelui mai mare.

A povestit vădit impresionat, cu multe amănunte, întâmplarea prin care a trecut, repetând de mai multe ori cât de frumos i s-a părut copilul despre care a aflat că era băiat, cât de cuminte stătea în compartiment, fără teamă de întuneric, cum era învelit în scutece curate, semn că mama avusese grijă de el în scurtul timp scurs de la naștere, întrebându-se ce o determinase să-l lase în tren fără teama că putea să moară de foame ori să fie aruncat de cineva printre șinele din triaj. Amândoi erau răvășiți, indignați, nedumeriți:

- Nedreaptă viață. La cei care doresc copii, nu le dă Dumnezeu, iar cei la care le dă, nu-i doresc! a încheiat bărbatul discuția, mergând la culcare.

După vreo săptămână a întrebat șeful postului de poliție dacă a fost găsită mama copilului și a aflat cu surprindere că băiețelul a fost internat la Spitalul de copii, fără ca cineva să se fi interesat de soarta lui. La câteva zile a întrebat din nou, răspunsul fiind același. A povestit și Sabinei, iar ea a propus să meargă să-l vadă. Au cumpărat niște hăinuțe și au mers la spital. Copilul a cucerit-o de îndată, cu zâmbetul lui nevinovat, chipul

frumos, pielea albă, ochii jucăuși ca două mărgele verzi. Au aflat că este sănătos, că se dezvoltă normal și că este tare cuminte. Cineva din spital a sugerat că ar fi bine să fie botezat, Sandu gândind deja la o soluție.

L-a convins pe Costică, camaradul cu care împărțea trenul, să-i fie naș copilului.

-De ce nu-l botezi mata, că ești mai înstărit, să aibă și el de la cine primi câte ceva, la moși, la sărbători. Eu abia îi cresc pe-ai mei, nevasta nu lucrează...

-Lasă măi Costică că Dumnezeu ți-o răsplăti binele. Apoi tu l-ai găsit, se vede că este dat să faci pomana până la capăt, îl încuraja Sandu.

L-au pus numele „George” fiind găsit în prețioasa sărbătoririi Sfântului Gheorghe, toată lumea considerând că norocul îl însoțește pe copil, mai ales prin afecțiunea pe care acești oameni i-o arătau.

La vreo două luni de zile, nea Sandu și nevasta lui au luat o decizie importantă, care ar fi trebuit să le schimbe total existența. Au hotărât să facă demersurile necesare pentru adopția copilului, mama nefiind identificată, iar în acest fel s-ar fi umplut și imensul gol din sufletul și viața lor. Aveau tot ce le trebuie, puteau să-l crească bine, să-l educe, ca la bătrânețe să le fie sprijin, să le moștenească agoniseala și să le ducă mai departe numele.

Birocrația specifică în asemenea situații nu i-a copleșit pe inimoșii oameni, care stăteau de multe ori tăcuți ore în șir, cu gândul la noile responsabilități ce urmau să le aibă, la o vârstă la care alții se ocupau de crescut nepoți. Sandu se baza pe Sabina, în sinea lui spunând că ea este mai rațională și va lua deciziile mai importante pentru copil, cunoscându-se mai blând, mai îngăduitor, fiind mai potrivit pentru a-l povățui, împărțându-i din experiențele sale de viață, unele cu gust de pelin verde.

George le umplea casa de voie-bună, zilele aveau permanent un plăcut aspect de primăvară, prietenii și persoanele mai apropiate nu-i mai recunoșteau după schimbarea totală, de la niște oameni care treceau neobservați, la alții bine dispuși și mereu grăbiți, uneori chiar gălăgioși, ca să fie pe placul copilului. De la serviciu, nea Sandu alerga într-un suflet spre casă, având grijă să aibă mereu în buzunar câte o surpriză pentru băiat, se transforma în partenerul de joacă, adormind mereu epuizat după hârjoana cu fiul său, turele cu trenul parcă fiind pentru relaxare. Îi era așa de drag încât nu putea să-i refuze nimic din ceea ce-i cerea, singura ce mai impunea un fel de disciplină era Sabina, mai fermă, străduindu-se să folosească un ton mai aspru ca să se facă ascultată.

După câțiva ani au vândut apartamentul și au cumpărat o casă, Sandu împlinindu-și și acest vis, chiar dacă nevasta nu exprima bucuria în egală măsură. George creștea, mai avea puțin timp până să ajungă la liceu. Era arătos, sănătos, răsfățat, zburdalnic, sociabil, deloc timid, deprins să primească tot ce-și dorea.

-Sandule, ar fi bine să obișnuim băiatul cu mai puțini bani, că într-o zi nu i-om mai putea da și va trebui să se descurce singur. La 14 ani are bani de buzunar mai mult decât am eu în poșetă și îi cheltuie pe prostii, spuse la un moment dat femeia îngrijorată.

-Ai dreptate, dar m-am gândit să aibă tot ce vrea, să nu ducă lipsă de nimic. Eu știu cum e să trăiești greu; am

mers de mic la muncă. Într-o zi mi-a pus niște întrebări ciudate, o fi auzit ceva pe la copii, pe la vecini...

- Poate că ar trebui să-i spunem adevărul, să știe de la noi.

- Da, însă este destul de mic. Să așteptăm momentul potrivit.

Chiar dacă a fost de acord cu propunerea soției, Sandu s-a ținut tare o vreme, dar la rugămințile fierbinți ale copilului se topea ca un bulgăre de zăpadă la primele raze de soare. Următorii ani s-au dovedit a fi testul cel mai dificil pe care cei doi oameni trebuiau să-l treacă. Între tată și tânăr s-a format un soi de complicitate, unele solicitări ale băiatului fiind soluționate de tată, fără știrea Sabinei. E drept că nu cerea multe lucruri, cu excepția banilor necesari, după cum spunea el, pentru haine, jocuri pentru calculator, cadouri la colegii aniversați la ziua de naștere. Comportamentul băiatului era schimbat, din copilul comunicativ, enervant de vorbăreț, în unul tăcut, care abia mai discuta cu părinții lui. Atunci când încercau să discute cu el devenea irascibil, furios, închidea ușa camerei de unde ieșea după mai multe ore, timp în care soții clocoteau de neliniște și grijă. Alteori pleca grăbit, fără a spune unde merge, ignorând chipurile îngrijorate ale părinților, rămași în pragul ușii sau nedormiți la ore târzii din noapte, când revenea acasă.

Sabina, mai hotărâtă, a decis să intervină pentru a clarifica lucrurile:

- Sandule, am o presimțire rea în legătură cu George. Se întâmplă lucruri grave, iar noi stăm ca momăile, fără să facem nimic. M-am luat după tine, că-i adolescent, că-i îndrăgostit, însă nu-i a bine.

- Știu și eu... Să nu facem mai rău. Mai bine îl lăsăm pe el să hotărască când va fi momentul să vorbească, să ne spună ce are pe suflet.

- Dacă momentul acela va fi ales prea târziu? Am fost la liceu, m-am interesat de situația lui școlară și m-am îngrozit. Are foarte multe absențe, diriginta afirmă că este indisciplinat, elevul cuminte cu note bune din primii doi ani acum a devenit obraznic, neatent, indolent. Nu-i pasă că anul viitor este greu, va avea examen de bacalaureat. Mai grav este că am găsit ascunse printre cărțile dintr-o noptieră niște pliculețe cu un fel de plante tăiate mărunț. Precis sunt porcării dintr-alea care se vând la "magazinele de vise." Propun să vorbim imediat cu el.

Sandu nu a îndrăznit să se mai împotrivească. După câteva zile, într-o sâmbătă, aproape de prânz, când tânărul abia a ieșit din camera lui, bărbatul și femeia lipiți de scaunele din bucătărie de ceva vreme, l-au întâmpinat îngăduitori:

- Bună ziua, George! Te-ai culcat târziu și aseară sau nu te simți bine, căci nu ai ieșit deloc din cameră până acum, a spus Sabina, în timp ce Sandu scotocea cu privirea prin colțurile încăperii, opuse locului unde se afla tânărul.

- Pentru o întrebare atât de stupidă era nevoie de doi adulți? Sau mai aveți și altele și v-ați pregătit de ședință?

- Într-adevăr, așteptăm unele răspunsuri legate de situația ta școlară, de comportamentul tău de la liceu, de atitudinea ta față de noi, de gândurile tale de viitor. Peste puțin timp vei fi în ultima clasă de liceu, a spus

iarăși mama, în timp ce ochii bărbatului rătăceau în altă direcție.

- Vă faceți griji cumva că investiția voastră de acum 17 ani nu a dat roadele așteptate? V-am înșelat așteptările?

- În ultimul timp, da. Nu merităm să fim tratați astfel. Vrem să vorbești cu noi, așa cum făceai mai demult. Ținem la tine și nu vrem decât să-ți fie bine. Mai mult de atât, ne temem că te-ai obișnuit să consumi etnobotanice, acum explicându-ne și stările tale de depersonalizare, de tristețe. Dacă nu vei lua decizia corectă acum, există mari pericole de a-ți distuge viața.

Au vorbit mai bine de o oră, timp în care tânărul a trecut de la furie la calm, de la frustrare la înțelegere, de la amenințări la regrete. Atunci a aflat toate amănuntele legate de suferințele care-l bântuiau, Sabina relatând cu vorbe calde, ca ale unui descânteț, momentele de împlinire pe care le-a adus în viața lor. Din ochii părinților curgeau șiroaie de lacrimi, în urma cărora rămăneau scrijelite urme însângerate de durere. George a ascultat cu atenție, mulțumit că unele gânduri au fost eliberate din cotloanele reci ale sufletului său, adevărul arătându-se infinit mai frumos decât negriciunea suspiciunilor otrăvitoare. I-a părut rău pentru purtarea sa și puterea cu care și-a îmbrățișat părinții avea semnificația unor sincere regrete. O vreme a fost liniște în viața lor, tânărul reușind unele schimbări în situația școlară, în comportare, însă teama paralizantă că influența unor energii tulburi ar putea reveni exista încă în sufletele soților. Examenul de bacalaureat a fost o victorie savurată din plin, chiar dacă nota mică sugera cât de aproape s-a aflat de eșec. A urmat înscrierea la Facultatea de drept, la locuri cu taxă, mutarea lui George într-un oraș universitar, cheltuieli mari legate de închirierea unei locuințe, bani de buzunar, de transport, de cărți, în condițiile în care Sabina s-a pensionat medical din cauza afecțiunilor cardiace, iar economiile lor s-au diminuat considerabil. Sandu devenise ursuz și permanent îngrijorat. O presimțire rece îl bântuia tot timpul, însă o purta în inima lui simțind că Sabina a pierdut din energiile dătătoare de curaj, cu care era înzestrată în anii tinereții. La câțiva timp a încheiat socotelile cu instituția pe care o slujise, pensionându-se și el, mai ales că în urma reorganizării, mulți urmau să-și piardă posturile. După vreo nouă luni de zile, George a venit acasă, când cu seninătate le-a spus:

- Mi-am dat seama că nu mi se potrivește deloc facultatea asta. De fapt am renunțat să mai merg la cursuri după primul semestru, am lucrat undeva, însă salariul era prea mic, așa că am revenit. M-am gândit mai bine și la toamnă mă înscriu la "Științe politice." Cred că sunteți de acord că ar fi un domeniu, la politică mă refer, în care au reușit unii și mai nemernici decât mine, drept pentru care îmi încerc șansa. Desigur, am în vedere și posibilitatea ca să nu fiți de acord și cum am nevoie de susținerea voastră... Dacă nu am de ales, voi pleca din țară.

Sabina și Sandu simțeau că peste viața lor a căzut o pânză neagră și groasă, iar cu mâinile orbecăiau neputincioși și desperați spre lumină. Resemnați au acceptat propunerea fiului, toamna aducând în reluare același scenariu: taxe, chirie, bani de buzunar. George nu

părea să se simtă vinovat, dimpotrivă, era calm, fuma din ce în ce mai mult, oscila de la furie la reverie, slăbise, chipul schimonosindu-se prea repede, numai ochii verzi mai amintind de farmecul înfățișării de altă dată. Sandu purta pe umeri povara nedreaptă a neputinței, acasă nu-l mai aștepta femeia puternică și protectoare, ci o soție bolnavă și tristă. În vara anului următor George, pe care-l vedeau foarte rar, a venit acasă. Era neîngrijit, refuzase să primească sacoșe cu alimente, solicitase numai bani de "buzunar și cursuri," pe parcursul perioadei de când a început a doua facultate.

- Am renunțat la porcăria asta cu științele politice, care nu mi-ar fi adus nici un avantaj. Am un prieten cu care am pregătit o afacere, numai că nu ne ajung banii. El are partea lui, dar eu nu am nimic, așa că vă mai cer o dată ajutorul, mă pun pe picioare, îmi fac un rost, o să fiți mulțumiți, veți vedea. Mi-am dat seama că am greșit, nu sunt făcut pentru a studia, am aptitudini pentru afaceri.

- Și noi ce ar trebui să facem?

- E simplu. Voi face un credit, voi mă ajutați cu garanția, adică cu o ipotecă pe casă, iau banii, îi rulez de câteva ori, restitui împrumutul, ridicăm ipoteca, vedeți, altă treabă!

-Doamne, George, vrei să rămânem pe drumuri la bătrânețe, a îngăimat Sabina.

- Sper că nu veți face alegerea proastă de a mă descuraja. Oricum pensia ta nu ar ajunge nevoilor mele, iar la CFR nu s-au dat pensii prea mari, așa că nici două pensii nu ajung pentru un trai decent...

Rugăciunile bătrânilor nu au făcut minuni, căci tânărul nu a renunțat la planurile sale, dimpotrivă, devenise amenințător, aproape violent. Umili și neputincioși au acceptat, au ipotecat casa, banii din împrumut fiind luați în totalitate de fiul lor, ce nu se oprea din promisiunile deșarte cum că viața lui se va schimba semnificativ. De fapt, a avut dreptate. Nu l-au mai văzut mai bine de jumătate de an, la telefon nu mai răspundea, mai suna uneori de pe alte numere :

- Nu mai știm nimic de tine, ți-ai schimbat numerele de telefon, nu ai plătit ratele la bancă, drept pentru care le plătim noi ca să nu rămânem în stradă...

-Nu vă faceți probleme, am trecut printr-o perioadă mai grea, dar în câteva săptămâni îmi revin. În afaceri îți faci mulți dușmani, cum te vede unul că o duci mai bine, cum caută să-ți facă rău. De aceea am tot schimbat numerele de telefon. Aveți grijă de voi, în curând ne vom vedea și o să fie bine, aveți încredere în mine.

Au mai trecut șase luni de zile, fără a primi vești. Au avut ocazia de a afla destule despre fiul lor la primele ore ale unei zile, la scurt timp după revărsarea zorilor. Bătăile puternice din poartă au îngrozit-o pe Sabina, care era pământie, gura i se încheștase, mâna căuta tremurând medicamentele. Sandu, mai calm s-a deplasat zăpăcit către oamenii din fața gospodăriei. Erau mulți, cu chipuri severe, neprietenoase, însoțiți de niște zdrahoni cu uniforme negre, cu fețele acoperite de cagule, de după care răzbăteau priviri glaciale. Dacă nu ar fi sesizat literele mari, albe, pe fața și spatele uniformelor, ar fi împietrit

de spaimă.

- Suntem de la poliție și avem autorizație de percheziție pentru imobilul și anexele ce vă aparțin. Avem probe certe că fiul dumneavoastră face parte dintr-o grupare infracțională specializată în traficul cu stupefiante de mare risc. Pe numele său este emis deja un mandat de arestare preventivă, sunau vorbele unui polițist civil, în timp ce în capul bătrânului acestea produceau un huiet amețitor.

Au fost găsite prin camera fiului unele ambalaje ridicate și puse în niște pungi cu etichetă, unele înscrisuri cu numere de telefon și niște mențiuni ciudate, după plecare poliștilor casa arătând ca după un adevărat dezastru. Sabina s-a prăbușit fără cunoștință, a fost luată de ambulanță și internată în spital. Sandu, înțepenit pe un scaun, printre hohote de plâns, zărea mai clar lucruri la care nu a fost suficient de atent de-a lungul anilor: libertatea excesivă lăsată băiatului, încrederea absolută, necunoașterea anturajului, slăbiciunea lor, a părinților. Nu a știut cum să-l contacteze, a aflat după câteva săptămâni de la televizor că a fost arestat, fiind considerat unul din liderii grupării. A înțeles, în sfârșit, care era afacerea pe care o pune la cale fostul student. Nenorocirele s-au pornit ca o avalanșă asupra familiei sale. Nu a durat mult până când Sabina a trecut în neființă, inima ei oprindu-se sub presiunea supărărilor. Datoriile mari acumulate au condus la vânzarea de către bancă a casei, cumpărată cu gândul la un trai liniștit la bătrânețe.

* *

Ușa camerei s-a deschise larg, iar o femeie voinică a strigat cu putere:

- E gata prânzul, mergeți în sala de mese. Grăbiți-vă dacă vreți să mai apucați ceva.

Din încăpere, patru bătrâni au ridicat buimăciți privirea, au dat deoparte păturile cu care erau înveliți, icnind la fiecare mișcare, încovoiați, cu tremurul involuntar al mâinilor lipsite de putere s-au sprijinit de marginea paturilor, apoi câteva clipe s-au odihnit. Ajutându-se reciproc s-au ridicat, și-au luat papucii în picioare și s-au îndreptat către sala de mese, din care revărsau zgomotele vocilor și tacâmurilor. Mesele erau ocupate, doar una singură, într-un colț, mai avea un scaun liber.

- Poftă bună. Pot să mă așez aici?

-Sigur că da, oricum s-a răcit ciorba. Ești nou venit după cum se vede! a continuat cu o voce glumeață un vârstnic, aruncând o privire pe deasupra ochelarilor sprijiniți de vârful nasului. Nu te-am mai văzut și nici nu cunoști programul, dar nu-i nimic, în câteva săptămâni te obișnuiești. La urma urmei nu-i chiar rău; avem cabinete medicale, sală de lectură, club, calculatoare, internet, frizerie, putem primi vizite. De aia se cheamă centru de rezidență și nu azil de bătrâni. Ai copii?

- Am avut, dar l-am pierdut, a murmurat nea Sandu, ștergându-și lacrimile cu batista mototolită.

OFICIU JURIDIC

Av. Aurel Hobjilă, Et. 2, Cam. 23

GRATIS

Casa noastră oferă consultanță gratuită tuturor membrilor săi.

BIROU DACTILOGRAFIERE

Servicii de dactilografie rapidă!

Magazinul Economat

al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad
cu produse de bază (alimentare și nealimentare)

Magazinul alimentar de tip "Economat" oferă produse la prețuri de furnizor, fără adaos comercial, cererile tot mai mari de produse fiind satisfăcute printr-o aprovizionare corespunzătoare.

Produse alimentare de bază:

- Ulei;
- Zahăr;
- Orez;
- Făină;
- Conserve (pește, pateuri, vegetale);
- Dulciuri (napolitane, biscuiți, covrigi);
- Apă de băut;
- Ceaiuri;
- Pastă de tomate;
- Zacuscă;
- Tocană de legume;
- Margarină.

Produse nealimentare:

- Prosoape;
- Pături de pat;
- Maieuri;
- Papuci de casă;
- Pulovere;
- Chiloți;
- Batiste;
- Ciorapi;
- Pijamale;
- Lenjerii de pat;
- Veselă;
- Lumânări artizanale;
- Odorizante;
- Detergenți, etc.

Magazinul de produse naturiste

Cel mai bine aprovizionat și ieftin din zonă! Prețuri de producător!

Magazinul nostru de produse naturiste este cel mai bine aprovizionat din județ și cu cea mai complexă gamă de produse.

Cei mai renumiți, curați și ecologici producători îi puteți găsi doar la Magazinul Naturist al CARP Bârlad.

- Ceaiuri
- Medicamente naturale
- Vitamine naturale
- Creme
- Tincturi
- Uleiuri naturale
- Fulgi și cereale
- Seminte
- Legume deshidratate
- Săruri
- Diferite tipuri de făină
- Paste făinoase
- Fructe și legume exotice
- Rășini

DÜSSELDORF

Marele inamic al călătorului cu avionul sunt norii, care se încapățânează să ascundă lumea. Priviți de deasupra au un relief cu aparentă consistență fizică. Este priveliștea Magoniei, țara aeriană din miturile celților. Nu am văzut nimic din Alpi. M-am bucurat totuși când o spărtură în masa vaporilor de apă, mi-a permis să privesc Balatonul, lac de smarald, frate cu Marea Neagră. Am survolat peninsula Tihany, care-l strangulează. Văzut din țăriile cerului, Tihany, veche insulă colmatată, are formă de ciupercă. Ținutul, rămășiță a unui vulcan stins, este celebru pentru câmpurile de lavandă, pentru satele de pescari și pentru meșterii olari. În fine, norii s-au împrăștiat în munții Taunus, chiar deasupra unui castel medieval, înconjurat de un mic domeniu împădurit cu brazi. Taunus are multe izvoare termale. Într-una din stațiunile de aici, Schlangenbad, aflată pe atunci în ducatul Nassau, a pășit dincolo de viața pământescă la 7 septembrie 1880, marele bărlădean Manolache Costache Epureanu Boldur. Lăsăm în urmă, pe mâna stângă Pădurea Neagră unde izvorăște Dunărea și Pădurea Oden, locul de vânătoare al nibelungilor, eroii epopeii "Cântecul Nibelungilor", capodoperă a literaturii germane. A fost scrisă în secolul al XII-lea, inspirată fiind de mult mai vechile saga vikinge. Cinstea de a fi autorul epopeii este disputată de poeții Konrad von Frusesbrunnen, Bligger von Steinach și Walther von der Vogelweide. La dreapta ne-am despărțit de Pădurile Turingiei și Boemiei. Aproape de Pădurea Turingiei se află orașul Weimar, important centru universitar și cultural, în care a petrecut cei mai rodnici ani de viață Johann Wolfgang von Goethe. George Călinescu a numit Bârladul Weimarul României, ca prețuire pentru viața culturală a urbei. Pădurea Boemiei se numește Pădurea Bavariei, în partea germană și Sumava pe teritoriul Cehiei. Pădurea Boemiei era locuită până în evul mediu de triburile boilor, neam de daci slavizați. După Taunus, urmează câmpia vălurită a Renaniei și Rinul cu meandre largi, punctat pe alocuri cu insule alungite. Mai în jos, se află pe malul Rinului stânca înaltă de 123 de metri de pe care cânta cândva frumoasa sirenă Lorelai. Glasul dulce atrăgea marinarii în cataracta de la baza peretelui de piatră. Acolo îi aștepta pieirea. Lorelai a fost zugrăvită la începutul secolului al XIX-lea de Clemens Bretano în poezia "Lorelai" și în romanul "Godvi". Legenda sirenei l-a inspirat pe Heinrich Heine pentru celebrul poem "Lorelai". Trebuie amintit cumnatul lui Bretano, scriitorul Ludwg von Armin. Numele acestuia evocă zeul get Armin, celebrat de armineni și arimii, primii arieni așezați în Carpați. Sunt același neam sau rudele ausonilor despre care scrie profesorul bărlădean Gheorghe V. Cârlan în cartea "Doi români la curtea lui Attila". Arminii, strămoșii dacilor au ajuns până în câmpia Prusiei, de unde este originar Ludwg von Armin. Privită

din avion, Renania arată a țară îngrijită. Sate adunate, toate casele acoperite cu țiglă roșie, bine asortată la beția de verde din jur. La marginea satelor, acareturile și silozurile fermierilor. Multă pădure, multă pășune, care-mi părea neverosimil de vie la început de septembrie și mai rare câmpuri cultivate. Aici în nord, era vremea de secerat. De sus se vedea aurul pârgului. Peste tot linii drepte. Ogoarele, care împeștrăiează peisajul ca un arhipelag de insule galbene într-o mare verde, au forme regulate și sunt mici ca suprafață. Niciunul nu depășește câteva hectare. Cu totul ogoarele nu ocupă mai mult de o treime din peisaj. Majoritatea sunt încojurate cu perdele de copaci. Văd o exploatare de lignit. Excavatoarele rup cărbunele așezat în trei straturi paralele, care coboară până la 10-15 metri. Mina la zi care rănește pământul este strict delimitată. Dincolo de exploatare nu se vedea

nimic din mizeria pe care mă așteptam să o văd lângă o asemenea întreprindere. În jur natura era intactă. După ce s-a epuizat cărbunele de pe o parcelă, groapa este acoperită cu steril, peste care se pune pământ roditor și se plantează vegetație. Haldele înalte sunt obligatoriu împădurite, fiind transformate în munți artificiali care încântă ochiul. Dealtfel, nu numai cărbunele interesează. Peste tot am văzut centrale eoliene. Se vede că nemții reciclează deșeurile. La marginea localităților nu se văd pogoanele de gunoai care însoțesc orașele noastre. Ei nu îngropă resturile în așa numitele gropi ecologice, care în realitate sunt dezastre ecologice. Nu, pur și simplu le reinserează în circuitul economic ca materie primă, le transformă în biogaz, am văzut instalații, ori le recuperează energetic în centralele termice. În anii 1980, datorită lipsei spațiului pentru procesare, Berlinul Occidental exporta deșeurile în R.D.G., unde erau folosite ca materie primă și cumpăra în loc materiale de construcție.

Ținta călătoriei a fost Düsseldorf, în traducere, satul de pe Düssel.

Prin secolul al VII-lea, s-a așezat în bălțile de pe malul Rinului, un trib de slavi din neamul wenzilor. Ca mai peste tot, wenzii au fost cucerți de germani și contopiți cu aceștia. Astăzi puținii wenzii trăiesc în regiunea Luzacia, iar suveranii Danemarcei și Suediei, numără printre titlurile purtate în virtutea tradiției și pe acela de rege al wenzilor. Satul de pescari se dezvoltă, devine oraș, iar din secolul al XII-lea, capitala comitatului și apoi ducatului Berg, unul din cele 360 de state ale Imperiului Roman de Neam German. În 1609, Bergul intră în componența Ducatelor Unite Julich - Cleves – Berg, cărora li se alătură, orașul liber Colonia, comitatele Mark și Ravensberg. Capitala federației a fost Colonia, numit așa pentru că este continuatorul unei colonii romane, Colonia Claudia Ara Agrippinensium.

Orașul este celebru pentru apa de Colonie, numită simplu colonie sau odicolon, parfum diluat în alcool, produs ieftin folosit înainte pentru igiena umană. A fost inventată la finele secolului al XVIII-lea de frizerul italian stabilit la Colonia, Giovanni Paolo Feminis. Colonia l-a dat pe farmacistul Benedickt Klein, care în 1871 a produs prima margarină apreciată pe piață. În același an, Klein asociat cu Papa Pius al IX - lea a fondat cea dintâi fabrică de margarină, unde sortimentul era obținut prin malaxarea grăsimii animale rafinate, cu ulei de floarea soarelui și lapte. Astăzi Colonia se numește Köln și este marele rival al Düsseldorfului. În 1815, Julich - Cleves – Berg, intră ca provincie în componența Prusiei, unde va rămâne până în anul 1947. Odată cu desființarea statului prusac, Düsseldorf devine capitala nou înființatului land Renania de Nord - Westfalia, stat plăsmuit după placul americanilor. Exceptând dealul Sandberg, care se ridică la 165 metri, Düsseldorful este așezat pe loc jos, mai precis în delta cu patru brațe pe care râul Düssel o formează la vărsarea în Rin. Düssel izvorăște din Taunus și curge prin valea Neander, unde s-au descoperit pentru prima dată rămășițe ale omului de Neanderthal. Hidronimul râului Düssel are aceeași rădăcină indoeuropeană, duna - apă, ca și Dunărea, Donul sau Dvina. Peste Rin, vis a vis de Düsseldorf, este orașul Neuss, construit de asemeni, într - o deltă, a râului Erft, care pleacă din munții Eifel. Evident că în jur nu se vede nici urmă de peisaj deltaic. Bălțile sunt demult asanate, iar canalele și ostroavele sunt acoperite cu platoșa de beton a orașului. Doar de-a lungul străzii Konnigsalle, cea mai scumpă arteră comercială din Germania, iese la lumină Düsselul pe o lungime de un kilometru. Muzeul de artă modernă în aer liber, Insel Hombroich este organizat în fosta grădină a unei vile. Numele domeniului evocă o insulă (insel). Toponimul are acum valoare pentru geografia istorică. Gârlele care înconjurau ostrovul au făcut loc drumurilor pavate. Parcul Hofgarten are ceea ce aparent este un iaz prelung. Este populat cu lebede cenușii domesticite. Nu se sinchiesc de localnicii ce se lovesc la doi pași de ele. În cartierul Carlstad, aproape de promenada Rinului mi-a atras privirea un fel de golf, care în chip vădit comunică

cu fluviul printr-un tunel deasupra căruia se înalță o clădire. La momentul vizitei tunelul era închis cu ecluză. Cum în golf odihnea o șalupă mare, este clar că legătura cu Rinul putea fi restabilită după dorință. Pe hartă se observă că golful din Carlstad, iazul din Hofgarten și alte petice de apă sunt așezate pe un arc de cerc unit cu Rinul. Toate iazurile sunt partea vizibilă a unui braț al fluviului, care separă o insulă. Apa curge în cea mai mare parte pe sub asfalt.

La Otopeni, zona liberă are aspect de bazar turcesc, în mod jenant așezat acolo unde nu-i este locul. Prețuri nerușinate. O plăcintă cât jumătate de palmă costă 9 lei, un sandviș care nu satură, 30 lei. Au trecut vremurile când zonele duty – free, scutite de taxele și restricțiile vamale, îmbiau prin varietatea mărfurilor și prin prețurile mici. A rămas doar numele, ca o marcă calpă, o capcană pentru buzunarele călătorilor. Aceleași produse ca în oraș, dar la prețuri de câteva ori mai mari. Pasagerii storși de bani, ajunși în avion, rămân orbi și surzi la glasul de sirenă al frumoaselor stewardese, care pentru profitul companiei de aviație, încearcă să le vândă câte ceva, tot în regim duty - free. Nu am văzut cumpărând decât pe un neamț, care a luat o fiolă de jumătate cu vin alb. Nici la Düsseldorf, prețurile nu sunt mici, ba dimpotrivă. O caserolă cu cuburi de pepene verde, care nu ar îndestula o găină, face 5 euro. La motelul unde am stat, aflat lângă satul Ratingen, o porție constând dintr-o bucată de carne de vită de vreo 100 de grame, un crevet, două linguri de sos de ardei și trei roșii de Bruxelles, pentru care la noi nu se apleacă nimeni, a costat 25 de euro, adică mai mult de o sută de lei. Tot atât se cere pe un litru de vin australian. Este drept că motelul avea cîcă patru stele, dar condițiile de cazare nu depășeau nivelul unei pensiuni banale de la noi. Aeroportul din Düsseldorf este modern, curat, aerisit, spațios, cu arhitectură futuristă și luminat ca în Rai. Zona liberă este ocupată de magazine elegante, specializate pe sortimente de produse. În niciun caz nu vei vedea aici băuturi răcoritoare care să stea în galantar, alături de ciorapi de damă. În duty – free - ul din Düsseldorf am văzut o librărie cu cărți, folosesc pleonasmul pentru că tot mai mulți de la noi spun astăzi librărie la papetărie. Librăria era chiar mare raportat la standardele românești actuale, care lasă mult loc cârciumilor și mai deloc culturii veritabile. Dealtfel, în orașul german, puțin cât l-am vizitat, am văzut trei librării similare ca dimensiune și una imensă, parter și patru etaje, largi, pline cu cărți și cu clienți. Am văzut mulți oameni care în tramvai, sau pe băncile din parc, ori în sala de așteptare a aeroportului, erau adânciți în lectura unei cărți. Nu am văzut pe nimeni piezând timpul și exersând lipsa de inteligență butonând tabletele cu jocuri, "sportul" preferat al actualei generații mioritice. La aeroport, pe banca de lângă mine o doamnă bine, citea în limba română "Arhietipuri" de Caroline Myss, carte apărută la Editura "For You." Biata femeie găsisese în Germania oaza în care să citească liniștit! Nu am văzut bețivi în Düsseldorf, nu am auzit manele, muzică dată tare, zbierete sau înjurături. Am văzut câțiva cerșetori, printre care o pereche de țigani, care stăteau

țepeni, unul din ei, cocoțat pe un par. Energia consumată, ar fi fost mai utilă acasă, pe valea Siretului, la mânărit sapa. Aviz amatorilor, nemții nu se mai omoară să dea bani pungășilor. S-au lecuit. În orașul vechi am mers pe o alee umbrită de copaci falnici, perpendiculară pe cheiul Rinului. Era tivită cu un șir de localuri din care clienții curgeau în stradă. Toată lumea nu consuma altceva decât bere. Chelnerii nu mai pridideau să care tăvile cu țăpuri pline. Liniște, lume îmbrăcată frumos, nimeni nu întrecea măsura.

Rinul curge tumultuos, iute. Apa este curată. Fără peturi care să plutească în derivă. Trec barje încărcate cu marfă, unele păreau a fi proprietatea acelor nomazi ai râurilor, care locuiesc cu familia pe vas. Trec de asemenea, bărci de agrement și vapoare restaurant cu petreceri tăcute. Plaja de pe malul opus, goală la ora aceea de seară, este mărginită de un larg spațiu verde. Mai departe se văd clădirile somptuoase din Neuss. Pe chei un șir continuu de taverna, în care bineînțeles se bea bere. Am băut și eu bere. De foarte bună calitate. Am băut la Schumacher, firmă înființată în 1838. În local se poate mânca bine și relativ ieftin, raportat la prețurile locale. Schumacher are propria fabrică de bere. Întreprinderea de capacitate mică, este amplasată în buricul târgului. Nimeni nu a desființat-o pe motiv că vezi Doamne, poluează. Așa ceva am făcut noi care ne-am decapitat economia națională. Pe altarul ecologiei a fost sacrificată fabrica Zimbru din Iași, fondată în 1786, care producea bere după rețeta Pils. Marca Zimbru și celebra grădină de vară a firmei, au fost apreciate de însuși Gambrinus, "regele" berii românești. La fel a fost distrusă Rahova, fabrica de bere inaugurată în 1895 și care pentru calitatea oferită, a primit licența de "Furnizor al Curții Regale." Fondatorul fabricii a fost Dumitru Marinescu, la origine simplu țăran din Bragadiru, județul Ilfov, care cu muncă și pasiune a clădit un mic imperiu industrial. Marinescu a fost și un mare mecena al culturii naționale. Berea este

băutura națională a nemților. De aceea și mărcile sunt numeroase. Multe sortimente se produc în cantități mici, după procedee și rețete proprii la ferme și mănăstiri. Astfel, numai în Franconia sunt înregistrate 1000 de mărci de bere. O bere originală este rauchbier produsă în regiunea bavareză Bamberg. Este preparată din malt afumat la foc de fag. La Schumacher vine lume fel de fel. Majoritatea sunt salariați ieșiți de la slujbă, sau persoane care celebrează un eveniment. Iarna terasa berăriei este încălzită cu un calorifer impozant, de fapt un schimbător de căldură fabricat la jumătatea secolului al XIX-lea. Dublu avantaj: clienții sunt încălziți, iar apa industrială, răcită înainte de deversare. De altfel, agentul termic rezidual este folosit pentru nevoile localului. Pe stradă este puțină lume. Explicabil de vreme ce majoritatea salariaților încep programul la 9 dimineața, au pauză de prânz o oră de la 12 și pleacă de la serviciu la 18. Practic nu le mai rămâne nimic din zi. Acest program de sorginte americană este special gândit, ca să limiteze oamenilor libertatea de acțiune. În consecință, majoritatea celor de pe stradă sunt pensionari, îmbrăcați tinerește și cu alură prosperă. Vor cu tot dinadinsul să confirme pasajul din romanul "Trei pe două biciclete" scris de Jerome Klapka Jerome: "Dumneata naște-te, spune guvernul german cetățeanului german și noi facem restul. Dumneata să nu-ți bați capul." Cartea este rodul călătoriei făcute de autor în regatul Bavariei, la începutul veacului al XX-lea. Întâlnești și tineri, mai ales fete. Sunt îmbrăcate primăvăratice, cu mini, așa cum stă bine la vârsta lor, dar fără a fi dezgolate exagerat. Până la urmă, că tot a venit vorba, cele mai frumoase fete le-am văzut în aeroport la plecare. Erau românce. Maturii germani sunt foarte puțin vizibili. Ocupați cu serviciul, așa cum am spus, nu au timp de plimbat pe stradă.

Probabil orașul ar fi aproape pustiu, fără cohorte de emigranți din țările coloniale. Cei mai mulți sunt musulmani. Niqabul acoperă femeile cu negru din

creștetul capului, până la călcâie. Nu li se văd decât ochii triști. Cele mai emancipate poartă chador cenușiu, care le lasă fața liberă. Dacă sunt cu soții, ele merg în față cu copii. De regulă, în satele lor bărbații pășesc înainte. Aici domnii cu barbă de patriarh, se postează strategic la spatele grupului pentru a supraveghea consoartele să nu cadă în păcat. Erau bărbați care mânau de la spate două – trei femei, probabil toate soții. Am văzut și credincioase ale Coranului moderne, eleve care intrau la școală, ori studente, îmbrăcate și înbrăcate cu pardesiu lung până la genunchi. Pentru lumea islamului este culmea permisivității în materie de vestimentație feminină. Chiar și aici, în cel mai bogat și dinamic oraș al Germaniei, musulmanii se țin izolați, fac abstracție de ceilalți. Formează comunități ad hoc a căror liant este afinitatea regională, ori tribală. La plecare am stat aproape jumătate de oră așteptând la înfolierea bagajului destinat calei avionului. Băiatul care presta serviciul era probabil consătean cu perechea din fața mea. El cu barbă sură de un cot, ea tinerică. Purta chador. Au vorbit între ei mult și bine fără să le pese de cei care făceau coadă. Aveau opt valize și genți, plus un cărucior de copil. Au analizat îndelung cum să cupleze bagajele, câte două, câte trei, așa încât ambalatul să coste mai puțin. Nu aveai unde reclama. Nimeni nu protesta, cum s-ar fi întâmplat la noi. Nu-ți convenea, predai bagajul neasigurat. Cândva nu era o problemă. Nu se umbla în valize ca să se fure. Vremurile însă s-au schimbat și nu în bine. Oricum pentru fiecare sarsana, la Otopeni ca și la Düsseldorf înfoliatul costă șapte euro. Negri sunt destui în Düsseldorf, integrați după câte se vede societății germane. Multe negrese arată ca niște nemțoaice de ciocolată. Printre trecători pot fi recunoscuți tineri indieni îmbrăcați în stil european. Sunt cei mai dezinvolti. Nu o dată fetele pot fi surprinse în mijlocul drumului atârinate de gâtul prietenului tuciuriu. Nu pot spune dacă adolescenții germani fac la fel în public.

Cu puțin înainte de ora nouă, noi trei delegați de la FEPA Bârlad, eram postați la intrarea unei importante companii din oraș. Salariații, îmbrăcați foarte modest, veneau pe jos, nimeni cu mașina personală, nimeni, cu taxiul. Orașul este foarte mare și în mod sigur oamenii ajungeau până aproape de poarta întreprinderii cu tramvaiul. Este, cu excepția metroului, singurul mijloc de transport în comun văzut de mine. Folosirea transportului în comun este un beneficiu pentru societate. Implică un consum mai mic de combustibil, mai puțină poluare și străzi mai puțin aglomerate, iar de aici un risc mai mic de accidente.

De altfel, în materie de drumuri, germanii stau foarte bine. O rețea complexă de autostrăzi împânzește țara. Au câte trei benzi pe sens. Multele pasaje peste sau sub nivel evită intersecțiile riscante. Șoselele germane nu sunt aglomerate peste măsură, nici la orele de vârf. Traficul este permanent fluent și ordonat. Nu sunt idioții care fac zgomot circulând fără tobă de eșapament, la bordul mașinilor, nu urlă ceea ce unii zic că ar fi muzică, nu există exces de viteză și nici motociclete care să bage

lumea în sperieți. Poliția rutieră este discretă. Totul ține de conștiință și de civilizație. Pe lângă zonele populate autostrăzile sunt încadrate de panouri fonoizolante, acoperite cu iederă. Toate drumurile din afara localităților sunt mărginite, dacă nu de pădure, cel puțin de șiruri de copaci. Nu ca la noi, unde s-a tăiat tot ce se putea tăia. Este adevărat că și nemții mai au multe de făcut în materie de protecția mediului. La Düsseldorf nu am văzut piste pentru biciclete, deși bicicletele moderne pot fi o soluție pentru viitor în materie de transport pe distanțe scurte. Cum puținii velocipezi nu pot circula pe drum, se aventurează pe trotuare. Nu trebuie totuși să punem utilizarea transportului în comun exclusiv pe seama griei pentru mediu. Taxiul este foarte scump. Numai pornirea costă 5 euro. Oamenii deși, au salarii de zece ori mai mari decât ale noastre, nu sunt bogați. Majoritatea germanilor nu au locuință proprie, iar chiriiile sunt foarte mari. Aspectul ni l-a prezentat un taximetrist. Șoferul era originar din Silezia. După ce provincia a fost cedată Poloniei în 1945, familia sa a emigrat în Renania. Venind dintr-un ținut amputat din trupul țării, înțelegea problemele României. Știa prea bine că Basarabia, Bucovina de Nord și Maramureșul de Nord, Transnistria, Pocuția și Herța sunt pământuri românești. Ofta după Prusia Orientală, așa cum românii care mai sunt români, oftează după însoritul Cadrilater. Știa că avem o țară dăruită de Dumnezeu, care dacă ar fi bine gospodărită, nu ar avea nevoie de pomenile comunitare. Remarcabil pentru orașele germane este metroul. Circulă pe sub pământ, iese la lumina zilei și la nevoie trece văile pe viaducte. La aeoport, stația de metrou era la etajul I al clădirii, într-un tunel de sticlă. În fața aeroportului o parcare multietajată.

I-am văzut pe nemți la muncă. O dată intrați în compania de care spuneam, ajungem într-un spațiu care seamănă cu recepția unui hotel. Salariații treceau pe lângă două doamne de la recepție și primeau un card de acces. Puteau servi o bomboană dintr-un coș pus la îndemână, la fel ca la hotel. Birourile nu sunt în stil american, comune, ci individuale astfel încât omul să poată lucra în liniște. Sunt spațioase, luminoase, funcționale, intime chiar, climatizate și dotate cu tot ce trebuie. Pe jos mochetă. La ora 12 lumea merge la masă. Cantina este cu autoservire. Se plătește cu cardul la casieră, care la rândul ei eliberează bon fiscal. Nu știu dacă aici mâncarea este scumpă sau ieftină. Noi fiind oaspeți nu am dat bani. Se putea servi o supă groasă codimentată cu ienupăr, cartofi prăjiți, ficat de pasăre acoperit cu smântână și salată pe care fiecare o compunea după propria fantezie din legumele puse la dispoziție, gata tăiate. Erau sucuri naturale, se vedea că sunt stoarse din pulpă de fruct și apă minerală din Taunus de bună calitate. Ca desert, diverse fructe, salată și peltea de fructe, sau frișcă îndulcită în care găseai fructe uscate, ori cartofi prăjiți. Nemții mănâncă puțină pâine și multă carne. De regulă, se oferă pâine feliată din secară, sau chifle din făină de grâu. Niciodată la restaurant nu se pune pe masă mai mult de o chiflă sau de o felie de persoană. Pâinea este înlocuită cu piure de

cartofi sau cu cartofi prăjiți. La autoservirea companiei era franzelă din grâu, tăiată în bucățele de parcă ar fi fost părțile de anaforă. Nu lua mai nimeni. Carnea se mânca în porții mari. Am văzut la Shumacher un neamț care a înfulecat un platou cu ciolan fiert și prăjit, costită și cârnați pe care trei români nu au fost în stare să-l termine. Ei mănâncă fără pâine și de aceea nu se saturează cu una, cu două. Neamțul nostru a mai consumat un litru și jumătate de bere, plus o cupă mare cu frișcă cu fructe. Numai platoul costă o sută de euro. Germanii sunt buni meșteri la prepararea cârnaților. Sunt scurți și subțiri, așa cum îi cunoaștem din magazinele noastre sub numele de cârnați pentru bere sau bavarezi. Carnea este însoțită de varză murată în vin, iar pentru ca să dregi felurile gătite, se pun cești cu smântână, untură de porc și pastă de șofran, făcută tot cu grăsime. Apa minerală, berea, vinul și sucurile de fructe sunt ambalate în butelii de sticlă transparentă.

În sediul companiei germane grupurile sanitare sunt închise. Evident că nu mi-a plăcut. Fiecare salariat are o cartelă de acces. Timpul petrecut în baie este tăiat din salariu, sau trebuie recuperat. A ține baia închisă mi se pare subuman. După câte știu normarea tehnică pe care nu noi am inventat-o, prevede așa numitul timp pentru necesități fiziologice. În aeroport și în holul companiei erau hârdaie cu copaci în miniatură, dar în birouri nu am văzut niciun ghiveci cu flori, așa cum bine se obișnuiește la noi. Nota zece pentru organizare, pentru relațiile civilizate, pentru că fiecare știa precis ce are de făcut și are timpul necesar ca să facă bine. Ei nu au crize de timp, pentru că planifică totul în amănunt. Au cultura perfecțiunii. Salariații sunt în majoritatea germani. La mici excepții notez un olandez pe post de director și un aristocrat spaniol. Nu numai particula nobiliară "de" atașată numelui, dar și fizionomia clasică, glasul sigur și vorba cumpătată trădau viața aleasă. Mai era o tânără catalană subțirică, frumușică, cu ochi de erete. Era yoghină sau în tot cazul vegetariană convinsă. Mânca doar salată din frunze de brocoli, boabe de mazăre și morcov tăiat.

Orașul are clădiri frumoase, mai noi sau mai puțin noi, dar toate moderne pentru epoca în care au fost construite. Arhitectura este variată. Întruchipează o simfonie a formelor geometrice, care dă senzația de armonie, de relief, odihnitoare pentru ochi. Printre clădirile contemporane sunt presărate multe de patrimoniu, istorice. Sunt funcționale, dar totodată au valoare culturală și înnobilează urbea. Spațiile verzi sunt multe și largi, dar din păcate acoperite în general doar cu gazon și fără vegetație arborescentă, ori tufe înflorite. Iarăși o paguboasă modă americană. Puținele ore avute la dispoziție nu mi-au permis să vizitez orașul. Am remarcat din mers biserica Johannes din cărămidă roșie, turnurile din sticlă, simbolul puterii economice a Renaniei de Nord și Westfaliei, clădirile pe acoperișul cărora se ghiceau păduri de arbuști, lipsa micilor magazine alimentare (hrana se cumpără numai de la supermarket), Zakk, centrul cultural, cu sală de conferințe, bibliotecă și săli

pentru lecturi publice. Lipsesc casele. Blocurile se ridică chiar de la marginea târgului. O întreprindere mecanică pe lângă care am trecut avea clădiri din cărămidă roșie, vechi din secolul al XIX-lea, dar curate și modernizate. Erau monumente de arhitectură industrială. Noi am renunțat prosteste la asemenea comori. În curtea fabricii, ordine și curățenie. Nimeni nu căsca gura aiurea, nimeni nu mânca semințe. Mania germană pentru curățenie, pare să fi slăbit în ultimele decenii. Numărul mare de emigranți își spune cuvântul. În 1983 când am vizitat Saxonia, Brandenburgul și Berlinul, nu am văzut nici o

muscă, nu am văzut nici cea mai mică mizerie pe jos. Acum sunt muște, foarte rare este drept, dar și chiștoace de țigări la intrarea în motel, sau câte un petic de hârtie, pe ici, pe colo. Pe ziduri apar grafitti, unele frumoase, dar multe hidoase. Bineînțeles, nu este dezastrul de la noi. Totuși ceva s-a fisurat în spiritul german de ordine. Motelul unde am stat are piscină, cu apa schimbată în fiecare dimineață și teren de tenis. În pădurea din jur cântă păsărelele. Se iau la întrecere cu reactoarele care la fiecare minut aterizează sau decolează de pe aeroportul din Düsseldorf. Am surprins cum un iepure sălbatic venit din hățis, se plimba pe terenul de tenis. Idilic, dar cămașa de zgură era acoperită cu frunze uscate. Gardul care înconjura terenul era turtit în două locuri. Au tăiat un copac uscat, care a căzut peste gard. Nu au mai reparat stricăciunile. În hol se afla un rezervor de unde puteai lua gratis apă potabilă. Seara "uitau" să-l umple, ca să cumperi apă minerală, la trei euro jumătatea de litru. De ce toate acestea? Criza? Delăsarea? Am aruncat vina pe emigranți. Nu merită pentru că ei aduc mari servicii. Fata de la recepția motelului era o turcoaică abia trecută de adolescență. Muncea de dimineață, până noaptea târziu, cel puțin câte 16 ore zilnic, ca să trimită un bănuț părinților în satul ei din Cappadochia. Totuși Germania, rămâne Germania. "Scrisoarea lui Neacșu e cel mai vechi document în limba română. S-a păstrat pentru că a fost adresată judeului Bekner (al Brașovului), adică unui neamț." Aforismul aparține lui Valeriu Buțulescu.

Din drumul șerpuind printre lanuri și iazuri care duce spre un mare oraș – veche capitală a Moldovei, satul se vede aruncat pe coasta unor dealuri uscate, în a căror înălțime se mai văd câteva stoguri cu fân. Acoperișurile din tablă și azbociment ale caselor modeste și de-a valma îndeosebi dau impresia de la distanță a unei mari „ciupercării” în pantă, „coroanele” umbrind totul în jur... Mai ai spune privind casele, în mare parte asemănătoare, că sunt așezate pe terase luminoase, soarele bucurând cu razele sale fiecare fereastră, de la care strălucesc firave flori în ghivece.. În jurul caselor sunt adunate clăi înalte de fân (unele, mai având câte-o țepușă înaltă), glugi cu coceni, tot ce mai trebuie pe lângă gospodăria oamenilor.

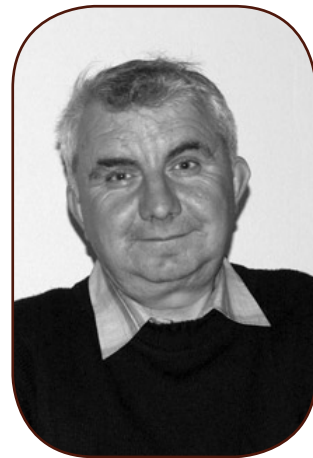
În vremea mohorâtă de toamnă norii-și lăsau deseori cenușiul lor greu asupra locurilor, odată cu adierea din ce în ce mai rece a vântului. Aceeași liniște stăpânea mereu casele răsfirate pe coama dealului, de pe care mai răzbătea arar glasuri de copii ... Nici nu se terminase culesul porumbului că în vârful dealului se vedea tot ceea „ce topise” bruma iar prin lanurile întinse un șuierat continuu vestea vremea apropiatei ierni... Țăranii umblau cu mare teamă prin sat, iar seara ulițele aproape că erau pustii... Milițienii, cu sarcini de la organele de partid, erau la marginea lanurilor de porumb, pe uliți, peste tot pe unde nici nu te așteptai... Orice trecător ajuns prin apropierea câmpului era controlat, iar pentru căruțe și căruțași totul devenise un calvar... Căruțele erau întoarse din drumul lor pentru a fi cărată recolta de pe câmpuri, în curtea plină de mocirlă a cooperativei agricole, aflată în celălalt capăt al satului, în apropierea drumului național.

Pe coasta dealului, într-o margine, se vedea spărgând bolta cenușie a cerului turnul bisericii, acoperit cu tablă ce începea ca să ruginască... Dangătul clopotelor mai aducea în sufletul oamenilor liniștea, împăcarea gândului că vor trece și acestea, că nu vor rămâne lucrurile în loc...Singur, preotul satului, ținea piept acestor potrivnice vremuri care deveneau din ce în ce mai agitate și mai apăsătoare... Mulți oameni căzuseră încapcanele milițienilor fie și numai cu bănuiala, și misiunea lor „câinească” atingeau sufletele acelor oameni neînsemnați ce și-au legat viața de satul cu casele parcă luminând povârnișul dealului.

Unul dintre milițieni era mai rău – teancuri de dosare, umpleau biroul său de la Miliție... toate pornite spre penitenciar! Oamenii nu se mai puteau privi drept în ochi, sufletul lor rupt trăia o așteptare dureroasă – aceea a ridicării de acasă, cu mandat de arestare... Pentru câțiva știuleți de porumb munciți de ei, pentru bănuieli, erau purtați pe drumuri cu declarații, înfățișări la procese, acușări și chiar arestări...

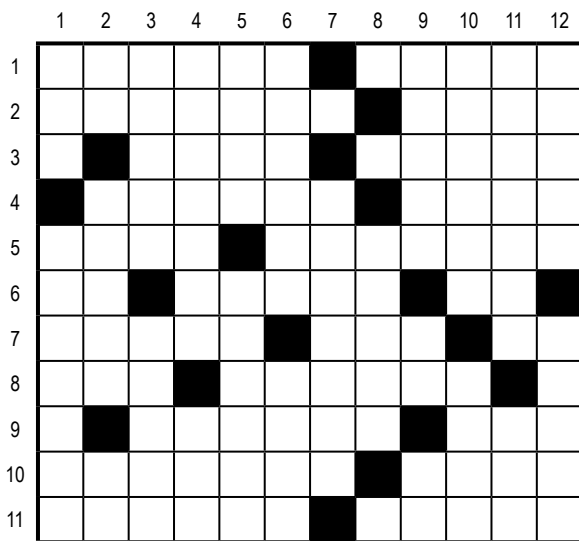
Ușa de la Postul de Miliție a scârțâit lung când a intrat preotul... Hainele sale mirosind a smirnă l-a făcut deodată atent pe milițianul ce privea uimit la această vizită neașteptată. Preotul se și așezase pe un scaun până se dumiri milițianul cum de a venit sfinția sa acolo... Teancul de dosare era să cadă de pe marginea mesei sale de birou și părintele, mirat și el de numărul mare de dosare au fost întocmite de către milițienii satului, a rupt deodată tăcerea ce se opriese între ei.

-Sunt oameni buni, tovarășe milițian, muncitori, gospodari care își văd de familie și treburi – nu se poate să fie trimiși așa mulți la închisoare...”. În mintea preotului erau numele gospodarilor ce îi știa de o viață, le cunoștea și greutățile prin care au trecut... Dar de dincolo de masa unde ședea a auzit ca „șuierul unui șarpe” vocea milițianului: „Poate vrei să te duc de aici din sat, să te trimit în altă parte!” A prins deodată curaj bătrânul preot, așezându-și hainele sale negre, nu-l putea totuși intimida cu această avertizare: „Oriunde m-ai trimite, eu pot veni înapoi, dar dacă <<te duc>> eu, tovarășe milițian, nu mai vii!” Fără a mai sta pe gânduri, preotul cuprins de blânda bătrânețe fără supușenie, s-a ridicat și a plecat. În camera cu pereți văruiți în alb, și rămas aplecat peste maldărul de dosare, milițianul parcă auzea în urechi un țuiet continuu... Erau cuvintele preotului de la biserica ce se înălța pe o margine a coamei dealului, cu turnurile ruginite, de unde un dangăt de clopot se auzea când și când...

ȚĂRI

ORIZONTAL: 1) Țară din Peninsula Scandinavă, cu ieșire la Marea Baltică, învecinându-se cu Norvegia și cu Finlanda – Stat în Arabia, cuprinzând peninsula cu același nume. 2) Țară din centrul Europei, în bazinul mijlociu al Dunării – Stat în America de Sud, cu ieșire la Oceanul Pacific, situat în Munții Anzi. 3) Țară din Orientul Mijlociu cuprinzând o mare parte a Mesopotamiei – Lac în Argentina. 4) Stat european, ocupând cea mai mare parte din Peninsula Iberică și câteva insule din Oceanul

Atlantic și Marea Mediterană – Regiune în partea europeană a Rusiei. 5) Cadență – Fluviu în Europa ce izvorăște din Munții Pădurea Neagră și trece prin Germania, Austria, Slovacia, Ungaria, Serbia, România, Bulgaria, Republica Moldova și Ucraina vărsându-se în Marea Neagră. 6) Estul Ecuadorului! – Pește marin, asemănător cu sardeaua – Unsprezece. 7) Tifos (reg.) – Centrul Vaticanului! – Bice! 8) Râu în Elveția, afluent al Rinului – Stat în sud-vestul Asiei, înglobând Peninsula Asia Mică și o parte din estul Peninsulei Balcanice. 9) Stat sclavagist antic în Orientul Apropiat, pe cursul mijlociu al fluviului Tigru – Suveranul Iranului. 10) Stat insular în sud-vestul Europei, cu un relief vulcanic – Țară situată în Africa Occidentală, în sudul Algeriei. 11) Oraș în sud-estul Italiei, în apropiere de Bari – Stat în nordul Africii, la Marea Mediterană.

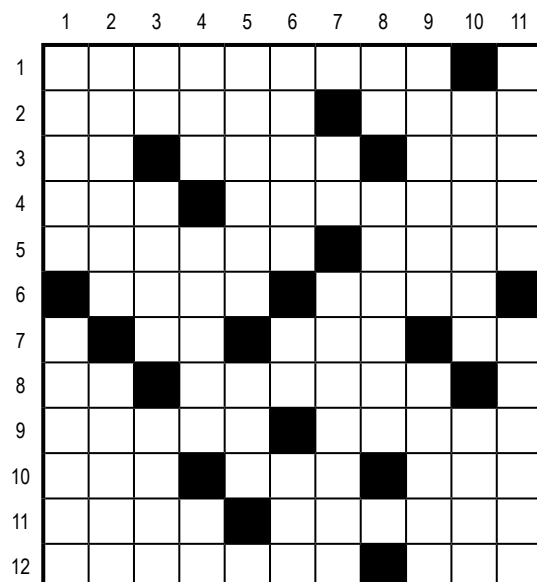
VERTICAL: 1) Stat federal în America de Nord, amplasat între Oceanul Atlantic și Oceanul Pacific (siglă) – Țară din bazinul inferior

al Dunării, cu ieșire la Marea Neagră. 2) Primul din Tunisia! – Țară din Orientul Apropiat, existentă din antichitate – Senegal, auto. 3) Stat în nord-estul Africii, cuprinzând și Peninsula Sinai din Asia, cu ieșire la Marea Mediterană și la Marea Roșie – Rege al avarilor din poemul „Strigoii”, de Mihai Eminescu. 4) Prăbușit – Munți între Serbia și Macedonia. 5) Stat în Orientul Mijlociu, numit până în 1935 Persia – Indo-europenii care s-au stabilit la sfârșitul mileniului II î.Hr. în provincia Latium din Italia centrală. 6) Artă marțială, sport de origine japoneză – Produs lactat. 7) Stat federal în Europa Centrală, țară muntoasă. 8) Nene. 9) Oraș în Rusia asiatică, port la Oceanul Pacific – Nordul Ciprului! – Notă muzicală. 10) Voci bărbătești – Golf la Marea Roșie și oraș-port, situate în Eritreea. 11) Dialect care face parte din familia limbilor semitice – Turcul din Mangalia! 12) Stat federativ, ocupând o parte din estul Europei și restul din Asia – Țară din Europa Centrală.

Dicționar: KOMI, AAR, SAR, ASAB.

CAPITALE

ORIZONTAL: 1) Capitala Olandei, menționată prima oară în 1254. 2) Fluviul ce străbate Londra (338 km) – Plajă în Bratislava, pe malul drept al Dunării. 3) În Viena! – Oraș în Egiptul antic, pe Nil, capitală în timpul Regatului mijlociu și a Regatului nou – Localitate în Pakistan. 4) Cairo, capitala Egiptului, este situată pe dreapta acestui fluviu în partea de sud a deltei – Capitala Kenyei, întemeiată în 1899. 5) Atașat – Capitala Norvegiei, oraș-port, întemeiat în 1048 de regele Harold III. În 1624 a fost distrus de un incendiu iar după reconstrucție a purtat numele de *Christiania*, păstrat până în 1924. 6) Pictor clasic român, care a avut în București un Muzeu din 1904 (Theodor) – Trib scitic (î.Hr.). 7) Aere de Paris! – Morfeu indigen – Nichita Stănescu. 8) Avocat din Havana! – Lingvist și filolog român, fost profesor la Universitatea din București (Iorgu). 9) Capitala Belarusului,

pe Svisloci, afluent al Berezinei, menționat din 1067 – Vestigiu al trecutului. **10)** Vechi oraș în Turcia asiatică, fostă capitală a Armeniei în sec. IX-XI, azi în ruine – Provincie din insula japoneză Honshu, cu capitala Hiroshima – „Oraș”, în toponimia hindusă. **11)** Oraș în Coreea de Sud, port pe fluviul Hangang, capitală din 1394 – Capitala Libanului, port la Marea Mediterană, unde se află Marea Moschee din 1291. **12)** Capitala Venezuelei. Orașul a fost întemeiat în 1567 de conchistadorii spanioli – Zonă în Slovenia.

VERTICAL: 1) Oraș în Grecia, în Peninsula Atica. Împreună cu portul Pireu și cu alte localități satelite, formează Marea capitală a țării. Din 1834 a devenit capitala Greciei moderne – Capitala Siriei, situată într-o oază la poalele Munților Antiliban. **2)** Capitala Republicii Filipine, port la golful cu același nume, numită și Luzon – Poet român, autorul volumului „Ora fântânilor” apărut la Editura „Minerva”, București, 1979 (Ion). **3)** Cușme! – Capitala statului Perú. Orașul a fost întemeiat în 1535 de Fr. Pizarro. Din 1821 e capitala țării – Râu în Indonezia. **4)** Titlu scurt – Capitala Franței, la confluența Senei cu Marna și Oise, vechea Luteție – Periferiile Londrei! **5)** Liric rus, autorul poemului „Anna Sneghina”, în care amintește și de Moscova (Serghei) – Râu în Rusia, afluent al Volgăi. **6)** Capitala Marocului, port la Oceanul Atlantic. Oraș întemeiat în sec. XII. Obiective turistice: Turnul lui Hasan (sec XII), Moscheea Hasan (sec. XIII), Poarta de la Chelia (sec.XIV) ș.a. – La Berna și la Berlin! – Cod aeroport Kabala (Sierra Leone). **7)** La Cairo! – Cantautor, absolvent al Institutului de arhitectură „Ion Mincu” din București (Alexandru). **8)** Alee! – Capitala Republicii Dominica. **9)** A adulmeca – Fluviul ce trece prin Kiev (2285 km) și se varsă în Marea Neagră. **10)** Capitala Irlandei din 1922; oraș menționat din anul 841, când a fost cucerit de normanzi – Denumirea actuală a capitalei Groenlandei, Godthåb. **11)** Capitala Japoniei din 1868 – Oraș-stat în Grecia antică.

Dicționar: RUK, ASII, AKI, PUR, UKA, NIUR, KBA.

FLUVII

ORIZONTAL: 1) Fluviu în Europa, al doilea ca dimensiune și debit, după Volga: 2860 km. Izvorăște din Munții Pădurea Neagră (Germania) și se varsă în Marea Neagră – Cel mai lung fluviu din lume: 6671km, împreună cu Kagera. Izvorăște din Africa de Est, din Munții Virunga, trece pri Lacul Victoria și se varsă printr-o deltă (nouă brațe) în Marea Mediterană. **2)** Fluviu în Venezuela și Columbia (2750 km), ce se varsă în Oceanul Atlantic printr-o deltă cu 25 de brațe (var.) – Denumirea portugheză a fluviului Tajo (1010 km). **3)** Râul ce izvorăște din ghețarii Munților Tian-Șan central și prin unirea cu Karadaria, formează fluviul Sâr-Daria – Oraș în Italia, pe Ticino, afluent al Padului. **4)** Diodă luminiscentă – Capitala Italiei prin care trece fluviul Tibru, ce se varsă printr-o deltă în Marea Tireniană. **5)** Fluviu în China centrală, cel mai mare din Asia: 6300 km. Este cunoscut și sub denumirea de Fluviul Albastru – Izvorul Paranei! **6)** Capitala Spaniei – Localitate în Egipt, pe malul drept al Nilului. **7)** Nume feminin – Estuar pe coasta de vest a Africii Ecuatoriale, de la Oceanul Atlantic, format prin unirea a trei râuri. **8)** În prag! – Fluviul ce trece prin Florența și Pisa izvorând din Munții Apenini, vărsându-se în Marea Tireniană – Boabe de piper! **9)** Râu în Maramureș (80 km), afluent al Tisei – Fluviu în Africa, în Republica Zair (cca. 1000 km)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

– Elena Marcu. **10)** Râu în Anglia, afluent al Tamisei – Provincie în Franța străbătută de Canalul Marna – Rin. **11)** Fluviul siberian ce izvorăște din Lacul Baikal și se varsă în Enisei (1826 km) – Denumirea franceză a fluviului Rin.

VERTICAL: 1) Fluviul ce izvorăște din Podișul Central Rusesc vărsându-se printr-o deltă în Marea Azov – Țara fluviilor Mississippi și Missouri (6420 km). **2)** Fluviu în Rusia cu o lungime de 2534 km ce se varsă în Marea Caspică prin două brațe – Fluviul ce străbate Perú, Columbia și Brazilia, cu o lungime de 5500 km, considerat fluviul cu cel mai mare debit din lume: 150.000 m.c./sec. la vărsare. **3)** Satelit al planetei Neptun – Algebră (abr.). **4)** Fluviu în Siberia de Est (Rusia), lung de 1145 km ce se varsă în golful cu același nume din Marea Bering – Sena, la vărsare! **5)** Fluviu navigabil în Elveția și în Franța ce se varsă în Marea Mediterană printr-o deltă de 1,2 mii km patr. – Fluviul ce izvorăște din Podișul Valdai (2285 km) și se varsă în Marea Neagră printr-un liman în dreptul orașului Herson. **6)** Zar mic – Rețele pentru transmisii de date (abr.) – Râu în Spania, afluent al fluviului Ebru. **7)** Depozit central! – Râu în insula Corsica, lung de 75 km. **8)** Cel mai mare fluviu din Anglia, izvorăște din dealurile Cotawold și se varsă în Marea Nordului printr-un estuar cu o lățime de 16 km – Localitate în Franța. **9)** Fluviul ce izvorăște din Lacul Ladoga, trece prin Sankt Petersburg și se varsă în Golful Finic al Mării Baltice – Fluviu navigabil în vestul Siberiei (Rusia), format prin unirea râurilor Biia și Katun, care izvorăsc din Munții Altai. Afluent principal: Irtâș. Se varsă în Marea Kara printr-un estuar lung de 800 km – Emil Hâncu. **10)** În Jijia! – Oraș

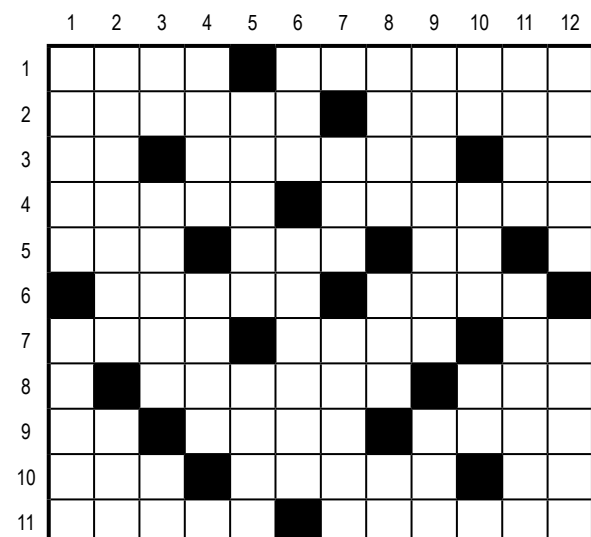
prahovean, pe râul Vărbilău. **11)** Cel mai lung fluviu al Franței: 1012 km. Izvorăște din Munții Cevenni, străbate Masivul Central și se varsă în Golful Biscaya printr-un estuar – Fluviul ce străbate Belarus și Lituania vărsându-se în Marea Baltică.

Dicționar: SOL, COLN, RTD, NELA, POZ, ERR.

MUNȚI

ORIZONTAL: 1) Cel mai mare sistem muntos din Europa, ce se întinde pe 1200 km – Vârf din Himalaia, cu înălțimea de 8848 m, cucerit prima dată de neozelandezul E. Hillary și șerpașul T. Norgay la 29 mai 1953. **2)** Munții din Podișul Anatoliei (Turcia), cu vârful Ala Dag de 3310 m – Sat la poalele Munților Bihorului (Apuseni). **3)** Lei! – Muntele biblic – Con gol! **4)** Oraș în Caraș-Severin, la poalele Munților Semenic – Vulcan activ în Antarctica, format din patru cratere, situat pe insula cu același nume din apropierea ghețarului Ross. **5)** Sinus (abr.) – Linie de muscele – Zece jumătate! **6)** Râul (45 km) care izvorăște din Munții Vrancei și se varsă în Troțuș – Munte care domină la nord orașul francez Toulon. **7)** Masiv muntos în Bulgaria, cu vârful Musala de 2925 m – Pisc în Alpii Elvețieni (3121 m) – Eugen Teodoru. **8)** Vârf în Munții Jura (Alpi) de 1683 m – Cel mai înalt vârf din masivul Bucegi: 2505 m. **9)** Radu Voinea – Înălțime mai mică decât muntele – Pe undeva. **10)** Ghețar și trecătoare în Alpii elvețieni – Insulă grecească în Marea Mediterană cu un relief muntos calcaros – Vârf în Retezat! **11)** Munți în statul Utah, din SUA (4114 m) – Ținut în țara noastră unde se află Munții Apuseni ș.a.

VERTICAL: 1) Ansamblu montan în nordul Africii întins pe c. 2000 km – Masiv muntos în Carpații Orientali, cu piscul de 1653 m. **2)**

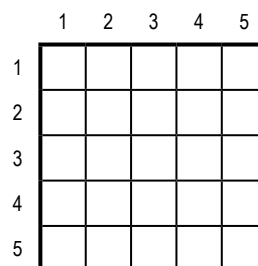

Trecătoare în Carpații Meridionali, pe Valea Jiului, la 513 m. alt. – Loc închis între munți (pl.). **3)** Pavel Ursu – Cât un munte – Ren! **4)** Țară asiatică unde se află Munții Elburz – Localitate în Danemarca. **5)** Munții din Rusia care despart Europa de Asia – A inunda (reg.). **6)** Presă pusă jos! – Culme muntoasă în Siberia de Est, cu urme glaciare. Alt. max. 2320 m. **7)** Altă denumire a Munților Plopișului din Apuseni – Lac glaciare pe versantul nordic al Munților Făgăraș, sub vârful cu același nume (2475 m). **8)** Sat în Bulgaria - „Finger Lakes Engineering” (siglă) – Tudor Roșca. **9)** Masiv muntos în Carpații Meridionali, alcătuit din șisturi cristaline și petece calcaroase. Altitudinea maximă o are vârful Peleaga: 2509 m. Aproape 80 de lacuri glaciare – Fluviu în Italia ce izvorăște din Alpii Cotici. **10)** Eugen Botez - „Munte”, în toponimia gaelică – În cort! **11)** Mănăstire în județul Neamț – Masiv muntos în Carpații Orientali, între văile Uzului și ale Oituzului. **12)** Deal în județul Iași – Drum prin munte.

Dicționar: LAZ, FANN, AULT, AAR, SAED, ETAR, BEN.

PĂTRAT

ORIZONTAL și VERTICAL: 1) Capitala Cehiei. **2)** Mediul de la țară. **3)** Lumea Orientului Mijlociu. **4)** Țară africană. **5)** Arhipelag finlandez la Marea Baltică.

ARITMOGRIF

Pe coloanele **orizontale**: țări de pe **MAPAMOND**

7	8	15	9	M ₁	10	8	11	12
	2	7	10	A ₂	5	13	2	
		14	13	P ₃	11	8		
	11	4	1	A ₂	5	13	2	
6	2	5	9	M ₁	2	11	14	2
	3	4	7	O ₄	5	13	2	
2	11	12	9	N ₅	16	13	5	2
	1	2	7	D ₆	13	17	9	

DEZLEGĂRILE LA PAGINA 69.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor “Elena Cuza” Bârlad

Str. Nicolae Iorga nr. 7A, Tel.: 0235 421 340, E-mail: carpbarlad@carpbarlad.ro

Web: carpbarlad.ro

CABINET KINETOTERAPIE SI FIZIOTERAPIE

TRATAMENT	MEMBRI	NEMEMBRI
KINETOTERAPIE MASAJ TERAPEUTIC REFLEXOTERAPIE	10 LEI	20 LEI
ELECTROTHERAPIE ULTRASUNETE VENTUZE VACUUM	5 LEI	5 LEI

KINETOTERAPEUT: DANIELA TEODORU

ACTIVITATEA DE PROTECȚIE SOCIALĂ A ASOCIAȚIEI C.A.R.P. „ELENA CUZA” cu privire la activitate desfășurată în primul semestru al anului 2014

Date generale

Fond social al membrilor (cont 113) la 30.06.2014:
27.508.594,00 lei

Nr. de membri la 30.06.2014: **32.014.**

Nr. înscrieri: **1.012.**

Nr. decese: **374.**

Nr. retrageri: **94.**

Nr. transferuri externe: **19.**

Denumirea localităților în care avem membri:

Sediul Central: **BÂRLAD cu 17.071 membri.**

Sucursale (nr. membri): **Al. Vlahuță - 360, Băcani - 447, Banca - 1.243, Blăgești - 162, Bogdănești - 228; Ciocani - 480, Coroiști - 340, Epurenii - 285, Fălciu - 376, Frunțișeni - 340, Grivița - 642, Hălărești - 302, Iana - 425, Ivești - 732, Mălușteni - 146, Murgeni - 733, Perieni - 1031, Pogana - 667, Popeni - 733, Puiești - 554, Raiu - 147, Roșiești - 290, Slănic Moldova - 175, Șuletea - 479, Tutova - 465, Unțești - 277, Vetrișoia - 147, Vișoara - 292, Vinderei - 550, Voinești - 317, Zorleni - 1578.**

TOTAL SUCURSALE: 31 CU 14.943 MEMBRI

SERVICII SOCIALE ȘI COLABORĂRI

Magazinul de tip economat cu produse naturiste a fost frecventat în primul semestru al acestui an de un număr de peste **13.000 membri**, volumul de desfacere fiind de **387.409 lei**. **Toate produsele naturiste existente pe stoc la sediu pot fi comandate și la magazinele**

economat specifice sucursalelor, de către oricare membru al asociației, acest lucru deja devenind un obicei încă din anul 2013.

Magazine de tip economat cu produse alimentare, nealimentare, oferă toate produsele cerute de membrii Casei, la preț de furnizor, fără adaos comercial, la sediul central și la următoarele sucursale: Al. Vlahuță, Banca, Bogdănești, Ciocani, Epurenii, Fălciu, Iana, Ivești, Murgeni, Perieni, Pogana, Puiești, Slănic Moldova, Șuletea, Unțești, Voinești, Zorleni, totalizând un volum de desfacere de **418.797 lei** și peste **12.000 membri** deserviți. Specificăm că toate produsele existente pe stoc la sediu pot fi comandate și la magazinele economat specifice sucursalelor.

Magazinele de tip economat cu produse și servicii funerare atât la sediul central, cât și la Sucursalele Ciocani și Epurenii au avut un volum de desfacere de **51.270 lei**. Aceste magazine pun la dispoziția membrilor noștri produse necesare în situații de deces și anume: sicrie de diferite mărimi și calități, îmbrăcate complet; îmbrăcăminte sicriu; coroane și jerbe; cruci (inclusiv inscripționare); lumânări artisanale; transport capelă; transport înmormântări; prosoape de diferite dimensiuni; produse alimentare de bază necesare pentru înmormântări și pomeni la preț de furnizor (în parteneriat cu magazinul de tip economat al Casei), etc. La cerere, se asigură și transport funebru. Menționăm că serviciile noastre funerare sunt atât pentru membri, cât și pentru nemembri, cele mai ieftine din oraș, modice, calitatea fiind garantată.

Cabinete medicale - situația pe primul semestru al anului 2014

Nr crt	CABINET	Nr pacienți	Valoare C.A.R.P	Valoare piață	Beneficiu	Observații
1	STOMATOLOGIE 1 - dr Podaru	833	18.900	32.960	14.060	
2	STOMATOLOGIE 1 - dr Dornianu	491	4.880	20.050	15.170	ian - mai
3	STOMATOLOGIE 3 - dr Ivan	249	7.860	18.740	10.880	
	TOTAL Cabinete Stomatologie	1573	31640	71750	40110	
4	CABINET TRATAMENTE	1.944	6.599	19.083	12.484	
5	CABINET KINETOTERAPIE	1.232	13.485	33.273	19.788	
6	CABINET TERMOMASAJ	1.767		70.680	70.680	gratuit
7	CABINET ECOGRAF	332	4.080	16.600	12.520	
8	OFTALMOLOGIE - dr Șerban	169	348	5.070	4.722	
9	OFTALMOLOGIE - dr Romanescu	287		14.350	14.350	gratuit
	TOTAL Cabinete Oftalmologie	950	791	40400	39609	

Servicii și ateliere

Saloanele de frizerie (cu puncte în localitățile Bârlad, Puiești, Zorleni și Iana, pe bază de contracte prestări servicii), au primit un număr total de **3.952 de membri**, ce au economisit suma de **23.349 lei**.

Atelierele de croitorie (cu puncte în localitățile Bârlad și Pogana) au deservit 536 membri ce au economisit **2.191 lei** suportați de Asociație.

Cabinetul Juridic și-a dovedit eficiența cu consultații juridice la **470 membri**, economisind **37.600 lei**, valoare suportată de Casă. Consultațiile juridice au fost și sunt efectuate de juristul cu care noi avem contract - și anume domnul **avocat Aurel Hobjilă**. Membrii Casei beneficiază de servicii juridice absolut **GRATUITE**.

Nr crt	Cabinet	Nr beneficiari	Valoare C.A.R.P	Valoare piață	Beneficiu	Observații
1	Cabinet Ingrijire Corporala	137	1.618	4.686	3.068	ian - mai
2	Cabinet Juridic	470		37.600	37.600	gratuit
3	Croitorie	536	7.441	9.632	2.191	
4	Frizerie	3.952	20.102	43.451	23.349	
	TOTAL GENERAL	12.399	85.313	326.175	240.862	

AJUTOARE RAMBURSABILE ȘI NERAMBURSABILE

Ajutoare rambursabile (împrumuturi) acordate în primul semestru al anului 2014:

Valoare (lei) **15.041.448**, Nr. ajutoare **6.718**.

Ajutoare nerambursabile acordate în perioada ianuarie – iunie 2014

Valoare (lei) **522.523**, Nr. persoane **7.006**.

AJUTOARE NERAMBURSABILE

Dorind să venim și mai mult în sprijinul cetățeanului în aceste vremuri grele, să îi ridicăm moralul și încrederea în viitor, dar și spre a populariza mai eficient politica asociației noastre – aceea de ajutor reciproc – conducerea unității a hotărât acordarea de **ajutoare nerambursabile** persoanelor cu o situație materială dificilă sau a persoanelor înzestrate din punct de vedere artistic, dar și ca o recompensare a fiecărui membru în parte.

Ne simțim obligați a reafirma următoarele: conducerea asociației a realizat că datorită situației economice de fapt a României, fiecare membru al C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad, trebuie recompensat prin rotație, indiferent de venituri, astfel încât să poată beneficia de aceste ajutoare și cei care nu au beneficiat de ele până acum. Ajutoarele nerambursabile s-au acordat în raport de nivelul fondului cotizant, în cote procentuale stabilite prin planul de măsuri de Consiliul Director sau prin hotărâri distincte cu ocazia unor sărbători religioase sau laice. S-a urmărit ca să nu fie defavorizați acei membri cu un fond cotizant consistent, iar ceilalți membri să fie determinați a-și mări fondul în cazul în care doresc să obțină ajutoare nerambursabile mai însemnate.

Astfel că s-au acordat la un număr de **7.006 membri**, **ajutoare în valoare de 522.523 lei**, după cum urmează:

Ajutoare de deces: în număr de 374, cu o valoare de 290.482 lei;

Cotă parte tratament: au fost acordate bilete

pentru tratament de Casa Județeană de Pensii Vaslui și, în perioada ianuarie – iunie 2014, au fost decontate cheltuieli în valoare de 7.375 lei la un număr de 49 membri ai Asociației noastre.

Ajutoare prin anchetă socială, care semnifică ajutoare pentru cei defavorizați financiar, bolnavi, cu diferite handicapuri etc., totalizând 34 de cazuri, cu o valoare de 3.245 lei;

Ajutoare cu ocazia sărbătorilor religioase și laice naționale:

zilelor de 1 și 8 Martie: 239 ajutoare, în valoare de 8.295 lei;

Sărbătorilor Pascale: 5.508 ajutoare, în valoare de 163.719 lei;

1 iunie (Ziua internațională a copiilor): 63 ajutoare, în valoare de 9.450 lei;

Ajutoare pentru veteranii de război: 9 ajutoare, în valoare de 450 lei;

Ajutoare pentru activități culturale: 479 ajutoare, în valoare de 20.000 lei;

Ajutoare pentru activități sportive: 214 ajutoare, în valoare de 8.850 lei.

Ajutor pentru împlinirea vârstei de 101 ani, suma fiind de 150 lei, acordată domnului Malanca Ștefan din Bârlad;

Ajutoare de fidelitate, un număr de 5 ajutoare, în valoare de 550 lei.

Ajutoare din donații făcute de salariații C.A.R.P „Elena Cuza” Bârlad în sprijinul a 13 membri nevoiași, însumând suma de 2.502 lei.

Ajutoare conform Statutului, art.15, alin.i pentru membrii aflați în dificultate acordate unui număr de 17 membri cu o valoare de 955 lei.

Colaborări cu autoritățile locale:

Prefectura Județului Vaslui, Consiliul Județean, Primăria Bârlad, Consiliul Local Bârlad și Primăriile și Consiliile Locale din comunele cu sucursale, organele de

mass media locală, Poliția locală.

Reprezentanți ai Casei au participat la ședințe ale Comisiei de Dialog Social din cadrul Prefecturii Vaslui având ca teme probleme specifice vârstei a treia.

ACTIVITĂȚI CULTURAL EDUCATIVE ȘI ARTISTICE:

Simpozioane, conferințe, dialoguri:

- Conferința „Eminescu – între mit și realitate” din 14.01.2014, susținută de profesor Gabriela Cotaș;

- Conferința „Alexandru Ioan Cuza și Bârladul” din 23.01.2014, susținută de profesor Ramona Chițiga;

- Conferința „Sensibilitate și candoare” – evocarea a două mari personalități bârlădene: Elena Farago și Constantin Chiriță, din 27.03.2014, susținută de profesor Lucia Munteanu;

- Conferința „Nicolae Tonitza - pictorul copilăriei” din 29.04.2014, susținută de profesor Ghiță Cristian, urmată de lansarea de carte a poetului Petruș Andrei, „Într-un crâng de neuitări”;

- Conferința „Alexandru Philippide – lingvist român de origine bârlădeană” din 28.05.2014, susținută de profesor Mihai Luca și,

totodată simpozionul „Înălțarea Domnului la Cer, Slavă Omului, Slavă Eroilor” susținut de preotul Nicolae Negru;

- lansarea numărului 15 al revistei „Viața noastră” – revista Casei „Elena Cuza” Bârlad, în data de 08.06.2014.

Spectacole, manifestări artistice:

Au avut loc 8 spectacole la care au fost prezenți peste 2.600 membri ai Asociației.

- Spectacolul „Eternele renașteri” dedicat Zilei Mamei și venirii primăverii ce a avut loc pe 01.03.2014 în sala Casei de Cultură „George Tutoveanu” din Bârlad și pe data de 08.03.2014 în incinta Căminului Cultural Pogana;

- Piesa de teatru „Investiția”, autor dramaturgul

Sebastian Ungureanu, jucată de actorii Teatrului „Victor Ion Popa” în data de 16.03.2014;

- Fuego în spectacolul „Serenadă pentru Dan Spătaru” din 26.03.2014, în sala Casei de Cultură „George Tutoveanu” din Bârlad;

- Tudor Gheorghe în spectacolul „Lecția” din 06.04.2014, în sala Casei de Cultură „George Tutoveanu” din Bârlad;

- Spectacolul „Așteptând Învierea lui Hristos...așteptăm învierea noastră” dedicat sărbătorilor de Florii și Învierea Domnului, spectacol ce a avut loc în data de 12.04.2014 în sala Casei de Cultură „George Tutoveanu” din Bârlad;

- Fuego în spectacolul extraordinar de teatru, muzică și poezie „Testament” – omagiu adus poetului Grigore Vieru din 16.05.2014 în incinta aceleiași săli a Casei de Cultură Bârlad;

- Spectacolul „Copilărie, floare de lumină” dedicat Zilelor Culturale ale Bârladului și Zilei de 1 Iunie, Ziua Internațională a Copilului, desfășurat în Sala de Festivități a Cercului Militar Bârlad în data de 22.05.2014;

- Piesa de teatru „O noapte furtunoasă” de Ion Luca Caragiale în sala Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad pe 15.06.2014.

Activități sportive:

- competiții sportive ale Mărțișorului: șah și tenis de masă în perioada 24 - 28 februarie 2014, crosul Mărțișorului pe 15 martie 2014, unde toți participanții au primit bilete la tombola organizată cu această ocazie;

- competiții sportive „Tinere vârstare” dedicate Zilei de 1 Iunie: șah și tenis de masă în perioada 2 – 4 iunie, crosul „Tinere vârstare” pe 8 iunie, de asemenea, cu organizarea unei tombole.

Președinte C.A.R.P. “Elena Cuza” Bârlad,

Magistrat pensionar **MIHAI NICOLAIE**

PERSOANELE DE BUNĂ CREDINȚĂ CARE CONTRIBUIE LA PROTECȚIA SOCIALĂ A MEMBRILOR ASOCIAȚIEI NOASTRE

Mulțumim tuturor persoanelor juridice și fizice, membrilor asociației, voluntarilor și colaboratorilor, precum și tuturor celor care ne-au sprijinit și ne sprijină în acțiunea noastră de a asigura bunăstare materială și spirituală membrilor noștri. Le purtăm adâncă recunoștință și le dorim ca Dumnezeu și Maica Domnului să le răsplătescă înmii.

Dintre cele 11.188 de persoane fizice și juridice care ne-au sprijinit și ne sprijină, enumerăm:

MICROSOFT prin programul Techsoup	S.C. DEPAL S.R.L.	Talpa Milica	Ciobîcă Paraschiva
S.C. HOFIGAL EXPORT IMPORT S.A.	S.C. SERMETO S.R.L.	Talpa Aurica	Burghilea Lucica
2% din impozitul pe venit (929 persoane)	S.C. BAMBUS S.R.L.	Ripan Rodica	Rîpan Rodica
S.C. CONFECTII S.A.	S.C. DIC AUTO S.R.L.	Micu Eugen	Grigoras Florin
I.I. ROMAȘC C. ALEXANDRU	S.C. QUBITS S.R.L.	Nechita Ioan	Chituta Frosica
Campania "Ajutați-ne să cumpărăm un ecograf" (10.025 persoane)	S.C. COMPACTUS GRIMS S.R.L.	Muntianu Maria	Clisu Cristian
S.C. DACIA PLANT S.R.L.	S.C. TIPARUL S.R.L. Bârlad	Bostaca Mihaela	Coman Maricica
Federatia Nationala a Pensionarilor din Romania	S.C. ALGO S.R.L.	Budeanu Gheorghe	Cozma Ingrid
S.C. SOIAPRODUKT S.R.L.	S.C. BERLIN S.R.L.	Roșca Valentin	Croitoru Corneliu
S.C. FARES TRADING S.R.L.	SC ELECTROINST SCÎNTEIE SRL	Dobrin Ion	Macsim Gabriela
S.C. OTED GRUP S.A.	S.C. VIPP FASHION S.R.L.	Staș Ioan	Nenita Andreea
S.C. LIKOMAR COMPROD S.R.L.	S.C. TRITON S.R.L.	Goraș Cezar	Nenita Sorin
S.C. PONTICA INVESTMENT S.R.L.	S.C. SANO VITA S.R.L.	Marin Maria	Roibu Veronica
S.C. BIONATIV S.R.L.	S.C. ECHO PLUS S.R.L.	Chihaia Gheorghe	Siberescu Viorel
S.C. F 64 STUDIO S.R.L.	S.C. MEDICER BIOS S.R.L.	Ilie Petru	Tudorascu Paula
S.C. ANTURIUM PRODUCȚIE COMERT S.R.L.	S.C. APCOST S.R.L.	Rîpan Sorin	Țurcanu Gina
S.C. GREEN POWER DISTRIBUTION S.R.L.	I.I. CAVALERU N. MARIA	Gherasim Luca	Avarvari George
S.C. An&An Consult - Grăjdeni prin Ciobanu Andrei	S.C. GAMISOFT	Apostol Grigoriță	Boros Dumitru
CMI Doctor DORNIANU RODICA - Bârlad	S.C. VEGIS S.R.L.	Iacob Teodor	Totolici Ionut
CMI Doctor ICHIM LAURENȚIA ADRIANA - Bârlad	S.C. GELIMAN S.R.L.	Mihai Andrei	Capraru Viorel
CMI Doctor IVAN AURA ANDREEA - Bârlad	S.C. MARALCOM S.R.L.	Chelaru Daniela	Creangă Ion
P.F.A. Doctor COJOCARU LUCIAN - Bârlad	S.C. LIBRARUL TAU S.R.L.	Chelaru Victoraș	Florea Maria
S.C. 3D BIOSERVSAN S.R.L. Bârlad	S.C. ZOLDVADASZ	Potîrniche Daniela	Năe Traian
S.C. AMC VECTOR S.R.L. Bârlad	INTERNAȚIONAL S.R.L.	Potîrniche Virgil	Torcescu Ștefan
S.C. CORMORAN S.R.L. Vaslui	Romasc Nelu - Voinesti	Siberescu Tincuta	Bădrăgan Ioan
S.C. CRISMIH Bârlad	Dima Dumitru	Comănescu Claudia	Iftimie Lenuta
S.C. NEGOCOMIS S.R.L. Bârlad	Mihai Nicolaie	Filip Stelian	Iftimie Virginiea
S.C. NEXTEL INVEST S.R.L. Focșani	Dobrin Fanica	Munteanu Luminita	Iorgu Mihaela
S.C. DAMAR GENERAL TRADING S.R.L.	Rîpan Adriana	Petrea Claudiu	Huștiu Mariana
S.C. TEAM PLAYER BUSINESS S.R.L.	Fitcal Mircea	Râncu Liviu	Bagu Laura
S.C. COZELVIMON S.R.L.	Hriscu Vlad	Tanase Veruta	Nenița Andreea
S.C. PROVITA NUTRITION S.R.L.	Cozma Cristian	Teodoru Dana	Petrea Virginica
S.C. TIS FARMACEUTIC S.R.L.	Hriscu Cristina	Enache Roxana	Tufaru Mihaela
S.C. OȚET-PROD SIMILA S.R.L.	Rădescu Liviu	Codreanu Tatiana	Bizim Anica
S.C. METRO CASH&CARRY S.R.L.	Mihai Lenuța	Gifu Maricel	Neagu Dorel
S.C. COSMOTER ROMÂNIA S.R.L.	Fitcal Silvia	Pavel Livia	Prisecaru Victoria
S.C. ALICE&CRISTI FARM S.R.L.	Stoica Dorina	Pislaru Camelia	Turcanu Lenuta
S.C. OVISIM COMERCIAL S.R.L.	Arama Alexandra	Gavrilă Mariana	Chiriac Mitrita
S.C. VERBO INTERNATIONAL S.R.L.	Pruteanu Liliana	Cernat Romică	

Colectivul de redacție

- Gruia NOVAC
- Serghei COLOȘENCO
- Nicolaie MIHAI
- Gheorghe GHERGHE
- Petruș ANDREI
- Teodora ZALDEA

Tehnoredactare:

- Bogdan ARTENE

Adresa redacției:

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "Elena Cuza"
Str. Nicolae Iorga nr. 7A, cod 731182, Bârlad, jud. Vaslui, et. 2, cam. 13
Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933
E-mail: revista@carpbarlad.ro
Web: www.carpbarlad.ro

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad
ISSN 2247 – 3580 ; ISSN-L = 2247 – 3580

Responsabilitatea pentru conținutul textelor aparține autorilor.

C.A.R.P. „Elena Cuza” la ceas aniversar

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

Sua Născută la ora nr. 7A • Tel: 0235 421 340 • Fax: 0235 421 341 • E-mail: carpbârlad@carpbârlad.ro
Web: carpbârlad.ro

ÎMPREUNA SUNTEM MAI PUTERNICI!

Programul manifestărilor dedicat aniversării C.A.R. a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

- 8 august 2014** – „Nunta de Aur” a familiilor membre ale Sucursalei Ivești;
- 7 septembrie 2014** – Întâlnirea delegației C.A.R. a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad cu delegația Asociației de Pensionari a orașului Vergeze – Franța;
- 8 septembrie 2014** – „Nunta de Aur” a familiilor membre ale Sucursalei Ciocani și Coroiești;
- 18 septembrie 2014** – „Concertul de muzică populară” organizat de Asociația R.A.D.U. la Casa de Cultură a Sindicatelor Bârlad pentru aniversarea asociației și a membrilor acesteia;
- 21 septembrie 2014** – „Nunta de Aur” a familiilor membre ale Sucursalei Puiești;
- 21 septembrie 2014** – „Nunta de Aur” a familiilor membre ale Sucursalei Băcani;
- 27 septembrie 2014 ora 9.00** – Spectacolul muzical al Grupului Oliver – „Armonii de Toamnă”;
- 27 septembrie 2014 ora 10.30** – „Crosul Toamnei” în Grădina Publică;
- 29 sept. – 3 oct. 2014** – „Concursul de șah” ce se va desfășura la sediul „Uniunea Pensionarilor din România” Bârlad;
- 29 sept. – 3 oct. 2014** – „Concursul de tenis de masă” ce se va desfășura în incinta Sălii de sport a Școlii Gimnaziale Nr. 9 “M. C. EPUREANU” Bârlad;
- 2 octombrie 2014** – „Nunta de Aur” a familiilor membre din municipiul Bârlad ce se va desfășura la sediul Asociației;
- 6 octombrie 2014 ora 11.00** – Aniversarea a 10 ani de la apariția revistei „Viața Noastră” - sala A.I. Cuza;
- 7 octombrie 2014 ora 17.00** – Simpozionul „Casele de Ajutor Reciproc a Pensionarilor și Protecția Socială” – sala A.I. Cuza;
- ora 18.30** – Vernisarea expozițiilor:
- „Metafora artistică ca imagine a lumii” - expoziția pictorilor Pălie Romeo Antonio și Ovidiu Cucu, membri ai Uniunii Artiștilor Plastici;
 - „Interferențe artistice” – expoziție de sculptură și grafică a sculptorului Liviu Brezeanu din orașul Pucioasa, județul Dâmbovița, membru al Uniunii Artiștilor Plastici.
- 8 octombrie 2014** – Ziua Porților Deschise;
- ora 8.30** – „Sfințirea Troiței” și a „Drapelului” Casei;
- ora 17.00** – Spectacol festiv aniversar la Casa de Cultura a Sindicatelor „George Tutoveanu” Bârlad;
- 9 octombrie 2014 ora 9.00** – Adunarea Generală a reprezentanților membrilor C.A.R. a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad la Colegiul Național G.R. Codreanu dedicată aniversării Casei – „116 ani de la înființare și 60 ani de la reorganizare”.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad invită membrii săi
Sâmbătă, 27 Septembrie, orele 9.00, în Grădina Publică la Foișor,
la spectacolul muzical al Grupului Oliver:

"Armenii de Toamnă"

**SPECTACOL DEDICAT ANIVERSĂRII
CASEI DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BÂRLAD
LA ÎMPLINIREA CELOR
116 DE LA ÎNFIINȚARE ȘI A 60 DE ANI DE LA REORGANIZARE**

GRUPUL OLIVER

VĂ AȘTEPTĂM LA CÂNTEC, JOC ȘI VOIE BUNĂ !

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad
invită membrii săi, Miercuri, 8 Octombrie, orele 17.00, la Sala Mare a Casei de Cultură Bârlad, la spectacolul aniversar:

"Simfonia Toamnei"

Spectacol literar artistic, coregrafic și muzical

SURPRIZĂ
"Un artist cum altul nu-i!"

Ansamblul "Răzeșii"
din Pogonești

Corul C.A.R.P. "Elena Cuza"
Crizantema

Ansamblul "Voioșii"
din Fedești, comuna Șuletea

Ansamblul de dansuri al
C.A.R.P. "Elena Cuza" Hora

Zaharia Paula

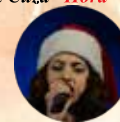
Tufă Dragoș

Matei Aneta

Zbircea Isabela

Chelaru Diana

Petruș Andrei

Gheciu Ioan

Olaru Dumitru

Iftene Cioriciu

Staș Ioan

**Momente vesele și prezentarea
Spînu Teodora Gabriela - Secretar Literar la Teatrul V.I. Popa Bârlad**

* Intrarea la Spectacol se face pe bază de invitație. Relații la ghișeu 2 al Casei.

Parteneri:

**Două opere ale sculptorului
ION DIMITRIU-BÂRLAD:**

IZVORUL SISSI: Statuia a fost ridicată la cererea familiei Stefanidi, după moartea fiicei lor pe nume Sissi. Amplasată pe aleea principală a Grădinii Cișmigiu, în fața fostului chioșc de ape minerale.

**BUSTUL LUI ALEXANDRU
VLAHUȚĂ:** A fost realizat în 1924 și este amplasat în Grădina Publică din Bârlad

